

Kpeyama Kurd

Rojnameya Giştî ya Hefteyî

Hejmar 3 / Sal 1

24.09.2004

Rûpel 5

Silêman Umer:
„Bi mara-
tonê dengê
gelê xwe
bilind di-
kim!”

Chris Kutschera:

**Behmen
Qobadî û êşa
ji dayik kirina
sînemaya
kurdî**

Rûpel 15

**Seyda Xiyasedîn:
„Îbreta dinê di nav
kurdan de bê xwendinê”**

Rûpel 7

**12emîn
salvegera
kuştina Apê
Musa hate
bibîranîn**

Rûpel 4

**Naif Bêzwan:
„Divê kurd yekdem
bi Yekîtiya Ewropayê re
biaxivin”**

Rûpel 9

**Mahmut Arîf Ayçiçek:
Yado, Yad Mehmud Ebas;
Yadî Paşa**

Rûpel 9

**Kofeîn,
şekir,
rûn
û
zarokên
me**

Rûpel 12

Kurdish weekly newspaper
Kurdische Wochenzeitung

D 1.50 EUR, A 1.70 EUR, B 1.70 EUR, NL 1.70 EUR, CH 2.60 SFR
LUX 1.70 EUR, I 1.70 EUR, S 19.00 SKR, DK 14.00 DKR,
N 16.00 NOK, GB 1.10 £, GR 1,70

Kurd rê nadin Lozaneke duyemîn!

Meş ji Amedê ber bi Brûkselê ve bo doza Kurdistanê
„Riya endametiya Tirkîyê bo Yekîtiya Ewropayê di Amedê re derbas dibe.”
Kurd deng û hêza xwe ji bo vê pirsgirêkê dikin yek.

Partiya Maf û Azadiyan (HAK-PAR) ji bo nixandina pêvajoya endametiya Tirkîyê di Yekîtiya Ewropayê de û her weha çesipandina daxwaz û helwesta gelê kurd di vê yekê de, li gelek cî û bajarên Kurdistanê bi babeta “Di pêvajoya YEyê de Kurd û Tirkîyê” semînar pêk anîn. HAK-PAR bîr û baweriyên ku di wan civînan da zelal bûn, di raportekê de kom kirin û ev raport ji bo raya giştî eşkre kir. HAK-PAR ev raport da balyozxaneyên dewletên YEyê yên li Tirkîyê û herweha dezgeh û rêxistinên sîvil jî.

Da ku daxwazên gelê kurd bigihînin berpirsiyarên YEyê, ji berpirsiyarên HAK-PAR û saziyên cuda yên sîvil şandeke ji 30-40 kesên haiye saz kirin.

Rûpel 3, 9 û 10

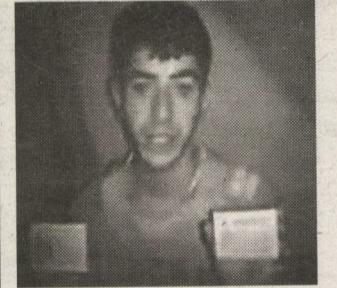
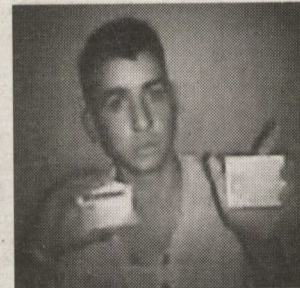
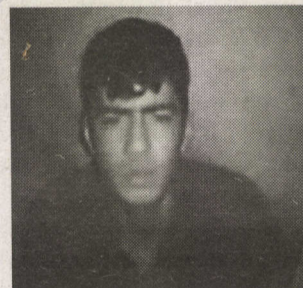

Terorîstan xwîna ciwanên kurd rijand

Rêxistina „Ensar el-Islam“ a terorîst seriyên sê xwendekarên kurd ên nûgîhayî jê kirin.

Rêxistina îslamî ya terorîst Ensar el-Sune serê sê xortên kurd jê kirin. Li gorî daxuyaniya wan, ku li internetê hatiye belav kirin, ew ciwanên kurd bi endametiya PDKê tawanbar dikin û wan mîna „ajanan“ bi nav dikin. Ew idîa dikin, ku PDK û YNK li dijî îslamê parêzgeriya Emerîkayê dikin.

Termên xortên kurd di 14 îlonê de li bakurê Baxdadê ji alî leşkerên emerîkî ve hatin dîtin. Li gorî agahiyên, ev sê xortên kurd ne ji ber nasnameya wan a siyasî, lê ji ber nasnameya wan a neteweyî hatine kuştin, ango ji ber ku tenê kurd in.

Heval Ebdilrehman Yusif; Hecer Cindî İbrahim û Hejar Mehmud Findî

Her weha di 20ê îlonê de, li bajarê Musilê parêzereki kurd bi navê Yûsiv Üebêbî hate kuştin. Üebêbî endamê komîsyona çareser kirina problêmên

mal û milk û zeviyan bû, ku ji heft kesan pêk tê.

Rûpel 7

Televizyona Swêdê bernameyên bi kurdî diweşîne

Rûpel 5

**Rojnamegeriya serketî
li ser rastiyê ava dibe!**

Cemal Batun

**Hêviyên ji guhertinên
li Surî û ciyê pirsê
kurd di nav de (2)**

Dr. Ebdulbasit Seyda

**Derheqê YE de çend
çekuyî**

Munzur Çem

11 V E V

Ji ^{peyama} Kurd

**Terorîzm, Tirkîyê û
Yekîtiya Ewropa**

Li welatê me guhertinên girîng diqewimin, ku li ser dahatûya neteweya me bandoreke berfireh heye. Li başûrê Kurdistanê atmosfêr û pêvajoyek wek hewayaya (seqa) payizî, geh bi mij û dûman geh bi rojek rûkenî ku mirov bi hevî dike, dimeşe. Terorîstên ku xwe li paş maskeya olî veşartine, bo me kurdan ferman derxistine. Dewleta tirk wekî pisîka bi mişkekê bileyize, wisan bi tirkmenan dileyize. Dewleta tirk dixwaze ji bo berjewendiyên xwe yên stratejîk gelê tirkmen û Kurdan berê hevdu bide û wan bi yekdu bide kuştin.

Her weha dewleta Îranê û Suriyê jî tenê ji bo ku kurd nebin xwediyê welat û dahatûya xwe, çî xirabiyên ji destê wan tê, qet texsîr nakin; li bajar û paytextên hevdu civîn li ser civînan li dar dixin.

Em kurd hevî dikin ku cîranên me rojekê berî rojan dev ji zihniyeta şovênî berde û hizr bikin ku kurd jî wekî wan mirov in, miletek in, xwedî welat û nasnameyek in. Û divê ew bizanin ku kurd ji doza xwe ya rewa tu car paşde gav navêjin.

Kengî cîranên me vê rastiya biçûk fêm kirin, wê demê dê şert û mercên şer û xwînrejiyê ji holê rabe.

Di vê hejmarê de em ser pîrsa endametiya Tirkîyê bo Yekîtiya Ewropayê radiwestin. Ev babet dê bi kêmasî dû mehên pêşîya me rojeva rojnameyê dagire. Me derheqa vê mijarê dosyek vekirîye. Ser vê mijarê gelek nivîsar gihane rojnameyê. Emê van nivîsaran di hejmarên pêş de jî biweşînin. Loma carna eger nivîsarên hin dost û nivîskarên me bi derengî bêne weşandin, bira li me biborin.

Gelek nameyên pîrozbahiyê ji xwendevanan û ji xebatkerên medyaya kurdî gihan me. Em spasî wan dikin. Emê wan di hejmarên bê de çî bidin van birûskan. FÖ

Kirasê ku Kemalîstan dixwest bi destê Ebdila Ocalan li tevgera kurd bikin, tê çirandin!

Bayram Ayaz

Derbarê pîrsa Ebdila Ocalanî, pkkê û fêlbazî û planên Kemalîstan yên van salên dawî gelek tişt hatine gotin û nivîsin.

Li bakurê Kurdistanê mixabin ev kêşe, hûn alozî û sergêji tēbigihîn, hêj di rojeva Kurdan de ye. Tevgera azadîxwaza Kurdistanê li bakur vê astengiyê heta îro nekariye çareser bike.

Rast e, çareseriyekî bi temami nehatiye dîtin, lê em dikarin bējin, êdî pêşî li vê metirsiyê hatiye girtin. Wekî birayê me yên başurê Kurdistanê dibêjin wîrde wîrde -hêdî hêdî be jî- gelê kurd E. Ocalanî û mirûdên wî nas dikin. Berê xwe ji wan vediguhezînin û li kurdewariya xwe vedigerin. Bi gotinekî din, ew agir û koza kurdeyatîyê ku di dilê xelkê kurd de heye, her diçe gur dibe. Di tevgera welatparêza Kurdistanê de ev guherîn cihê dilxweşiyê ye. Pêwîst e, piştgiyariya vê pêwejoyê (prosesê) bi aqilmendî were kirin.

Çi ye, pîrsa Ebdila Ocalanî û planên kemalîstan? Metirsi -tehlûke- çî ye?

Eger hin tişt bēne dubarekirin jî, -bi hêviya lêborînê ji xwendevanan- ez dixwazim çend noqteyan dest nîşan bikim.

Pîrsa sereke, nasîn û rast binavkirina kêşeya E. Ocalanî ye? Gelo ev pîrs, pîrseke navxweyî ya tevgera azadîxwaza Kurdistanê ye, an jî wê çarçoveyê derketiye?

Hewce ye, em bersiveke zelal û ronî ji vê pîrsê re bibînin. Ji ber ku ev bersiva me, dê alikariya me bike daku em rewşa tevgera rizgarîxwaz li bakurê welêt bi hêsantir tēbigihîn û bergiriyên xwe yên pêdivî bigrin. Wisa jî rê li ber hin hewldanên xerab ase bikin.

Bê guman, ev pîrs pîrseke zîz û nazik e. Bi sedan Kurdên welatparêz endam û aligirên pkkê, vê pîrsê bi hestî, bi dilnî dinirxînin. Ew naxwazin rewşa E. Ocalanî û ya partiya wî bi rastiya wê binavbikin. Gelek ji wan dizanin, bê çî qewimiye û hêj diqewime, lê ji vê rastiye direvin. Em vê şaşwaziya van kesên welatparêz tēdigihîn. Lê belê, ev yek nabe sedem ku em çav û guhên xwe ji rastiyan ra bigrin. Erk û wezîfeyê sereke yên welatparêzên kurdistanî ew e ku vê rewşê û planên kemalîstan yên dijminane teshîr bikin, li ber çavan raxin. Bila dost jî û dijmin jî rastiye bibînin, pêbihesin û bizanin. Çareserî ev e. Hingê, em wisa dikarin plan û fêlbaziyên dewleta tirk xera bikin.

Di vê çarçoveyê da, bi bir û baweriya min, pîrsa E. Ocalanî êdî ne pîrseke navxweyî ya bizava azadîxwaza kurd û Kurdistanê ye. Yanî, eve ne senaryoyek e ku hêzeke netewî dixwaze di nav tevgera welatparêza Kurdistanê de xwe bi hêz bike û beşeke mezintirîn ji desthilatdariyê bêxe destê xwe.

Şer û neleheviyên navxweyî di hemî tevgerên netewî de rûdane, îroj rûdînin. Digel ku mirov pê diltezin e û naxwaze bine bîra xwe jî, em dizanin ku di tevgera kurd û Kurdistanê de jî ev bûyerên nebixêr qewimîne. Heta ev şerên navxweyî bûye sedem ku prosesa dewletbûnê bi paş de bikeve. Mixabin, ev bûn. Cihê dilxweşî û şanaziye ye ku îro

birayên me wan rojên reş li dûyê xwe hêştin û îro, zanîna pêwîstiya hevbenîdiyeke neteweyî serdest bûye û ji bo vê yekê vîneke (iradeyê) xurt peyda bûye û gelê me çavdêr û pawan û zêrevanê vê prosesê ye. Bi kurt û kêmasiyên xwe ve, îro prosesêke wisa heye û em pê serbilind in. Her wisa em divê lê şiyar bin û rexnegêr bin daku hinek xêrnexwaz vê hevahengiyê û xweşiyê li başurê welatê me, li Dewleta Kurdistanê ya federe jehrî nekin.

Ev rewşa li başurê welatê me, ev hestyari û ruhê welatperweriya ku li wê derê heye, divê li bakurê Kurdistanê jî peyda bibe, ya heyî bê xurtkirin û em divê gelek kar bikin ku ev tişt bi cîh bibe. Her wisa xwînitî û dijminahî, fitne û fesadî jî nav hêzên welatperwerên bakurê Kurdistanê rabe. Kemalîst dixazin me bi pîrc û postê me ve bixwin, wêca serda em jî dijminahiya hevdu dikin. Ji bo yekî ku xwe teslimê kemalîstan kiriye û dixwaze piştî vî seetî kemalîzmê bi me Kurdan şerî bike.

Pîrsa E. Ocalanî ji qada pîrsên navxweyî derbaz bûye. Ji bo vê yekê, guneh û tawanbariyêke giran e ku welatparêzên kurd yên dora pkkê û aligirên rêxistinên din ji bo E. Ocalanî êrişê hevdu bikin, ser û guhên hevdu xwîn bikin!

Gelo, ji me ra ne fedî ye ku em ji bo yekî wisa, ku bûye propagandîstê kemalîstiyê serê hevdu bixûn! Ev pîrsa min zêdetir ji bo welatperwerên dora pkkê ye. Ji ber ku ew ji bo E. Ocalanî xeber û dijminan ji Kurdên welatparêz ra didin û êrişên wan dikin, wan birindar dikin. Kurdên din, divê em xwedî sebir û sebatê bin. Van birayên xwe ku li dora pkkê ne û hêj rastiye nabînin, wan nekin dijminê xwe û dijminê Kurdan û Kurdistanê.

Em çima dibêjin E. Ocalanî ji dest çûye?

Nuha di vê nivîsara kurt de nikarim, zêde bi dîroka pkkê û pîraza wê ve dakevim.

Em, bi kin û kurtî, ji girtina wî û vîrde, di van pênc salên dawî de tiştên kirîye, hin nexşeyan ji van texrîbatên wî pêşkêş bikin, bes e.

E. Ocalanî heta li Suriyê bû, pîrsa kurd, wek *kerteke bazirganiya siyasî* bi kar anî. Wî ser xet û daxwaza *hevbenîdiya Îranê û Suriyê* hemberê Tirkîyeyê şer kir. Vê nabeynê da bi hemî hêz û dewletên dijî Emerîkayê, Îsrailê û Tirkîyeyê re jî peywendiyên wî çêbû û him bi kêrê van hêzan hat û him jî wî bi xwe jî vê bazirganiyê sîdê wergirt. Di encama vê bazirganiya siyasî ya bi qasî panzdeh salan de ew jî bû "firewneke biçûk" li Rojhilata navîn.

Dem û dewran derbaz bû û dor hat ser wî jî. Şerê serdemî li Rojhilata navîn pir germ bû û biryara wî jî hat dan. Divê benîkê vî kesî jî bihata kişandin. Ev tişt jî bû. Piştî listikeka veşartokê demeke kurt Amerîkîyan wî girtin û teslimê Tirkîyeyê kirin. Ev kes divê ji *bazirganiya siyasî li Rojhilata navîn* bihatana dûrketin. Nedivîya ku ev kes ser hesabê Beesiyê surî û melayê Îranê û Sedam, li hawirdorê lotikan bida.

Êdî ev listik bi kêrî tirkan jî nedihat. Wan jî karên ku xwestibû pê bikin,

kiribû. Çar hezar gûnd û mezerên Kurdistanê wêran kirin. Demografiya Kurdistanê bi têra xwe tevli hev kirin. Civaka kurd di nav xwe de berî hev dan wan kirin dijminê yekdu. Qada navneteweyî da mohra terorîstiyê li tevgera azadîxwaza Kurdistanê xistin. Bi sedan rewşenbîrên kurd kuştin, an jî dane revandin; bi vê yekê mejiyê bireweriya kurdî şeliqandin û kaviil kirin. Wisa derban li tevgera kurd xistin, eger ev rewşa nu van salên dawî li Rojhilata navîn û li başurê welatê me peyda nebûya, tevgera welatperwer li bakurê Kurdistanê, bi salan dê nekariya bi ser xwe ve bihata. Bi rastî birinên kûrr di laşê me de vekirin. Emê hêj demeke dirêj bi êşa van birinan bihesin û heta ev birin baş bikewin ji me re wext divê, û sebir û zanîn divê.

Ev E. Ocalanî roja berdestê Tirkîyeyê kirin, hema ji roja ewil de teslimê dewleta tirk bû. Ev tişt ne bêbextiyek e, em li vê kesî dikin û ne jî derew in. Van rastiyan êdî her kesê bixwaze dikare bizane û bibîne.

Pîrsa kurd û Kurdistanê, wekî tevaya dîroka Tirkîyeyê de, her demî karê ordiyê bûye. Îro jî wisa ye. Bulent Ecevit bi xwe eşkere kir û got, "ji sala 1996an vir de, *Hukumetên tirk, pîrsa kurd bi biryareke hukumetê sipartine artêşê (ordiyê)*". Pîrsa E. Ocalan jî bi temami sipartin ordiyê û îro jî bi karê E. Ocalanî ordî mijûl dibe, general bi vê karî radibin. Derbarê pîrsa Ocalanî Hukumet û sivil nikarin tu tiştî bikin.

Ordîyê wî jî amerîkîyan teslim girt û di girava Îmraliyê da bi cîh kir. Ev pênc sal in li wê derê ye û hemî peywendiyên wî bi berpîrsarên ordiyê re ye. Ew jî van tiştan venaşere, car carna jî methê wan dide.

Em dirêj nekin. Bi kin û kurt, ev kes bi temami plan û programa ordiya tirk dimeşîne. Ordîyê jî bo kêşeya kurd kirasekî feselandiyê, ev pênc sal in ordî û E. Ocalanî dixwazin vî kirasî li tevgera kurd û Kurdistanê bikin. Ev kiras jî navê wê tirkîyeyê û modêla "cumhuriya demokrat" e. E. Ocalan dibêje ez dixwazim rola Ataturkê tirkan ya dema salên 1920î bilîzim. Plan dîyar e û tiştên veşartî hema bêje ket nemaye. Ev kes bûye zilamê ordiyê û kemalîstan û divê Kurdên dilsoz û welatparêz destê xwe ji vî kesî bişon û li hemberê van planên dijminane ya Dewleta tirk derkevin. Û jî bo vî kesî jî êdî bes e em dilê hev du bişkênin.

Dawiyê dixwazim du şê tēbiniyan bi xwendevanan re par bikim.

Pîrseke girîng ev e: E. Ocalan çima ket vî halî?

Ev kes jî miletê xwe hez nedikir û îroj jî nake. Hestên welatperweriyê jî li ba wî qels in. Sedemê herî bingeîn ev e. Kesê ku miletê xwe biçûk bibîne û bêje "min vî miletî afirand (xuluqand)", dikare ji bo berjewendiyên xwe yên kesayetî pir bi hêsaniya piştî xwe bidê gelî û înkariya doza miletî bike. Her wisa kesê ku bi hestên welatperwerî bi axa xwe ve ne girêdayî be, dikare welat bi tasekî ava şilo bifroşe û rojekî dikar welat re bêje "kerxane".

Em divê îşaretê aliyekî wî din jî bikin. Ev kes li ku derê be, dahula wê derê lê

IMPLÊŞUN

XWEDYÊ ROJNAMEYÊ

PEYAMA KURD VERLAG

PEYAMA KURD

THOMAS-MANN-STR. 22, 53111 BONN / GERMANY

FOR: +49 (0)228 18 00 654

+49 (0)228 18 00 655

FAKS: +49 (0)228 18 00 656

WWW.PEYAMA-KURD.COM

INFO@PEYAMA-KURD.COM

REDAKSIYON

KURMANGIYA JORIN

FADIL OZCELİK (EDITÖRÊ BAKUR, FÖ)

SIRWAN HEÇT BIRKO (EDITÖRÊ ROJAWA û DIASPORA)

KOORDINATORÊ REDAKSIYONÊ, SHB

SİLEMAN ALIXANI (SA), Z. PIRKEMAL (ZP)

KIRDÎ (ZAZAKÎ)

SEYİDXAN KURJ (EDITOR, SK)

KURMANGIYA JERIN

DANA ALI, SIMKAN AZIZ

NIZAR CAF, COTYAR DARTIROS, MANSUR SIDQI

PEYAMA KURD JI MAFÊ XWE DIBINE, KU NIVÎSÊRÊ JI RE TENE SANDIN, KURT BIKE. EW JI ALIYÊ RÊZIMAN û RASTNIVÎSÎNÊ VE DI SERASTKIRINA BERHEMAN DE AZAD E. PEYAMA KURD BERHEMA KU JI RE TÊ SANDIN Û BERÊ LI CIYÊKÎ DIN HATIBE BELAYKIRIN, NAWESINE.

(Berdeyama rûpel 2)

dide. Îro li beş generalên tirkî e, ji generalên tirkî zêdetir xeberan ji Kurdan re û ji başurê welatê me ra dide.

Noqteya sîsiya, dawîya her kesê xwedî bîr û hizrên otorîter û dîktator, sosretî û rezîlatî ye.

Bêtalîhiya gelê kurd li bakurê Kurdistanê ev e, ku ev bîst sal in, ev doza pîroz û rewa di nav dest û lepê yekî wisa da maye. Û bi hezaran Kurd û Kurdistanîyên welatperwer li peyê yekî wisa diçin, ku wî doza mîlet û welat ji xwe re kiriyê sermîyanekê qirêj bo bazirganiya xwe ya siyasî!

Eyb û fedî ji me rewşenbîr û siyasetsivanan re ku me heta îro bi tîr û tije kar nekiriye, erk û wezîfên xwe bi cih neaniye û mîletê xwe û welatê xwe di destê kesêki wisa de heştiye. Divê em ji mîletê xwe û welatê xwe Kurdistanê şîrîn doza lêborînê bikin.

Em, evên muxalîfên Ocalanî ji xuyaye me ji bi tîra xwe xizmeta mîletê xwe û welatê xwe nekiriye, daku em îro tuşê van belayan bûne.

Li dawî bangî hemû siyasetsivan û rewşenbîran dikim, yên ku heta îro ji vî kesî re xizmet kirin û wî mezin kirin: werin helwista kompozîtorê alman yê bi nav û deng eslê xwe ji xelkê Fêlemeng Ludwig van Beethoven hûn ji nişan bidin.

Dema general Louis Bonaparte roleke erênî û şoreşgerî dilist, Beethoven ji wî gelek hez dikir û ji bo wî "Senfoniya Qehremaniyê" çêkir û pêşkêşî Bonaparte kir. Lê piştî ku bi derfetên şoreşê ew derket ser text û bû despotekî ku ti ferqa wî ji Napolyon nema, wê demê Beethoven, Senfoniya xwe paştî kişand.

Îro hevalên E. Ocalan bi xwe dibêjin, ku vî kesî ti mîranî nekiriye û li ser cengewarî û xwîn û keda bi hezaran xort û keçên kurd bûye despotekî li ser serê her kesî. Îro ji bûye çov û gopala ordiya tirk. Ew wisa kesekî ye, ku berî herkesî dijîmînen nelayîqê insanekî ji birayê xwe re dide.

Gelî rewşenbîran, hûnermendên û siyasetsivanan, we wî mezin kir, we ser wî stranên derxist, hûn wêneyên wî çêdikin û didin destê dayik û zarokên kurd, wan dişînin ser kolanan.

Nuha dema we ye hûn gotina xwe bîjin. Kerem bikin, gotin ya we ye, bixivîn, bistrîn û wêneyan çêkin, yê rastîyê. Belê, rastîyê ji vî mîletî re bîjin!

Ez vî bangê bi biratî dikim û ne ji dilreşiyê... Kerem bikin em dest bidin hevdu û listîkên Kemalîstan bi hevra betal bikin.

Birîn kurr e. Gelo derman heye? Eger hebe îlac çî ye?

Belê heye. Kurdayetî ye... Evîn û hezîkirîna Kurdistanê ye. Bihêzkirîna Dewleta Kurdistanê ya Federe ye... Yekîtiya netewî ya Kurd û Kurdistanîyan e.

HAK-PAR beşdarî prosesa endametiya Tirkîyê bo Yekîtiya Ewropayê dibe

Tirkîyê divê li gor avahiya xwe ya pîretnîk bi awayekî plûral beşdariya xwe ji nû ve bi rêk û pêk bike. Divê him ji bo demokratiyê, him ji bo çareserkirina Pirsê Kurdî dev ji helwesta xwe ya navendî, yekane û sist berde. Divê sazûmanekê federal li gor normên Yekîtiya Ewropayê bê avakirin.

Wêneyek ji kongreya Hak-Parê

Li gorî agahiyan, ev şande dê 25ê ve mehê li Amedê li hev bicive û bi otobosê berê xwe bidin Brûkselê. Ew dê raporta xwe radestî berpirsiyarên YEyê bikin. Di 3ê çiriya pêşîn de, li Brûkselê dê xwepêşandanek û herweha konferansek ji bo çapemeniyê pêk werin.

Partiya Maf û Azadiyan (HAK-PAR) ji bo nixandina pêvajoya endametiya Tirkîyê di Yekîtiya Ewropayê de û herweha çesipandina daxwaz û helwesta gelê kurd di vî yekê de, li gelek cî û bajarên Kurdistanê bi babeta "Di pêvajoya YEyê de Kurd û Tirkîyê" sêminar pêk anîn. HAK-PAR bîr û baweriyên ku di wan civînan da zelal bûn, di raportekê de kom kirin û ev raport ji bo raya giştî eşkre kir. HAK-PAR ev raport da balyozxaneyên dewletên YEyê yê li Tirkîyê û herweha dezgeh û rêxistinên sîvil ji.

Da ku daxwazên gelê kurd bigihînin berpirsiyarên YEyê, ji berpirsiyarên HAK-PAR û saziyên cuda yê sîvil şandeke ji 30-40 kesan haiyê saz kirin. Li gorî agahiyan, ev şande dê 25ê ve mehê li Amedê li hev bicive û bi otobosê berê xwe bidin Brûkselê. Ew dê raporta xwe radestî berpirsiyarên YEyê bikin. Di 3ê çiriya pêşîn de, li Brûkselê dê xwepêşandanek û herweha konferansek ji bo çapemeniyê pêk werin.

Peyama Kurd raporta HAK-PARê bi şeweyekî kurtkirî diweşîne:

"Ev civînen ku me pêk anîne, bi beşdarbûna bi sedan mirovên ku ji her aliyên civaka kurdan, ji rewşenbîr, hiqûqnas, nivîskar, sendîqakar, hûnermend, nûnerên saziyên sîvil û siyasetsivanan pêk hatin. Piraniya beşdaran bi nivîskî û bi devkî ramanên xwe yê derbarê daxwazên Kurdan ên pêvajoya Yekîtiya Ewropayê (YE) eşkere kirin. Di encama hemû van civînan û gengeşîyan de, fikir û pêşniyazên ku derketin rastê, em dixwazin wan bi her awayî bi we re parve kin.

Her tim tê diyarkirin, kurd ne kêmnetewe ne. Ew di Rojhilata Navîn de gelê herî kevin û mezin yê dematî ye. Kurd xwedî zîmanekî taybetî ne, ku ji malbata hindî-ewropî tê: bi navê kurdî zîmanekî wan, çandeke wan a

dewlemend û dirokeke wan a kevinare heye. Ji vî gelî nêzîkî 20 milyon kes di nav tixûbên Tirkîyê de dijîn.

Di van demên dawî de, di çarçoveya YEyê de hinek guhertin hatibin kirin ji, politîkayên inkarîna Pirsê Kurdî di rastîyê de nehatiye guhertin. Hebûna gelê kurd hê jî bi awayekî fermî nehatiye pejirandin.

"Teksta Tevlêbûna Şîrikatiyê" û "Bernameya Neteweyî" dûrî nasandina mafên gelê kurd in.

Armaneke damezirandina YEyê ji dewamiya jîngeha aştiyê ye. Di şertên Tirkîyê de, bicianîna armaneke weha ya herî giring çareserkirina Pirsê Kurdî bi awayekî demokratîk û di bîngeheke wekhev de ye. Lê "Teksta Tevlêbûna Şîrikatiyê" û "Bernameya Neteweyî" ya ku hikumetê ew amade kirine û ji aliyê wan ve ji nû ve hatine sererastkirin, ji vî mentiq û ferasetê gelekî dûr in.

Ji Bo çareserkirina Pirsê Kurdî û demokratiyê li gor standardên YEyê

Tirkîyê li gor avahiya xwe ya pîretnîk divê bi awayekî plûral û beşdarî xwe ji nû ve bi rêk û pêk bike. Divê him ji bo demokratiyê, him ji bo çareserkirina Pirsê Kurdî dev ji helwesta xwe ya navendî, yekane û sist berde. Divê sazûmanekê federal li gor normên YEyê bê avakirin. Sazûmanekê bi vî rengî divê hemû mafên kurdan nas bike û jiyanê wekhev bi xwe re bîne. Tirkîyê derbarê vî mijarê dikare yek ji van modelan an jî li gor mercên xwe çend modelan sentez bike û vî pîrsê çareser bike.

Ji bo vana jî çend pêngavên sereke ev in:

- Ji dêlve Zagona Bingehîna a 12ê Îlonê, ya ku bi darê zorê bi civakê dane pejirandin, zagonêke bîngehîna demokratîk, plûral li gor bîngehên zagonên navneteweyî û herweha ku hebûna kurdan bipejirîne, maf û azadiyên wan nas bike, bête avakirin.

- Divê hemû qedexeyên ku li pêşiya azadiya birêxistinîyê bêne hilanîn. Her ramanekê ku tundiyê naporêze di çarçoveya azadiya birêxistinîyê de bi zagonan bê pejirandin. Ji ber vî yekê, divê ji partiyên kurdan re jîngeha x-

batê bê amadekirin.

- Li herêmên ku kurd bi piranî dijîn de, divê ji perwerdeya bîngehîna herî zanigehîna zîmanê perwerdeyê bi kurdî be û li herêmên din jî kurdî di xwendegihan de wek zîmanê bijarte bête xwendin.

- Divê qedexeyên li ser weşana bi kurdî û herweha sînoren di televizyon û radyoyan de hatine dayîn, bêne hilanîn. Di gel vî yekê, divê ji bo weşana kurdî di tevaya rojê de, TRT kanaleke xwe bi rêk û pêk bike.

- Li herêmên ku kurd tê de bi piranî dijîn de, divê li saziyên fermî û gelemperî di gel zîmanê tirkî zîmanê kurdî jî bê bikaranîn.

- Divê enstîtûyên ku bikaribin derbarê zîman, çand û diroka kurdî lêkolînan bikin, ji aliyê dewletê ve bêne vekirin.

- Divê navên jîngehên jîyanê û ciyên coxrafîk (çiya, çem, deşt, gol û hwd.) ji paş ve bêne dayîn.

- Divê partiyên siyasî, komele, weqf, sendîqa, klûb û odeyên karan bêne serbestkirin. Da ku ew di çalakîyên xwe de bikaribin zîmanê kurdî bi kar binin, divê hemû astengên hiqûqî bêne hilanîn.

- Li herêmên ku kurd bi piranî dijîn de, divê Parlamaneke Herêmî bê avakirin; divê ev parlamen bi karên wek perwerde, tendurustî, ewlekarî û karên îdarî yê herêmê ve mijûl bibe.

- Da ku xeyd û pevçûnên di civakê de qewimîne bêne hilanîn, divê efûyêke giştî bête îlankirin.

- Divê sistema cerdevanên gundan û saziyên timên taybetî bêne rakirin.

- Divê ji bo vegera kesên ku bi darê zorê ji gundên xwe koç kirine, bi her awayî şert û merc ji wan re bêne nas kirin.

- Divê qisasên cinayetên siyasî, yê ku berê qewimîne, derxin holê û ceza bidine wan.

- Li herêmên ku kurd bi piranî dijîn de û ku ji aliyê aborî û civakî ve paş ve mane, divê mudaxele lê bê kirin. Divê herêm ji aliyê aramiyê ve bê tekûzkirin, projektên taybetî ji bo betal û belengazan bêne bicianîn.

- Divê di serî de zagona partiyên siyasî, ya helbijartinê, ya civînen girseyî, ya meşê, ya zagona cezayê û wek a TMYê zagonên antidemokratîk li gor standard û muktesebata YEyê bêne sererastkirin.

- Divê kiryar û zagonên ku laikiya navneteweyî û serbestiya baweriyên pûç dike, ji holê rabin. Divê ji delevê ve serokatiya karên diyanetê kar û barên bawermendiya bi awayekî azad ji xwedî bawermendaran re bihelîn.

Partiya me di hemû pêvajoyên çareserkirina ji bo Pirsê Kurdî de çî bikeve ser milê wê, dike û ji bo xizmeta çareserkirina vî pîrsê amade ye.

Dema ku Tirkîyê pêngavan ji bo bicianîna Kriteerên Kopenhagê avêt, partiya me daxwaz dike, ku bi Tirkîyê re ji bo endametiya hevdiin bêne kirin.

PDK-BAKUR Konferansa derveyî welêt li dar xist

KDP-BAKUR di 11ê vê mehê de konferansa xwe ya li derveyî welêt li Elmahyayê li dar xist. Ji gelek welatên Ewropayê nûner beşdarî konferansê bûn. Konferansê du rojan ajot. Di çarçoveya reorganîzekirina partiyê de, Rêxistina Derveyî Welat a PDK-Bakur ji nû ve hat damezirandin. Di konferansê de li ser rewşa partiyê hat raberizandin û ji bo pêşeroja partiyê pêşniyazî û biryarên yekdemî hatin girtin. Hemû beşdaran bi dilxweşî weşana Peyama Kurd pîroz kir û piştigirîya xwe bo wê nişan da.

RSDK:

Pewîst e em vekirî li hemberî leystikên Pkk/Kongra-Gel û tirkên derkevin.

Rêxistina Sosyalist a Demokratîk a Kurdistanê (RSDK) di 15-16 tebaxa 2004ê de, civînek berfireh çêkir. Di vê civînê de, wê li ser rewşa Kurdistan a politîk û erkên tevgera siyasî ya kurdistanî rawestîya. RSDK bal kişand ser "leystikên di navbera Kurmayaya Tevayî (tirk) û PKPKK/Kongra-Gel". RSDK nixandînen derbarê demajoyê û encamên wê ji bo raya giştî di daxuyaniyê de belav kir. Di daxuyaniyê de weha tê gotin: "Ev "şerê çekdarî" (...) daxwaz û îrada gelê me nişan nade, wî temsîl nake, berevajî bi zorê pê tê kirin."

Platforma Kurdên li Ewropa ji bo YE raport weşand

Platforma Kurdên Li Ewropa li ser rewşa kurdan a sosyal, aborî, kulturî û politîkî raportek ji bo berpirsyarên Yekîtiya Ewropayê amade kiriye.

Platform ji YE daxwaz dike, ku ji bo Pîrsa Kurdî bi dadmendî were çareser kirin, divê ew zoê bide Tirkiyê û ta Tirkiyê Pîrsa Kurdî çareser neke, YE ji bo guftûgoyan demê nede wê. Platformê bi kurtî prensîp û arman-

Apê Musa li Amedê ji hêla hezar û 500 kesî ve hate bibîranîn

AMED (DÎHA/PK) - Rojnamevan, ronakbîr û nivîskarê kurd Musa Anter, ku wekî "Apê Musa" tê naskirin, bi bonaya 12emîn salvegera kuştina wî ya ji hêla JÎTEMê ve li Amedê li kuçeya ku hate kuştin, bi tevlibûna hezar û 500 kesî hate bibîranîn. Di biranînê de axavtin hatin kirin, li ser ciyê ku "Apê Musa" hate kuştin, qurnefil hatin reşandin. Piştî daxuyaniyê, 8 ciwan bi ji aliyê polîsan ve hatin girtin.

Apê Musa di 36emîn kuçeya Seyrantepeyê de di 20ê îlona 1992ê de ji hêla JÎTEMê ve hatibû kuştin. Malbatên şehîdên çapemeniyê, şaredarê Amêdê Osman Baydemîr û şaredarên din ên Amedê, Platforma Demokrasiyê ya Amedê, nûnerên rêxistinên sîvil ên Amedê û gelek rojnamevan ji li ser kuçeya 36emîn li hev kom bûn. Girseyê pêşirokên ku ji wêneyê Apê Musa

pêk dihatin, bi singên xwe vekiribûn û wêneyên şehîdên çapemeniyê ji hêla girseyê ve hatin bilindkirin. Di dema

bibirandinê de, gelek caran dirûşma "Şehîd namirin" hate berz kirin û dayikên şehîdên çapemeniyê rondikên çawan rijandin.

Qurnefil danîn ciyê ku hate kuştin

Piştî axavtina, girseyê gelek caran dirûşmên wekî "Şehîd namirin", "Şehîs nemirin", "Kiryar eşkere ne, bila hesap bê pirsîn" berz kirin û ber bi ciyê ku Apê Musa lê hate kuştin ve meşîyan. Li wir, wêneyê Apê Musa hate danîn û li ser ciyê kuştina wî qurnefil hatin reşandin. Piştî danîna qurnefilan, girse bi awayekî bê deng belav bû. Lê di dema belavbûnê de, li Fetlanoka Seyrantepeyê polîsan kesên bi navên Semih Sencer, Nursel Farisogullari, Şoreş Tekdag, Tuncay Ok û 4 kesên ku navê wan nayê zanîn, girtin.

MUSA ANTER (Apê Musa)

Apê Musa di sala 1918ê de li gundê Zivingê girêdayî Nisêbinê hatiye dinyayê. Dibistana sereke li Mirdîne, ya navîn û lîse ji li bajarê Edenê xwendine. Di pêvajoya xwendina xwe de, derbasî rojavayî Kurdistanê dibe û têkiliya xwe bi kurdperwerên ku ji Bakur reviyabûn, mîna Kamîran Bedîrxan, Osman Sebri, Haco Axa, Eminê Ehmed û yên din re datîne. Apê Musa bi alîkariya pênc hevalên xwe Komeleya Azadiya Kurdistanê dadimezîrine. Girtin û binçavkirina wî a pêşîn rastî şerê Dêrsimê tê. Ji ber ku xeber û sixêfan ji diya Ataturk (Zubeyde) re didê, 45 rojan tê girtin. Ji bo ku Apê

Musa ji malbatek malmezîna (axa) tê, ji alî Ataturkî ve tê beşandin.

Apê Musa di sala 1941ê de diçe Stenbolê. Li wir xwendina dadmendiyê li zanîngehê diqedîne, lê parêzerî û dadgêriyê nake. Di sala 1959ê de ji ber bûyera 49ê, di sala 1970î de ji ber bûyera Komeleyên Şoreşger û Çandîya Rojhilatê û di sala 1980î de ji ber fikir û çalakiyên xwe yên kurdewariyê ji alî generalên faşîst ên Cuntaya 12ê îlonê ve tê girtin. Musa Anterê ku cara yekem di sala 1934ê de tê girtin, li ser hev 10 salan di girtixaneyê de dimîne. Zewicî û bavê sê zarokan bû. Di sala 1971ê de, di nav sazmandên Partiya Karkerên Tirkiyê de (TİP) cî digire. Pêşkêşîya weşandîna gelek ko-

varan dike. Nivîsên wî di gelek kovar û rojnameyan de hatine weşandin.

Musa Anter di 20.9.1992ê de li Amedê ji alî hêzên tirkî û dijminên gelê kurd ve bi xayîntî hat şehîdkirin. Berhemên Apê Musa ev in: Biranînên Min 1-2, Qimil, Vakainame û Brîna Reş.

Musa Anter ji alî JÎTEMê ve (istixbarata leşgeriya tirk) hat kuştin. Di vê kuştinê de, ev kes beşdar bûne:

Savaş Gevrekçi
Mahmûd Yıldırım (Yeşil)
Abdulkadir Aygan (navê wî yê nû Aziz Turan)
Mustafa Deniz
Cemil Işık (Hogir)
Ali Ozansoy
Hamid... (şîrnexî)

cên xwe di vê raportê de anîne ziman. Platforma Kurdên li Ewropayê ji Platforma Neteweyî ya Kurdistanê Bakur (PNK-Bakur) û Inisiyatîvên Kurdên li Ewropayê pêk tê.

Li Swêdê pêşbirkek bo nivîskarên ciwan

Komela Xwêndevanên Kurdistan li Swêdê destpêka meha 11ê li jêr navê "Pêşbirka Ciwanan" semînarêkê ser helbest û çîroka kurdî li dar xîne. Ji bo beşdarbûna di pêşbirkekê de, divê temenê beşdarvanî ji 25 salan ne mezintir be. Her weha pêwîst e ku nivîsa wî berî li ti deveran nehatibe xwendin an weşandin. Komeleyê 15.10.2004ê

wekî roja dawî bo wergirtina berhe- man destnîşan kiriye. Berhemên ku di pêşbirkekê de dê bi ser kevin, ew dê bêne xelatkirin.

{Kurdistan Studentförbundet i Sverige, Box 627, 101 32 Stockholm, adab@kurdstudent.com, tel: 0736402802}

Bibe aboneya/ê Peyama Kurd

Nav / Paşnav:

Navnîşan:

Elmanya:

6 mehan: 50,00 €
Salekê: 70,00 €

Commerzbank Bonn

Konto: 1007947111
BLZ: 38040007

Welatên Yekîtiya Ewropa

6 mehan: 60,00 €
Salekê: 80,00 €

Konto:

IBAN DE 36 380400070001007947
BIC: COBADEFF380

Ji bo welatên din têkiliyê bi rojnameyê re deynin.

Peyama Kurd, Thomas-Mann-Str. 22, 53111 Bonn, Germany
Tel.: +49 (228) 18 00 654 - 18 00 655, Faks: +49 (228) 18 00 656
www.peyama-kurd.com, eMail: info@peyama-kurd.com

Dengên li dijî Tirkîyê xurtir dibin

Partiya FPÖ ya rastgir, ku yek ji herdu partiyên hikumeta Austuryayê ye, êşkere kir, ku eger rawêjkarê welatî Wolfgang Schüssel ji partiya ÖVP endametiya Tirkîyê bo Yekîtiya Ewropayê bipejirîne, ew dê xwe ji hikumetê vekîşîne û rê bide hilbijartinên nû.

Li aliyekî din, seroka Partiya Fileyên Demokrat a Elmanî (CDU) Angela Merkel nameyek ji hemû serokên partiyên konservatîv ên ewropî re şand û tê de ji wan xwest, ku dengê xwe nedin endametiya Tirkîyê bo YE. CDU naxwaze ku Tirkîyê bikeve YE; ew wê weke "hevkarê xwedî mafên taybetî" dixwaze.

Şanogerên ji Kurdistanê li Elmanyayê ne

MÜLHEIM (PK) - Komeke şanogerên ji Kurdistanê bo pêşkêşkirina şanoya xwe ya bi navê "Memleketî seriyar" hatine Elmanyayê. Ev şanoya ku ji aliyê Niyaz Letîf ve hatiye nivîsandin, dê roja 05.10.2004ê derbarê festîvala şanoyan a bajarê Mülheim an der Ruhr bête pêşkêşkirin. Ev şano xebateke xwendekarên Akademiya Hunerê li başûrê Kurdistanê ye. Rubar Ehmêd vê şanoyê bi rê ve dibe.

[Theater an der Ruhr - Akazienallee 61 - 45478 Mülheim an der Ruhr - Destpêk: 20.00]

120 şeqam ji bo şagirtekê

Ji ber ku wê dersên xwe yê malê nivoco hiştibûn, şagirteke li bajarê Kanpur li Hindistanê ji aliyê hemû şagirtên sinfa xwe ve hate şeqamkirin. Li gorî nûçeyêke rojnameya "Asian Age", mamosteyê ji her 24 şagirtên xwe xwest, ku her yek 5 şeqaman li keça deh salî xîne. Piştî 120 şeqaman, keçik ji hiş çû û ew birir cem pişîşkî. Dîrektore dibistanê lêborîna xwe ji malbatê xwest.

Fanîleyê Pêlê bi 86.500 Euro hate firotin

Fanîleyê stêrka futbolê ya brazîlî Pêlê, ku wî di leystika dawî ya Pêşbirka Cihanî ya Futbolê de di sala 1958ê de li Swêdê li xwe kiribû, li Londonê di mezadekê de bi 86.500 Euroyan hate firotin. Ev pere dê ji bo armancine xeyrî bêne bikaranîn. Pêlê di wê leystika li dijî Swêdê de, du gol anîbûn û bû stêrka futbolê. Pêlê ji aliyê FîFAyê ve wekî baştirîn leystikvanê futbolê yê sedsala 20ê hatibû hilbijartin.

Televizyona Swêdê bernameyên bi kurdî diweşîne

Rêzên babetan bi giştî di 14 filman de hatine komkirin û dê her hefte rojên pêncşemiyaniştî seet 11:00ê di SVT 1 de bikevin weşanê.

Peyama Kurd - Stockholm-Ji heftaya berê ve, kanala yekê ya Televizyona Swêdê (SVT 1) dest bi weşana rêzek bername ji bo zarokên kurd kir. Ev bername ji alî rojnamevanê kurd

Cemal Batun ve hatine wergerandin. Amadekarê bernameyan xebatkara Televizyona Swêdê Anna Wetterblad û Cemal Batun in.

Bername dê di çarçoveya çar babe-

tan de bîn pêşkêşkirin. Rêza yekem, ku niha bi navê "Di nav sirûstê de" tê weşandin, li ser heywanên ku li Swêdê hene, tê rawestan. Rêza duyem li ser biyolojiya mirovan, rêza sêyem li ser cejnên cihanê û ya çarem jî li ser çûkan in. Rêzên babetan bi giştî di 14 filman de hatine komkirin û dê her hefte rojên pêncşemiyaniştî seet 11:00ê di SVT 1 de bikevin weşanê.

Yekem filmê ku hate belavkirin, li ser kevjalê, yê duyem jî li ser çar heywanên dirinde yê li Swêdê bûn, ku ji alî kesên temaşekirî ve gelekî hatine hezkirin, Anna Wetterblad diyar kir, ku ger daxwaza belavkirina filman ji alî televizyonên kurdî ve hebe, ew dê bi bihayek simbolîk wan bigihînin televizyonên kurdî. Cemal Batun jî da nîşandan, ku di perwerdekirin û zanîna zarokan di wan babetên diyarkirî de, ev film xwedî naverokê zanistî û dewlemend in, her weha bi zimanek hesanî hatine amadekirin û tîr pêşkêşkirin.

Elmanya nabe ciyê kogreya islamîstan

Kongreya islamîstan a ku di vîdyabû di 1-3ê meha bê de li Berlînê bête lidarxistin, ji aliyê hikumeta bajarê Berlînê ve hate qedexekirin. Her weha Elmanyayê mafê

rûnîstîne ji amadekarê vê kongreyê, ku bi eslê xwe libnanî ye û nişteciyê Elmanyayê ye, kişand û ew şand Libnanê. Di daxuyaniyêke xwe ya berî kongreyê de,

ku di internête de hatibû belavkirin, amadekarên vê kongreyê bangî erîşên li dijî emerîkiyan û her weha piştigiriya karên terorestî û yê li dijî Israîl kir.

„Bi maratonê dengê gelê xwe bilind dikim!”

Silêman Umer (33) kurdekî ji Amûdê li başûrê-rojavayî Kurdistanê ye. Wî di 1989ê de di teqandina bombeyekê de herdu destên xwe winda kirin û ji bo dermankirinê koçberî Elmanyayê bû. Silêman niha maratonê (42,195 km) bazdide û dê isal beşdarî 35emîn maratona New Yorkê bibe, ku mezintirîn maratona cihanê ye.

Te çawa dest bi bazdana maratonê kir?

Berî salekê, min di rojnameyê de xwend, ku li bajarê me dê maratonek pêk were. Ji ber ku min di hefteyê de sê-çar caran bazdida, min xwest beşdarî vê maratonê bibim. Min xwe qeyd kir û rê di 4,5 seetan de qedand. Armanca min tenê ew bû, ku ez bigihêim dawiya maratonê.

Tu ta niha beşdarî çend maratonan bûyî?

Ezê 26ê vê mehê beşdarî maratona Berlînê bibim. Bi vê yekê dibin 4 maratonên min.

Tu dixwazi maratona Berlînê di çend seetan de bigedîni?

Armanca min ew e, ku ez di binîya 3 seetan de bigihêim dawî. Min maratona dawî di 3 seet û 49 deqeyan de qedand.

Di maratona xwe ya dawî de, tu bi alaya Kurdistanê li ser sîng û piştê xwe bazdida. Ji ber çî?

Ez dixwazim li New Yorkê ji bi alaya Kurdistanê bazdim. Piştî serhildana kurdên başûrê-rojavayî Kurdistanê, min pêwîst dît, ku ez piştigiriya wê serhildanê bikim û ji cihanê re bidim

xuyakirin, ku kurd azadiya xwe dixwazin. Her kes divê li gorî derfetên xwe tiştêkî ji bo welatê xwe bike; ez di rêya bazdana xwe re dengê doza gelê xwe bo azadiyê bilind dikim.

Vê yekê bala kesekî kişand?

Ez bawer im ku min bala gelekî kişand ser xwe û doza xwe. Gelek elman ên ku li kêleka min bazdidan, ji min pirsra kurd û Kurdistanê dikir û min jî bersiva wan dîda û ji wan re êşkere dikir, bê çî bi serê kurdan tê. Gelek ji wan kêr li ser gelê kurd û doza wî agahdar bûn.

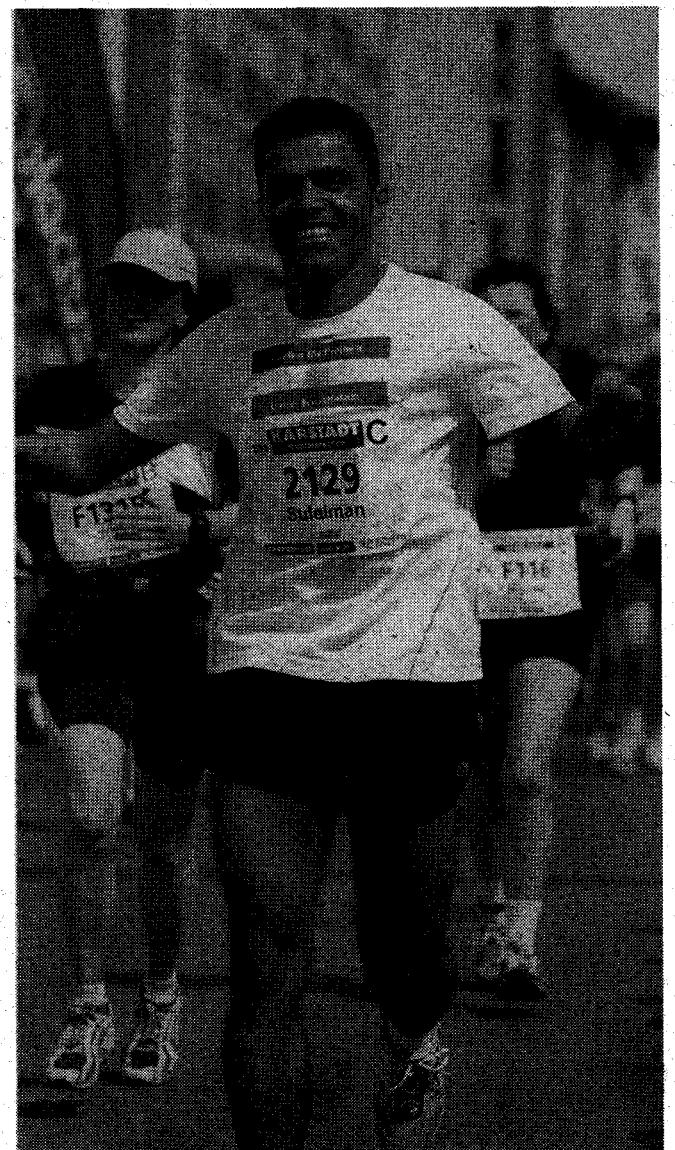
Armanca te ji bazdanê çî ye?

Armanca min ew e, ku ez bi bazdana xwe li cihanê navdar bibim û bikaribim bibim dengê gelê xwe.

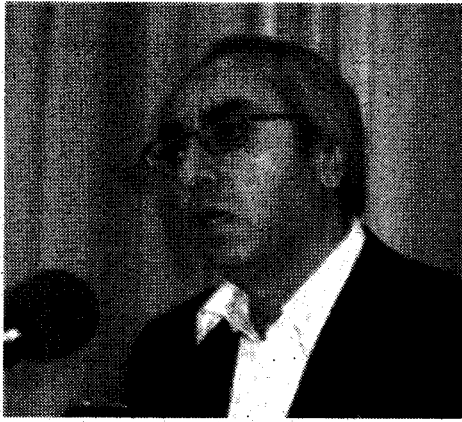
Wekî din tu amadekariya xwe û çî dikî?

Ji bilî maratonê ez 10 û 5 km bazdidim. Ez dixwazim sala bê beşdarî pêşbirka Ewropayê ya bazdanê li Finlandayê bibim. Ji bo vê yekê ez xwe niha amade dikim.

Hevpeyvîn: Sirwan Hecî Berko

Hêviyên ji guhertinên li Surî û ciyê pirsê kurd di nav de (2)

Dr. Abdulbasit Seyda - Swêd

Eger ku mirov bê ser oposîsyona rast û di gel qelsbûna wê jî, em ê bibînin ku ew bi xwe ji du aliyên pêk tê: yek, ê ku di partiyên de organîzekirî ye û yê din jî, yê ku bi hemî reng, naverok û nerînen xwe ve yê gelêrî ye. Di hundirê oposîsyona organîzekirî de hinek partiyên olî, neteweyî, çep tene naskirin, lê belê tev jî westiyayî û qels tene xuyakirin, ji ber ku tim û tim jî aliyê istixbaratan ve hatine perçiqandin û perçekirin. Ev tiştê han e, yê ku şopa wî di belavbûn û dûrbûna wan de ji xelkê û guhdana wan jî pirsên piçûk ên ne sereke xuyanî dikin, ên ku gelek ji hêza wan bi riyên tewş diçe û dibe kelem di pêşîya lihevkerînekê de li ser xetên stûr, ên ku ji bo bînghekekê ji bo programeke berfireh pêwîst in, ku bibe alternatîvek neteweyî û demokratîk, a ku wê hebûna yên din bipejirîne bêtî ku bipirse ka koka wî ya neteweyî, olî yan siyasî çî ye û wê wekhevîyê bi wateya wê ya fireh bipejirîne, ji ber ku ew derge ji bo gihandina hevbeşbûnekê medenî (sîvil) li pêşîya civata surî bi ereb, kurd û yên din re ye.

Dema ku em bînin ser oposîsyona gelêrî, em ê bibînin ku ew di razibûna gelêrî ya tevayî de tê xuyakirin, a ku di rîya semîner, nivîsar û xwepêşandanên gelêrî, yên ku di şiklekê gelekî teng de çêdibin, lê gelek ve yekê jî tiştêkî pîr mezî didin nîşandan, ku mirov têxe hesabê xwe, ku ew di hundirê rêjîmêke girtî û rê nade tiştêkî (totalîter) de ye.

Di vê dema dawî de, tiştê ku bala mirovî di xêşîne ew e, ku istixbarat çavê xwe jî rexneyên ku ji aliyê millet ve bi şeweyekî berfireh tînin, digire. Lê gava ku zanibe ku hêvî heye ku wê karekî gelêrî organîzekirî bibe, yê ku di rojên bê de wê bibe wek tîrsekê ji rêjîmê re, ew bi xurtî ber wê digirin. Di vir de, mirov dikare bibêje ku girtina profesore ekonomî Dr. Arif Delîlê û Riyad Sêf û Mamûn el-Humsî, ku herduyên dawî endamên parlemana surî bûn, û girtina gelek kesên din ên welatparêz, çî ereb çî kurd, dikeve vî warî de û qedexekirina wan komîte û komeleyên ku li Surî bi hêz ji bo doza şiyarkirin û rakirina civateke medenî li Surî derketin meydanê, ew civata ku di wê rewşa ku istixbarat bi navê xwe û dezgehên xwe yên curbicur hatiye dûr kirin û pelixandin de, çî tiştên girêdayî bi jiyana tevayî û kesayeti kirine destê xwe.

Ev tiştên han giş didin xuyakirin, ku tiştê ku li Surî di roja îro de di warê rexne û peyvê de dibe, ji çarçoveya va-

lakirin û şaşbûnê bi mebesta berdewamiyê ji alî rêjîmê ve dernakeve.

Pirsên ku li vir xwe li gorî çarçoveya babeta ku em li ser dipeyivin, ferz dikin, ev in: ciyê pirsê miletê kurd li Surî di van bûyeran de li kû ye? Çî nerîna û kirinê jê tînin girtin û wê pêşeroja wê çawa be?

Êşa kurdan li Surî dualî ye. Miletê kurd jî aliyekî ve wek milletê ereb û yên din li Surî êşeke tevayî dibîne. Lê ji aliyekî di ve, êşeke wî ya bi taybetî heye. Ew bi xwe jî tevlihev e, ku mirov dikare bêje ew çewisandinek dualî ye; ev tade lê dibe ji ber ku kurd e.

Mebesta me ji çewisandineke dualî ew e, ku kurd jî hêlekê ve ti mafên wan ên neteweyî û demokratîk tune, wek mafê siyasî, civakî, kulturî, îdarî û ekonomî. Û ji aliyekî din ve hemî rengên çewisandina ku bi ser kurdan ve tînin, ew jî bi armanca kêmkirina hebûna kurdan li her sê heremên kurdî, ku Kurdistanê Surî jî wan pêk tê: Cizîr, Efrîn û Kobanê. Yek ji van rengên çewisandine yên sereke jî serhijmartina awarte ye, ya ku tenê li parêzgeha Heskê di sala 1962ê de hat pêkanîn. Em îro berhema wê dibînin, ku çawa li dor 250 hezar kurd bê nasname ne. Ya din kembera erebî ye, ya ku di sala 1973ê de li Cezîrê hate bicikirin û li gor wê erdê kurdan li seranserî sînora jî çemê Dicle heta bi Serêkaniyê li ser panayiya 10-15km û dirêjahiya 385km jî wan hat standin.

Ya sêyem jî ew e, ku bi erebkirina bi tevayî ya navên gund, bajar, mirov, kolan û dikanan ne.

Bi ser wan tiştan tevan de jî, rê tim li kurdan tê tengkirin, deverên wan bê guhdan dimînin, xerabkirina civakî û bêkarîbûn pir dibe. Ji loma gelek xelk jî neçarî bi aliyê bajarên surî yên mezînin ve koç dikin, an jî derdikevin derveyî Surî, ber bi Emerîka, Ewropa û deverên din ve.

Destûra surî hebûna kurdan li Surî qebûl nake, di gel ku hejmara wan zêdeyî du milyon e, ji wan milyonek û nîv li devera kurdî ne û bêtirê nîvmilyonî jî li bajarên surî ne, bi taybetî Şam û Heleb.

Destûra Partiya Bees bi xwe jî hebûna milletê kurd li Surî dide inkare. Ne tenê ev, lê belê ew dixwaze di rîya paragrafên destûra xwe re, bi taybetî paragrafên 6, 7, 8, 11, 15 û 48 kurdan di nav neteweya erebî de bihelînin.

Ew destûra han êşkere dide xuyakirin, ku yê dev ji girêdana xwe ya neteweyî bernede, ew dê dûrî erda xwe bikeve, ji ber ew di nerîna Bees de erdek erebî ye. Ew destûr bi xwe jî hin şovenîzma xwe dide xuyakirin, ku yê erebbûna xwe nede îsbatkirin, nikare daxwaza ti mafê mirovan û neteweyî bike.

Nakokîya sereke ya ku di kirinên rêjîma surî de li hemburî kurdan tê xuyakirin, ew e ku ew jî aliyekî ve hebûna wan wek kurd qebûl nake, lê ji aliyekî din ve jî tadê li wan dike, ji ber ku kurd in. Bi hemî şeweyan dixwaze hebûna kurdan a neteweyî tune bike. Heger nikaribe ve yekê li ser erdê bike, bi kêmayî dixwaze di mejîyên mirovan de bi cî bîne.

abdulbasets@hotmail.com

Xuşxuşok

Meşel Temo - Qamişlo

Yasayên awarte li Suriyê pêvajoyek ji zordariyê û devgirtina hemwelatîyan e. Ji xwe gava mirov dibêje awarte, ango ne normal, mal, tenê bi kurtî di jiyana de dibûre.

Lê di dîroka Suriyê de, ji roja partiya Bees kelîj bi dest xwe xistiye, yê awarte normal e û yê normal jî qedexe ye.

Pirsgirêka yasayên awarte li Suriyê dirêj e û birîneke kûr e di hemwelatîya mirovan de.

Ji xwe biryara duyemîna ku di roja 8ê adara sala 1963ê de hate belavkirin, pêkanîna yasayên awarte li ser welatê Suriyê bû. Helbet ew biryara xwedî jimara 2 ji layên leşkeran ve, yên ku bi wergerandineke leşkerî kelîj bi dest xwe xistin, ji ber biryara yekem ragihandina bi dest xistina kelîjê bû, ji xwe bi navê „Komîteya Serokatiya Şoreşê“ hatibû imzekirin.

De heta mirov binase yasayên awarte çîne, divê em hin ji danasîna wan binin ziman. Ji xwe tiştên bîngehîn ku di bin siya yasayên awarte de pêk tînin, emê ji xwendevanan re li jê raxin:

1. Tunekirina destûr û yasayên

şarezane.

2. Tunekirina jiyana siyasî û civakî û aborî, ango qedexekirina jiyana parlamani jî di serî de ye.

3. Qedexekirina medyaya azad bi tevayî.

4. Siyasetkirina dadiyê û girêdana wê bi şaxên parastîne ve.

5. Qedexekirina nerînan û çewisandina azadiya ramanan û tunekirina mafê baweriyê.

6. Tunekirina mafê mirov û perçiqandina jiyana mirovan.

7. Qedexekirina qelaxiftina kelîjê û sermediya desthilatdariya Partiya Bees; ji xwe ev bi benda 8ê di destûra Suriyê hatiye bicikirin û wisa jî dibêje: „Serokatiya dewlet û civata Suriyê tenê Partiya Bees dike.“

8. Tunekirina tevgera civakî û qedexekirina piraniya siyasî, çandî û neteweyî.

Ji xwe ne ev helwest tenê ne, lê belê bi kurtî armanca yasayên awarte tunekirina mirov, civat, mejî, raman û.. ne. Ango ger bi dest parastîne derkeve, ew dê ba û baranê jî qedexe bike!

xetire@yahoo.com

Garantiya keçkaniyê

Sîrwan Hecî Berko

Yekşema bori, li Amûde zemawendakurê xalê min bû. Di heman şevê de, kurxalekî min ê dim hin wêneyên şahiyê ji min re email kirin. Wêneyê pêşî ku min lê temaşê kir, ê bûk û zaveyî bû. Tiştê ku

yekser bala min kişand, terîşeke sor bû ku li dor newqa bûka sipehî û fedyokî ya di kirasê bûkanê sîplê de hatibû girêdan. Vê yekê bala min kişand, ji ber di nav kurdên Bînxetê de ne adet e, ku bûk xwe bi vî terîşa sor jî her kesî re „keçkaniya“ xwe diyar bike. Min ev adet li Elmanyayê di hin zemawendan kurdên bakurê Kurdistanê de nas kir û her car jî jî vî yekê aciz bûme. Pir bi min nexweş hat, dema min ew kembera sor li ser wêneyî dit. Bi wê nîşanê, bûk jî tevaya cihanê re êşkere dike: „Bînerin, ez hin keç im; ez jî keçkaniya xwe neketime; serê min û malbata min bilind e!“ Li gorî wan, ev terîş „garantiya keçkaniyê“ ye. Lê ez bo keçekê destê xwe naxim navêgî, ku berî zewaca pêşî tîkkilîyên wê yên cînsî bi ti kesî re tune bûn. Ji xwe ti cudahî di navbera tîkkilîyên cînsî de tune ne, ji maça bi devan ta xewa bi hev re.

Roja din, min jî diya xwe pirsê wê terîşa sor kir, wê jî ecêbmayî jî min re diyar kir, ku ev yek ne jî adet û

kultura me ye.

Li gorî agahiyan jî hin biraderên ji bakurê Kurdistanê, ev adet tenê li hin herêmên heye, lê ne li tevaya bakurê welatê. Li başûrê welatê jî ti kes ve kemberê bi kar nayne. Lê hin kurdên li Rojhilatê wê bi kar tînin.

Ger mirov li dîrokê û kultura kurdan vegere, mirov dê bibîne ku piraniya adetên li dijî jinê, yên ku jinê min miroveke jî merrî kêmîtin, qelstîtin, bîndest, çewisandî, kêmkirina mafê, bi kurtî miroveke dereceya duyem, dibînin, jî bin bandora ereb, tirk û eceman û herweha ola îslamî hatine. Lêkolîneran êşkere kirine, ku jinê kurd xwedî kesayetiyeke xurt e, çavvekirî û şarezaya ye. Lê wêneyê wê li jêr bandora sedemên jorin hatiye guhertin.

Nîşanên min wê terîşa sor an paçîkê xwînê piştî xewa pêşî di navbera bûk û zaveyî de jî bo jinê tharetîne mezînin û wê her min miroveke dereceya duyem dihêlin. Rizgarkirina jî wan dibe gawek ber bi azadiya jinê jî xelekên girêdanê yên civakî ve. Ey yek erkê me tevan e û bi taybetî yên jinan bi xwe, ku divê ew bi xwe dengê xwe bilind bikin û azadiya xwe bi dest bixînin. Azadî nayê dayin, ew tê standin!

sirwan@anule.com

Seyda û mamosteyê kurd Xiyasedîn:

“Îbreta dinê di nav kurdan de bê xwendinê”

Hevpeyvîn: Z. Pirkemal

Peyama Kurd: Ji kerema xwe re hûn karin hinekî behsa malbata xwe bikin?

Seyda Xiyasetîn: Berî her tiştî, ez spcasiya Peyama Kurd dikim ku ev derfeta hevpeyvînê da min. Bavê min Mele Mihemed Emînê Serhedî ye. Ew wek Dilbirinê Serhedî jî dihat naskirin. Malbata me ji Xarpêtê çûye gundê Herxengokê qeza Bingolê. Ji wir koçber bûne û li Amed, Agirî, Erzerom û li Mûşê belav bûne. Ez li Mûşê hatime dinê. Têkiliyên me yên bi tevgera neteweyî re ji kevin de dest pê dikin. Kalkê min bi xwe leşkerê Seyid Ubeydullahê Nehrî bû. Navê wî Mele Selîm e, xelîfê Şêx Mihemedê Kufraî ye. Tevgera Seyid Ubeydullahê Nehrî tevger û serhildana neteweyî a yekemîn e.

Pismamê me Mele Selîmê Hezanî jî di sala 1913ê de bi Şêx Şehabedîn û Seyid Elî re li ber dewleta Osmanî serî hildane. Piştî serhildan difelîşe, ew dikeve konsolosa Rusyayê, lê Osmanî wî ji wir derdixin û şehîdî dikin. Têkiliya me û malbata Şêx Seid efendî jî kevn de ye. Hîna jî dema Mûradê Osmanî ve eşîra me mirîdê mala Şêx Eliyê Paloyî bû. Şêx Eliyê Paloyî kalkê Şêx Seid efendî ye. Bavê min jî di şerê Dêrsimê de leşkeriya Şêx Seid efendî kiriye. Ji 48 kesên ku bi Şêx Seid efendî

Seyda û mamosteyê kurd Xiyasedîn kurê Mele Mihemed Emînê Serhedî û neviyê Mele Selîmê Xandirîsi ye. Wî Quran, edebiyat û felsefeya rojhilatnasyî li ber destên seyda û pisporên mîna Seydayê Mele Mihemedî Hawêlî, Ibrahimê Exdadi, Mele Sadiqê Mûşî, Mele Sedredînê Bedlîsî, Dr. Remezanê Botî (Suri), Şêx Ebil Fettah Ebil Xudde (Suri), Ayetullah Mintezarî (Îran), Ustad Memdûhî (Îran) û Feletoriyê Îranî (Köln) xwendiyê.

Seyda Xiyasedîn-bi zimanê kurdî, farisî, erebî û tirkî baş zane, li ser helbest û wêjeya medresa kurdî mijûl dibe. Zewicî ye û bavê sê zarokan e.

re hatine daliqandin, Salih Begê Hênî û Şewqî Begê Erxenî pismamên bavê min bûn. Cegerxwînê nemir di pirtûka jînenîgariya xwe de (r.126) dibêje: “Min ruhê xwe yê milî ji Şewqî Begê Erxenî stendiye. Gotinên van şehîdên nemir hîna li cem min paraztî ne.”

Seyda, berhemên rehmetiyê bavê te hebûn?

Berhema bavê min heye. Ev berhem bi navê “Îbreta dinê di nav kurdan de bê xwendinê” hatiye nivîsandin. Bavê min wek Mele Mihemed Emînê Dilbirinê dihat nasîn. Dilbirinê duyemîn jî Mele Silêmanê me yê Batmanî ye. Berhema bavê min bi dest hatiye nivîsandin, eê de behsa 24 serhildanên kurdan dike.

Seyda, ev berhem heta îro çima nehatiye çapkirin?

Şert û mercên wê demê rê nedidan weşandina wê berhemê. Imkan û derfeta berî 170 salî ne wek a îro bû. Mejiyê tevgera neteweyî wek a îro bi pêş de neçûbû. Ev berhem di bin gelek êş û zehmetiyan de hatiye paraztin. 850 rûpel e. Derfet û imkanaan rê nedaye ku ev berhem bê weşandin.

Seyda, di dema îro de ew derfet hene yan na?

Îro ew derfet û imkan çêbûne. Mala Xwedê ava be, îro perçeyê başûrê welatê me azad dibe. Sazî û dezgehên me kurdan çêbûne û derfet û imkanaan weşanê zêdetir bûne. Min heta niha 150 rûpel jê veguhestine bo tîpên latîni û emê wek diwana yekemîn bigihînin destên xwendevanan.

Naveroka wê berhemê çi ye?

Naveroka wê berhemê ji gelek beşan pêk tê. Beşê dirokê, kilamên klasîk, 24 serhildanên kurdî, siyaseta, eşîr û mezinên Kurdistanê, mezinên terîqeta

Neqşibendî û beşê dengbêjan jî tê de heye. Serkaniya kilamên klasîk Evdalê Zeynikê ye. Bavê min bi xwe Evdal ditiye. Di beşê dengbêjan de, nêzîkî 500 stranên Evdalê Zeynikê, Şêx Silê, Mîstefayê Xelo, Sino û Reso tê de hene. Bi kurtayî, naveroka wê dirok e, kilama klasîk e, helbesta medresa kurdî ye, tevger û şexsiyetên neteweyî û siyaset e.

Hûn helbest û medresa kurdî çawa dibînin? Çima helbesta medresa kurdî têr û xwedî naverokê dewlemend e?

Divê em bizanibin ku edebiyata medresa kurdî bi rastî ji dewlemendiyêk bêhempa ye. Heger em behsa Melayê Cizîrî bikin, Mele feylezof û alimekî pir mezin bû. Îlmê felekyatê dizane. Melayê Cizîrî serkaniya edebiyata kurdî ye. Hinek rexnan li Mela digirin û dibêjin: diwana Mele erebî û farisî ye. Lê ev ne rast e. Diwana Melayê Cizîrî bi kurdîyêk têrnavok hatiye nivîsandin. Lê bi erebî û farisî diwana xwe xemilandiye. Em karin bêjin, ku bingeha edebiyat û wêjeya kurdî Melayê Cizîrî ye, Herîrî ye, Ehmedê Xanî ye, Feqiyê Teyran û Cegerxwîn e. Cegerxwîn îlhamek mezin ji Melayê Cizîrî girtiye.

Çima helbestvanên îro nikarin xwe bigihînin helbesta medresa kurdî?

Ev pirs li gelek ciyan tê pirsîn. Helbesta îro nikare êş, elem û derdê civaka me bine ser zimên. Ruhê helbestvanên me yên îroyî û ruhê helbestvanên kevnare ne wekhev in. Ruhê wan ê neteweyî ji hev cuda ne. M. Cizîrî diwana xwe bi gotinên Hafîzê Şîrozî jî xemilandiye. Hafîzê Şîrozî ne malê miletê îranî tenê ye. Mele di helbestek xwe de dibêje: “Ger durê mensûr dixwazi, bibîne şairê Melê, te bi Sadî û Hafîz çi hacet”. Melayê Cizîrî xwe ji Hafîz û Sadî zêdetir dibîne û ev rast e jî.

Ji bo dewlemendkirina edebiyat û wêjeya kurdî divê helbestvan û hunermend çî bikin?

Divê em dest bidin hev, alikariya hevdû bikin û ruhê xwe ji hinek tiştan xalî bikin, bi meseleya neteweyî ve girêbidin. Gava em bi mejî û helwesta neteweyî dest bidin hev, wê helbestvan û hunermendên gelekî heja ji nav me derkevin. Divê berê em bèn cem hevdû û li hev xwedî derkevin.

Li gor we, têkiliya edebiyatê bi tevgera azadîxwaz a kurdî re heye yan na?

Bê guman ev bi hev re girêdayî ne. Edebîyat ziman û helwesta gel e. Em nikarin wê ji tevgera azadîxwaz a kurdî veqetînin. Ehmedê Xanî vekirî ev di Mem û Zînê de aniye zimên. Em nikarin edebiyatê û tevgera neteweyî ji hev cuda bikin.

Hûn di nav kurdan de hêvî û daxwaza têkiliyêk çawa dikin?

Hêviya her kurdekî neteweperwer ev e, ku rêxistin, partî û hêzên kurd bèn cem hev, alikariya hev bikin, yekdest bin û dijminatîya hev nekin. Ev daxwaza her kurdekî kurdperwer e. Ne wisa be, emê negihên meqseda xwe. Ji ber ku destê bi tenê deng jê nayê.

Hûn dixwazin ji Peyama Kurd û ji xwendevanên wê re çî bêjin?

Ez berî her tiştî wê rojnameyê pîroz dikim; ev karekî pîroz e. Daxwaz ev e, ku Peyama Kurd ji her kurdekî re vekirî be, noytral be, neteweyî be û her kurdek karibe xwe tê de ifade bike. Gerek her mirovê kurd alikari û piştgiriya Peyama Kurd bike. Ez ji bo alikari û piştgiriya we amade me û di her warî de serketina we dixwazim.

Terorîstan xwîna ciwanên kurd rijand

(Berdewamiya rûpela 1)

Çendek berê, îmamekî camiya Musilê bo kurdan fermanek derxist û got ku ewê kuştina her kurdekî bi 100 dolara xelat bike.

Ji bo erebên terorîst nasnameya kurdayetî her bûye sûc û wek ceza li hustuyê her kurdekî darda kirine. Çep, liberal, humanîst kurdan bi xulamtiya imperyalîzmê û peyeta siyonîzmê tawanbar dikin. Ew dixwazin “imperyalîzm” û “siyonîzm” ji heremê herin, da ku careke din bi kurda re tenê bimînin, wan di kevjîyek av de bifetîsin, bi kêrên ko şerjê bikin. Bi raştiya xwe ew ne li dijî “imperyalîzm”ê ne, ne li

dijî “siyonîzm”ê ne; ew li dijî kurd û Kurdistanê ne! Ew çep in, liberal in, humanîst in, sosyalîst in. Lê gava mijar dibe pîrsa kurd û Kurdistan, ew ne çep, lê rast in; ne liberal, lê konservatîv in; ne humanîst, lê dijminê jin, yex-tiyar û zarokên kurdan in; ne sosyalîst, lê faşîst in. Ew çavnebar û zikreş in;

dixwazin pêşeroja me li me reş û tarî bikin; dahatîya me li me biherimîn. Ew misilman in. Li gor baweriya wan, hemû misilman bira ne û wek hev in.

Wexta kurd koleyên wan bin û ji wan re hustuyên xwe xwar bikin, ew ji bi-

rayên dîn û îmanê ne. Ciyê kurdan “li ser seran û li ser çavan jî” li gel wan heye. Lê ger ew doza tişteki bikin!.. Rewşê guhertin. Ne dîn, ne îman û ne biratî dimîne. Bo kurdan fermanan derdixin, kuştina wan helal dikin.

Kurd ne li dû lêdana beçevan in, li dû xwarina tîrî ne. Ew mîna her neteweyêke ku li vê dinyaya ku tîra herkesî dike, dixwaze li welatê xwe û bi nasnameya xwe bijî. Kurd berî her tîstî-û her kesî cîranê tirk, ereb û farisan in, ne ku tenê mecbûr in, her wiha bi dil û can daxwaz û hêvî dikin, ku bi biratî û aşîti bi wan re bijîn.

Di dirokê de, tu millet bi xêrnexwazi, çavnebarî û dijminatîya gelekî dîn bi ser neketiye. Cîranên me tirk, ereb û faris jî divên rê nedin terorîstên xwe, yên ku berî kurdan zirarê digihînin wan bi xwe. Divê ew nêrinên politîk ên arkayîk ku dibin sedemên ser û peçûnan, tecrit bikin. Em kurd çî ji xwe re dixwazin, eynî tiştî bo cîranên xwe jî dixwazin. Divê her kesê ku bi çavê mirovayetiye li xwe dinere, karibe vê peyvê bêje.

Di Tewrat û Încilê de qala kurdan

Daniyêl 6, 9

Niha ya qral, qedexê deyne, li gora zagona Med û Farisan ya ku nayê guhertin nivîsê bi îmze bike ku, bila neguhere. Îro ji zilam û pîrekên kurdan li soza xwe dilsoz û bi mirovên ewledarî tîn nasîn. Gotineke pêşiya Kurdan heye ku, ger soza ku dane, bibe sedema jiyana wan jî, ji soza xwe venagerin. Ji aliyê din jî, li mirovên ku sozê dane wan gelek ewlekariya wan hene.

Med/Kurd ewqas zahf giringiyê didin soza ku dane. Soza ku Qralê wan Dariûs dabû, wan di gelek rewşeke asteng de hişt. Ev çiroka ku di pirtûka Daniyêl peyxamber de tê gihandin, nişanek/ispatek zexm û bawerkire, ku di Încilê de ji Kurdan ve tê qal kirin. Di wê dirokê de, Med serwerê gelekî heremek mezin bûn.

Çiroka Qralê Med Dariûs Daniyêl 6, 1

Û Med Dariûs, bi şêstûdusalî bûna xwe qraletiya xwe sitend.

Dariûs; qralek herî dihat nasîn, yê Medê bû. Bi zanîn û dilovaniya xwe ve nav û deng dabû. Wî dixwest ku, bêyî nêrina neteweyî û derbasiya tu kesian, ji her neteweyî mirovên zanyar li dora xwe bicivîne. Ji şîretkirê (şêwirger) yê nêzikî qral, yek jî Cihûyek bi navê Daniyêl bû ku, ev zilama zahf baqil û mirovek ewledar bû.

Daniyêl 6, 4

Wê demê danîyêl ji wezîr û waliyan serete bû, ji ber ku di wî de ruhek qenc hate dîtin; û qral pêşniyarê kir ku wî deyne ser hemûya welat. Çavên wezîrên din yê qral bar nekirin û xwestin ku Daniyêl bikujin.

Daniyêl 6, 5

Wê çaxê wezîr û waliyan, bona li hemberê Daniyêl, ji ber karên welat li fersenda gilîkirinê geriyar. Lê belê ne fersenda gilîkirinê ne ji sūceki dîtin.

Daniyêl hew ne ji qral re dilsoz bû, hin jî zêdetir dilsozê Xwedê bû.

Daniyêl 6, 6

Wê çaxê, van zilamana (yên ku çavnebariyê li Daniyêl ve dikirin) gotin; "Ger em li hemberî vî Daniyêlî, ji ber şerîeta Xweda yê wî nebînin, emê tu carî nikaribî fersenda gilî kirinê bibînin (bi dest bixin). Kesên ku heyrane şexsiyetê xwe ne, xwestin ku Dariûs bixapînin û li dijî Xwedê bikişîşin."

Daniyêl 6, 8-9

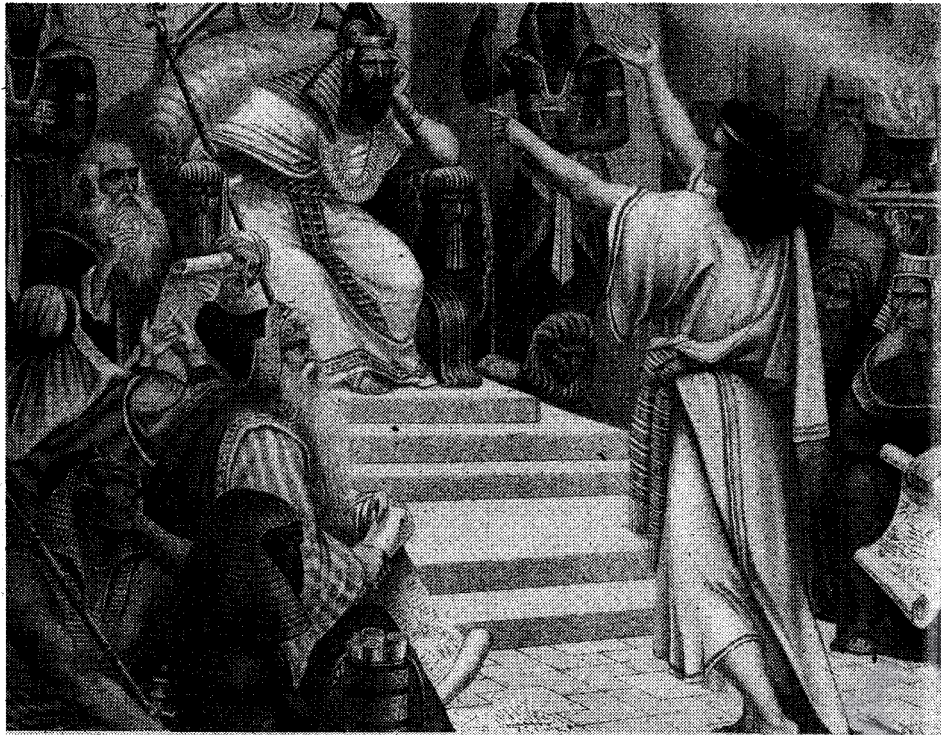
"Hemûyê wezîrên welat, li cihêkî pev re şewirin. Niha ya Qral, qedexê deyne. Kî dikare ji îlahekî an jî ji mirovekî, xeynî te ya qral, ger heta-sîh rojî xwestinekê bixwaze, bila bê avêtin kortala şêran. Li gora zagona Med û Farisan, ya ku nayê guhertin nivîsê bi îmze bike ku bila nayê guhertin."

Lê belê Daniyêl qet ji kesî netirsiya. Ew, hew ji Xwedê ve ditirsiya û bi Wî ve diperistiya.

Daniyêl 6, 11

Lê belê, dema Daniyêl bihist ku nivîsek wisa hatiye îmze kirin, çû mala xwe; û pacên oda wî ber bi Orşelîmê ve vekirî bû. Û mîna ku berê jî dikir di rojê de sê carî çong şikand û dua kir û li ber Xwedê şukir kir.

Încil bi me re dide hin kirin ku, tu carî

Daniyêl li qesra qraletiya Dariûs

rastiyê înkâr mekin; gotinên mirovên din, an jî zirara ku bidin me ne giring e.

Qral li çewtiya mezin ya ku kiriye bi hay bû û zahf poşman bû.

Daniyêl 6, 12-15

Wê çaxê wan zilamana bi ser hev ve civiyan û dîtin ku Daniyêl li hizûra Xwedê duayê dike û li ber Wî digere. Wê çaxa nêzik bûn û bona qedexa qral, li ber qral gorin: "Ya qral, ma bona ji îlahekî an jî ji mirovekî, xwynî te ji kesekî din heta sîh rojî her zilamê ku tiştêkî bixwaze, bona ku bê avêtin kortala şêran, te qedexeyekê bi îmze nekîr?" Qral bersivê da û got: "Li gora zagona naguhere ya Med û Farisan, vê gotina rast e." Wê çaxê jî qiral re gotin; "Ji sirgunê Cihûyan ew Daniyêla,

te, ya qral û qedexa ku te îmze kiribû najmêre û di rojê de sê cara duaya xwe dike." Wê gavê, dema qral van gotina bihist zahf hêrs bû û xelas kirina Daniyêl. Xist dilê xwe û bona ku wî azad bike heta roj hilat şuxûlî. Lê belê dereng mabû. Zagona Med û Farisan nedihat guhertin.

Daniyêl 6, 16-17

Wê gavê ev zilamana çûn ba qiral û jî qiral re gotin: "Ya qral, bizanibe ku Zagona Med û Farisan e, tu zagon û qedexa ku nayê guhertin." Bi vî avayî qral destûrê da û Daniyêl anîn û avêtin kortala şêran.

Daniyêl 6, 18

Û kevîrek hate anîn û li ser devê kortalê ve hate danîn û bona ji ber Daniyêl ve tu tişt nê guhertin, qral bi gustilka xwe yî mohrê, kevîr bi mohr kir.

Qral ji kirina xwe ve gelekî poşman bû û bona danîyêl, ket miraqa a mezin.

Daniyêl 6, 19-21

Wê demê qral çû qesira xwe û bêyî şiv xwarinê şevê borand û xewa wî şkest (reviya). Wê gavê, qral şerê sibehê zû rabû û bi lezi çû kortala şêran.

Û gava nêzikî kortalê Daniyêl bû, bi dengêkî bi keser qêriya; qral jî Daniyêl re got: "Ya Daniyêl, qûlê Xwedayê zindî, Xwedayê ku bê sekin te jê re qûlî-tiyê dikir, ma te ji şêran re xelas kir?"

Xwedê bi mucîzeyekê Daniyêl xelas kiribû.

Daniyêl 6, 22-23

Wê gavê Daniyêl ji qral re got: "Ya qral, tu her bijî! Xwedayê min milyaketê xwe şand û devê şêran girt û êrişî min nekirin; ji ber ku li hizûra Wî, tu sîc, di min de nehat dîtin; û li hizûra te jî, ya qral, karekî bi zirar nekirim."

Tu kes nikaribû qirara Medan biguherta... Lê belê Xwedê guhart!

Wê bûyera, ewqasî tesîrê li ser Dariûs kir ku, wî ji baweriya xwe bi Xweda yê Daniyêl ve anî. Dawiyê fermana li jêr, bona her kesê ku di bin serweriya wî de ne derxist.

Daniyêl 6, 26-28

Wê gavê Qral Dariûs ji heçî eşîrên li dinê rûdinin, ji neteweyan re û ji zimanan re nivisand:

"... Ez fermanê dikim ku, hemû mirovên di nava welatê qraletiya min de dîmînin, bila ji Xweda yê Daniyêl bile-rizin û bitirsin, ji ber ku Ew, Xweda yê zindî ye û bi bédawîyan tim û daim e û qraletiya ku wê xera nebe, Qraletiya Wî ye û serweriya Wî heta dawiyê didome. Xelas û azad dike û li erd û ezmanan nişanan û nuwazeyan pêk tîne, yê ku ji pencikê (lepê) şêran Daniyêl xelas kiriye, Ew e."

Qral û hemûyên gel, ji hez kirina Xwedê fêhm kirin. Fêhm kirin ku, Xwedê hew ne li "jor"; li cihê ku tu kes nikare bigihêje ye. Bi navdîtiya Daniyêl fêhm kirin ku, Xwedê jî qûlên xwe ve hez dike û dixwaze ku di roja teng de alikariyê bi wan re bike. Divê mirov, bona ku bi bereketên Xwedê ve kêfxweş bibin, xeynî kirin û gotinên mirovên din, bila Xwedê guhdarî bikin.

Em ji dirokê ve dizanin ku, gelek Kurd Dariûs guhdarî kirin û baweriya xwe bi Xweda yê ku Încil mizgîniya Wî dike anîn. Gelek delîlên ku vêya îspat bikin li Erbil, Akra, şuş, Ahmadiyê, Ekbatanê, kerkuk, Diyarbekir, Mêrdîn, Riha, Heran û hin li gelek bajarên Kurdan, yê mezin hene.

Paşî 600 salê mirina Daniyêl û Dariûs, stêrknasên "Zaniyar" hin li Kurdistanê hebûn. Dema Îsa li Bêtlehemê bû -mîna ku ji berê de hatibû tēgi-handin- em di Încilê de dixwînin ku,

van stêrknasan stêrka Xelasker dîtin û ber bi welatê ku Xelasker Îsa Mesîh lê bûyiye, li pêy ve stêrka çûn.

Ji ber ku van stêrknasan li cih nizanibûn ku ka Mesîh li kîjan gundî bûyiye, çûn Qral Hêrodêsê li Orşelîm a nêzikî Bêtlehemê ye û ji wî re pirsîn.

Meta 2, 1-2

Gava Îsa li Bêtlehema Cihûstanê, rojên Qraletiya Hêrodês de bû;

Çend stêrknas ji rojhilatê hatin Orşelîmê û gotin:

"Kani ew zarokê qralê Cihûyayî bûyiye?"

Me stêrka Wî li rojhilatê dîtin û em hatin ku, ji Wî re secde bikin."

Hêrodês mirovek qurre û ji Xwedê natirse bû. Ew bona ku stêrknasên Kurd bixapîne xebitî ku, bona Xilaskerê ku wê bibe/bizê bikuje, alikariyê bi wî re bikin.

Meta 2, 3-8

Gava ku Qral Hêrodês ev tişt bihist, bi hemû Orşelîmê ve tirsîya.

Ewî hemû alimên olê û serwerên kahînan kom kir û ji wan re pirsî:

"Ka divê Mesîh li ku derê bizê?" Wana ji wî re gotin:

"Li Bêtlehema Cihûstanê, ji ber ku peyxamber ûsa nivîsiye: "Ey Bêtlehema li welatê Cihûda, Tu li nav serokên Cihûdayê de ne yekî negiringî;

Ji ber ku Serokê gelê min î wî Îsraêlê bîajo Wê ji te ve derkeve."

Paşê dema wan şand Bêtlehemê, ji wan re got ku: "Herin, bi balkêşî li Lawîk bigerin. Dema ku hûn wî bibînin, bighînin min. Ku ez jî bêm û ji Wî re secde bikim."

Stêrknasên Kurd, bi Hêrodês ve nexapiyan. Vana mirovên pêşin baweriya xwe bi Mesîh re anîne bûn. Bona pîroz kirina bûyina Mesîh yê ku cara yekemîn xelatê pêşkêş kirinê jî van stêrknasan e.

Meta 2, 9-12

Gava vana ev tişt ji Qral ve bihistin, çûn. Û ew stêrka, ku li rojhilatê dîtibûn, li pêşiya wan çû; heta ser wî cihê ku Lawîk lê bûyiye û sekinî.

Gava wan ew stêrkê dîtin, gelekî eşq û şa bûn. Û çûn hundir. Lawîk tevî diya Wî, Meryemê dîtin. Li ber Wî ketin ser rûyê xwe û ji Wî re secde kirin.

Xizneyên xwe vekirin, zêr, bixûr û rûnê bînxweş bi xelatî dane Wî.

Dawiyê, ji ber ku di xewna xwe de bona venegerin ba Hêrodês hatin îkaz kirin, ji rê ke din ve vegeriyan welatê xwe. Dawiya vê çiroka me yî di derheqa di Încilê de (qala) Kurdan, aida Încil, Karê Resûlan, birra (beşê) duwemîn e. Dema Încil an ji "Nûçeya Kêfxweşiyê Tîne" di derheqa Xelaskirê dinê ve dihat mizgînî kirin, li wir gelek Med/Kurd, bona guhdar kirinê civiyabûn.

Karên Resûlan 2, 1-10

Dema roja Pentikost (Roja Pênçeyan) ê hate, di wê demê li Orşelîmê, Cihûdên Oldar yê ji her aliyê dinê ve hatine diman.

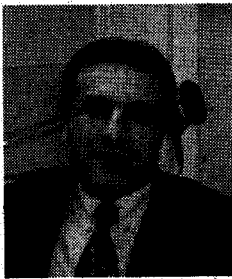
Parî, Medî, Elamî, Yê li Mezopotamya. Li Cihûstan û Kapadokyê, li Pontûs... Yê him ji derûnî Cihûd û him ji mêvanên ku vegeriyanê ser Cihûdiyê. Kurdên wê rojê çî bihistin û

Rojnamegeriya serketî li ser rastî, rastî û tenê rastiyê ava dibe!

Cemal Batun

Di jiyana civata modern de, dezgehên ragihandinê rolek girîng û her weha berferch dilîzin. Ji bo vê yekê ye ji, ku gelek caran pêşketina civata îroyîn bi taybetî ji li cihana modern û demokrat de wekî "civata informasyonê" tê binavkirin. Ûik jê re tune ye, ku dezgehên ragihandinê tu caran bandora xwe wekî îro nikarîne li her awayê sazûmanên biryardanê bikin. Vê yekê di pîrsa kurd bi xwe de di van deh-panzdeh salên dawî de gelek caran xwe diyar kiriye. Gava di dawîya Ûerê Kendavê yê Yekem de, di pêvajoya şerê di Kurdistanê de, bi taybetî Dewletên Yekbûyî yên Emerîka kurd bê alîkarî hiştin û bi milyonan kurd ber bi sinoran ve bi rê ve ketin, rola dezgehên ragihandinê xwe bi awayekî zelal da diyarkirin, bê çend mezin û girîng e. Bavê serokkomarê DYE yê îro George Bush di bin bandora raya giştî ya cihanî de, ku girêdayî agahdariyên dezgehên ragihandinê, ku wê demê li herêma Kurdistanê bûn, pêk hat, siyaseta xwe ya Kurdistana Iraqê bi xwe mecbûr ma bigûherîne.

Yek ji taybetmendiyên dezgehên ragihandinê yên herî girîng anîna zanîn a rastiyê û objektîvîte ye. Rojnamegerî divê di xizmeta pêşketina civatê de be, ew jî di destê yekem de bi anîna ziman a rastiyê ve mumkin e. Gelek caran tê gotin: doktor sûnda Hipokrat a xizmeta tendûristiya mirovan dixwîne. Rojnamevan jî divê sûnda anîna ziman a rastiyê bixwîne. Tenê ew dikare bibe bingeh ji bo tesbîtkirina pîrgîrêkên civatî û her weha çareserîya wan. Ger ew rastî ne bi dilê rojnamevan an jî wê dezgeha ragihandinê be jî, ew rastî divê bête ziman. Yek ji xalên ku rojnamevaniya di welatên pêşketî û yên paşketî û diktator ji hevûdu vediqetîne, ev yek

bi xwe ye. Rojnamevaniya objektîv, demokrat, pêşketî û di xizmeta civata xwe de ye.

Berî Newroza îsal, min li gel Serokwezîrê Swêdê Göran Persson re hevpeyvînek li dar xist. Di vê hevpeyvîne de, birêz Göran Persson bi zimanê kurdî got: Newroz Pîroz Be! Gava ku min li gel qisekirî, her weha babetek ku bi rojan bû, serê min tevlihev dikir, anî zimên. Serokwezîr Persson yekem serokwezîrê Swêdê bû, ku serdana Tirkîye kiribû, ew jî berî hevpeyvîna me bi qasî 20 rojan. Di rojname û televizyonên tirkî de hate gotin: Persson qet qala pîrsa kurd li Tirkîye nekir! Min her çiqas tu caran bawerî bi medyaya tirkî a di xizmeta siyaseta fermî ya derewîn a Tirkîye de neaniye jî, carekê din jî xwe dipirsi: gelo dibe ku rast be, Persson qala pîrsa kurd nekiribe?

Bi hîsek weha, min pîrsa xwe gihand Serokwezîr Persson:

- Birêz Persson di serdana xwe ya Tirkîye de li gel serokwezîrê Tirkîye û berpirsiyarên din qet pîrsa kurd hate rojêva we?

- Persson şaş ma: "Çawa, di her hevdîtina me de pîrsa kurd di navenda axaftinên me de bû!

Dilê min bi bersiva Persson germ bû. Lê, li aliyê din min jî xwe re got: ragihandina Tirkîye kengî dê bikeve xizmeta gelê xwe de? Kengî ew dê li gor pîvanên rojnamevaniyek objektîv û rasteqîn bizavê bike? Kengî dê bibe bingehê serketîbûn û pêşketina gel û welatê xwe?...Kengî, kengî? Dibe ku Kurdistan hîn jî wekî dewlet li ser nexşeya cihanê tune be, lê rojnamevaniya kurd dîsa jî divê li gor pîvanên rojnamevaniya modern û zana bizavê bike û bibe tribûn û bergeha rastiyê.

Bersiva da wan: "Bona ku gunehên we bîn efû kirin, tobe bikin, bila her yekî we bi navê Îsa Mesîh ve vaftiz bibe. Bi vî awayî hûnê xelata Ruhê Pîroz bistînin. Ev wad jî we re, ji zarokên we re û ji hemû kesên li dûra ne û bona her kesên ku Xudanê Xwedê yê me bang bike re ye." Yên guh dan gotinên Wî vaftiz bûn. Wê roja, nêzîkî sê hezar kes beşdarî civakê bûn. Em jî dirokê ve dizanin ku Kurdên 2000 sal berê Gotina Xwedê bihistin, veşeriyên Kurdistanê û nûçeya kêfxweşiyê tîne belavî her alî kirin. Paşî zayîne, zêdetiya Kurdistanê heta salên 400de di şopa Îsa Mesîh de bûn. Di Încilê de, di derheqa Kurdan de hînek çîrokên din jî hene, tu dikare wan bi xwe ji Încilê ve bixwîne..

(Berdehamiya rûpela 8ê)

çawa kirin?

Karên Resûlan 2, 21-42

"Wê demê wê heçî kesên ku li ber Xudan (Îsa Mesîh) bigerin wê xelas bibin. Van gotinan guhdar bikin: Mîna ku hûn dizanin, Îsa yê Nisretî, mirovekî bi kirînen mûcizat, nuwazê û nîşanên Xwedê yî bi navdîtîya Wî, Kibûna xwe îspat kiriye yî. Li gora armanca Xwedê ya jî berê de hatiye nîşan kirin û zanîna Wî yî pêşiyê, we vî Zîlamê ku dan destê we, bi destê kesên zagon nenas bi xaçê ve mix kirin û kuştin. Lê Xwedê jî dawî da eşên mirîna Wî û Wî vejand. Ji ber ku dîlmabûna wî ya mirîne ne mimkun bû. "Bi vî awayî, bila hemî gelên Îsraêlê vêya qenc bizanibin:

Xwedê, Ev Îsa yê ku we bi xaçê ve şidand him kiriye Xudan, him jî Mesîh.

Yên van gotina bihistin, mîna xerçerêk li nav dilê wan ket bûn. Ji Petrûs û Resûlên din re pîrsa: "Birano, ka emê çî bikin?" pîrsîn. Petrûs vê

"Divê kurd yekdeng bi Yekîtiya Ewropayê re biaxivin"

Naif Bêzwan

Sosyologê kurd Naif Bêzwan li Elmanyayê, di Zanîngeha Osnabruckê de (besê zanîyên siyasî) li ser mijara Yekîtiya Ewropayê, prosesa endametiya dewleta tirk û pîrsa kurdan a neteweyî xebatê xwe ya doktorayê dîke. Ew bersiva pîrsên Peyama Kurd derbarê endametiya Tirkîye bo Yekîtiya Ewropayê û pîrsa kurdî dide.

Hûn ketina Tirkîye nav Yekîtiya Ewropayê çawa dimixînin? Wateya wê jî bo kurdan çî ye? Ji bo kurdan aliyên vê yekê yên erênî û nerênî çî ne?

Heke tirk tenê çîranên kurdan bûna, angû ne xwediyê rejîmeke nijadperest û kolonyalist li ser welatê kurdan bûna, mirov dikaribû bigota ku bo kurdan beşdariya dewleta tirk nav Yekîtiya Ewropayê (YE) mîna ketina Maltayê nav YE ye. Lê belê di bin berdehamiya statuya îroyîn de, endametiya dewleta tirk bo YE tê wateya ku welatê kurdan perçeyê herî mezin e ku "dikeve" nav YE. Pîrgîrêka pêwîst û siyasî ev e: gelo Kurdistan wê li dijî ray u îradeya kurdan wek "kolonyeke navneteweyî" bikeve nav Yekîtiya Ewropayê, an wê kurd wek beşekî gelên Ewropayê yên azad çiyê xwe di nav YK de bigire? Zelal kirina vê pîrsê berî her tiştî jî bo kurdan û jî bo YE jî problemêke fundamental e: eger Dewleta Tirk bêtî çareserkirina meseleya Kurdistan li gori raya neteweya kurd bikeve nav YE, Ewropa 1) şansa guhertina rejîma kemalist û her weha avakirana demokratiyê li Tirkîye û çareserkirina meseleya Kurdistan li gori prensîbên YE wînda dîke. 2) Bi vî awayî, YE herdu armancên xwe yên sereke, ku bi endametiya Tirkîye ve girêdide, jî dest direvine: demokratiyê û îstîqrar li Tirkîye û herêma Rojhilata Navîn a Mezîna (greater middle east). Di dîroka Yekîtiya Ewropayê de, cara yekem wê neteweyekê ku bi hejmara xwe jî 7-8 dewletên Yekîtiya Ewropayê mezintir e, bêtî temsîliya xwe ya neteweyî "bikeve" nav Yekîtiya Ewropayê. Ew jî di encama xwe de, bê guman inkarkirina felsefeya ku YE li ser ava bûye (aşîti, azadî, wekhevî û hevkarî di nav gel û dewletên Ewropayê de).

HAK-PAR û Platforma Kurdan Ewropayê di derheqa vê mijarê de raport wesandine. HAK-PAR de 25ê vê mehê bi navê "Ji Amedê ber bi Brûkselê ve" çalakiyekê li dar xîne. Hûn vê çalakiyê çawa dibînin û divê kurd çî bikin?

Mixabin min nivîsa HAK-PARê li ser vê meseleyê nexwendiyê. Lê belê bi raya min divê kurd di bin beşdariya hemû hezên xwe yên siyasî û civakî (Kongra-Gel, BSK, PWD, PADEK, HAK-PAR, DEHAP, Rizgari, KDP-Baku, Platforma Partiyên Kurdan, partî û rêxistinên din

û her weha berpirsiyarên civaka sivil ji her çar perçeyên Kurdistanê) li bajarê Brûkselê konferansekê "nav-kurdî" çekin û rojêkê beriya rojêkê "Kriterên Kurdistanê" jî bo tîkiliyên xwe û YE zelal bikin. Mirov dikare konferansekê wîha "Ji Lozanê heta Kopenhagê Pîrsa Kurdistan: Paşeroj u Pêşeroja Tîkiliyên Ewropa û Kurdan" bi nav bike. Gelekî pêwîst e ku konferansek bi vî rengî:

1) îradeya xwe ya hevbeş ji bo beşdariya neteweya kurd li ser bingeha mafê çarenûsî (selfdetermination) wek beşekî neteweyên Ewropa yên azad, ku di nav YE de çiyê xwe digirin, beyan bike. Dibe ev konferans amadebûna xwe jî bo pêkanîna prensîbên YE bê qeyd û şert eşkere bikin û jî YE daxwaz bike, ku ew jî xwedî li prensîbên xwe di tîkiliyên xwe û kurdan de bê qeyd û şert derkeve.

2) bîne zimên, ku firehbûn û karbûna Yekîtiya Ewropayê li ser hilweşandina "dîwarên sermê" û rakirina sinorên ku di encama

Ûerê Çîhanê yê Duyemîn de di nav neteweyên ewropî de hatibûn çêkirin, ava dibe. Divê dîwar û sinorên ku derveyî îradeya neteweya kurd hatine kişandin, bêne rakirin.

3) zelal bike, ku kurdan li ser beşê welatê xwe yê azad (Dewleta Federal a Kurdistan) -bê ku perspektîva endametiya jî bo YE bi dest bixî- prensîbên Yekîtiya Ewropayê bi çî tinin û bi alîkariya wê dikarin demokratiya xwe hîn bi pêş ve bibin û xurt bikin. Lê belê dewleta tirk ne tenê li bakurê Kurdistanê bê behaneyê meseleya Kurdistan li hember prensîbên YE rewş digire û şer dîke, her weha li başûrê Kurdistanê jî pêkanîna van prensîban -ji Kriterên Kopenhagê bigire heta avakirina federalîzmê, ku prensîbên sereke yên afirandina YE tîne zimên- wek sedema şer (casus belli) îlan dîke. Dewleta tirk, ku li Kurdistanê li ser militarîzmê û inkarbûna demokratiyê hatiye avakirin, ne dikare prensîbên YE pêk bîne û ne jî armanceka wê ya wisa heye.

4) bangî dewleta tirk bike, ku mafê çarenûsî bo kurdan nas bike û bide zelalkirin ku jî xeynî neteweya kurd, tu rêxistinêk an jî dewletek biyanî nikare li ser qedera kurdan biryar bide.

Konferansek bi vî rengî dikare jî aliyê din ve bangî rayedar û rêvebirên Dewleta Tirk û Dewleta Kurdistanê ya Federal bike, ku ew di çarçoveya sinorên "Misak-î Milli" de li ser bingeha avakirina sistemê federal a jî du neteweyan (neteweya kurd û ya tirk) jî bo bi hev re ketina Yekîtiya Ewropayê jî amade ye.

2004/9

“Em rê nedin Lozaneke duyemîn”

Endamên Komeleya Piştgiyaya HAK-PARê Yılmaz Çamlıbel, A. Kadir Aslan, Necatî Tank, Ferîrî Mîrhaj û Musa Ataman re bi Peyama Kurd re li ser HAK-PARê, armanc û pirsgerêkên wê û herweha xebata wê bo çareserkerina pîrsa kurdî diaxivin.

DEHAP xwe wek partiyek Tirkîyê dide nasandin. Hûn dikarin bêjin HAK-PAR xwe li Tirkîyê çawa bi nav dîke, partiya kê ye?

Li gorî zagonên Tirkîyê, damezirandina partiyek kurdî qedexeyê ye. Lewra partiyên legal ku hatine avakirin, tu carî negotîne ku ew partiyên kurdan in. Lê wan negotîyê, ku ew ne partiyên kurdan e jî. Piştî parzûna Ocalanî ya negatîv, di nav siyasatvan û rewşenbîrên kurdan de gengeşiyek dîr û dirêj dest pê kir. Xuya dikir ku êdî dixwazin bi destên Ocalanî muhalefeta kurdan bixşînin nav sazûmana Tirkîyê, li wir bihelîne û jî ortê rake. Di wê demê de gelek rewşenbîr û siyasatmedarên kurdan civiyan û xwestin rê li ber vê pêvajoya xirab bigirin. Zaten jî çend salan û vir de, kurdan jî bo avakirina dezgehê yekgirtî nîqaş dikir. Hewcedariya yekîtiya kurdan her li ortê bû, lê bo çareserkerinê gav nedihat avêtin. Cara yekem jî kurdên misilman heta sosyalîstan, yên ku dixwestin kurd bigihêjin hevûdu, nîqaş kir da ku bi hevdu re biaxivin bê ew çawa partiyek legal ava bikin. Ev nîqaş doza salekê dom kir. Di serê 2001ê de, hinek mirovên ku siyaseta wan cûrbecûr bû, hatin cem hevdu û HAK-PAR damezrandin. HAK-PAR nabêje ku ew partiyek kurdan e, jî ber ku ger ev wê bêje, ew dê di cî de bê girtin. Lê ew wê yekê di nav nasnameya xwe de, di nav programa xwe de bi zelalî dibêje. Meselen ew dibêje ku pîrsa wê ya sereke çareserkerina pîrsa kurdî ye. Di kongreya yekemîn de, axavtina vekirinê bi kurdî hate kirin. Hinek endamên partiyê her weha bi kurdî axivîn. Dîsa wan li dadgehê parzûna xwe bi kurdî kirin. Ev jî mesajekê zelal dide gel, ku ew partiyek kurdan e. Bi kurtayî, HAK-PAR xwe wek partiyekê kurdan qebûl dîke û weha jî xwe dide nasînin.

HAK-PAR di programa xwe de çawa cî dide çareserkerina pîrsa kurdî û wê pîrsê çawa dide nasîn?

Li gorî HAK-PARê, pîrsa kurdî pîrsek neteweyî ye, ne tenê pîrseke tebeqeyan, olî, mezhebî yan jî aborî ye. Vana hemûyan di nav xwe de diparêze. Ew pîrseke neteweyî ye, loma jî divê di çarçoveyê neteweyî de bê çareser-

kirin. Ji xwe jî ber wê yekê jî Hak-Par dibêje, ku pîrs bi yekîtiya neteweyî, bi programek neteweyî tê çareserkerin. Ger lîberal be, misilman be, komunist be, ferq nake; divê kurd bîr cem hevdu, destên hevdu bigirin û yekîtiyê neteweyî ava kin, bi programek neteweyî pîrsa kurdî çareser bikin. Li gorî zagonên Tirkîyê, mirovêkî tirk an neteweya tirk xwedî kîjan mafî bin, divê şexsekî kurd an neteweya kurd jî xwediyê wî mafî bin. Bo wê yekê jî divê zagona bîngêhîn û gelek zagonên din bîr guhertin. Divê kurd wek miletekî bê qebûlkerin, zîmanê kurdî wek zîmanê tirkî bibe zîmanekî fermî û li herêma Kurdistanê parlamana û hikumeta kurdan hebe. Ango dewlet bi sazûmanekî federalî bê idarekerin. Ancax di sistemê federalî de pîrsa kurdî wek pîrseke neteweyî bê çareserkerin.

Li Tirkîyê hinek der û dorên kurdan dixwazin partiyekê ava bikin, ku peyvên Kurd û Kurdistanê tê de hebin. Dîtinên HAK-PARê derbarê wê yekê çi ne?

Li gorî zagonên Tirkîyê, damezirandina partiyek kurdî qedexeyê ye. Ji ber wê em damezirandina partiyek bi vî şeweyî realist nabînin. Lê kes an derdorên ku dixwazin partiyekê legal damezirînin, em amade ne bi wan re kar bikin. Gava konsesusek çêbibe, em amade nî navê partiya xwe di bernameya partiya xwe de biguherînin. Ji bo me, berjewendiyên gelê me li ser her tiştî ne.

Hemû analîst dibêjin ku di van salên dawî de di warê siyaseta kurdî de valahiyek peyda bûye. Pîraniya gelê kurd êdî projeya “Kom ara Demokratîk” red dikin. Lê dîsa jî HAK-PAR nabe hêzek, di nav gel de geş nabe. Çima?

Rast e. HAK-PAR negihîşt armancên xwe, wek ku wê berî damezirandina xwe hêvî dikir. Gelek sedemên wê yekê hene:

- HAK-PAR projeyekê hevbeş e, yanî konsesûs e. Ew aliyên siyasî, yên ku me bawer dikir, ku ewê di nav xebatê da cî bigirin, mixabin hemûyan di nav partiyê de cîh negirtin.

Ji destê çepê: Necatî Tank, Yılmaz Çamlıbel, A. Kadir Aslan û Musa Ataman

- Hinek rewşenbîr û siyasatmedarên kurdan bê hêvî bûne, pesimîst bûne. Ji ber wê di nav xebata siyasî de cî nagirin. Hinek rewşenbîr endametiya partiyekê mîna tiştêkî xeter dibînin, xwe wek rûsîpiyan dibînin û dibêin “em serbixwe ne”.

- li bakurê Kurdistanê 15 salan şerek çêbû. Gel di nav vî şerî de bû. Hinekan zarokên xwe, hinekan mal û milken xwe windakirin. Beşek mezin ê kurdan baweriya xwe bi PKK anîbû. Niha rewşa nû ya serokê PKK tê nagihêjin, ew pîrsek psikolojîk e jî. Bivê nevdê di nav gel de bandora PKKê hêin heye.

- Ji bêmkanîyên aborî jî HAK-PAR nikare di nav gel de xurt bibe.

Helwesta we li hemberî YEê çi ye? Di cî girtina Tirkîyê di YE de fêde û zêrê kurdan wê çi bin?

Em wek HAK-PAR dixwazin Tirkîyê di nav YE da cî bigire, lê ne bi şertên xwe, bi şartên YE. Divê Tirkîyê berê “Kriterên Kopenhagenê” bi cîh bîne û dûvre bikeve YE. Helbet “Kriterên Kopenhagenê” pîrsa kurd çareser nakin, lê ji bo bi rîya polîtîk çareserkerina wê pîrsê rê vedibe.

Em dixwazin kurd jî di nav civata sîvîl a dinyayê da cî bigirin, ne de civata hov û paşverû ya dinyaya tarî de.

Armanca wê çalakiya we ya meşa Brûkselê çi ye?

Wekî tê zanîn, di dawîya wê salê de, di navbera Yekîtiya Ewropa û Tirkîyê de bo endametiya Tirkîyê guftûgo dest pê bikin. Berî destpêkirina guftûgoyan, Yekîtiya Ewropayê dê meha bê li ser rewşa Tirkîyê raportekê biweşîne.

Em dixwazin beşdarî wê prosesê bibin. Em dixwazin daxwaz û hêviyên gelê kurd bigihînin berpirsiyarên Yekîtiya Ewropayê.

Wekî tê zanîn, di 1923ê de li Lozanê li ser Kurdistanê bazarî hat kirin. Nûnerên Dewleta Tirk gotibûn “em nûnerên tirk an kurdan in” û jî çend nûnerên kurdan îmza jî girtibûn. Wê demê li Ewropayê lobiya kurdan nebû.

Îroj Li Ewropayê bêtirî milyonekî kurd û bi sedan dezgeh û rêxistinên kurdan hene. Em naxwazin wê carê bê tevlebûna kurdan li ser kurdan biryar bîr standin. Mixabin wek dema Lozanê dîsa hin kes ku wek nûnerên kurdan çûbûn parlamana Tirkîyê û piştî hatin girtin û bi salan girtigehê da man, rola nûnerên dema Lozanê dilîzîn. Em dixwazin rê li Lozana Duyemîn bigirin. Ji ber wê jî em bangî hemû kurdan dikin, ku piştgiyaya wê çalakiyê bikin.

Ew pîrs pîrseke neteweyî ye. Çima HAK-PAR tenê bi wê çalkiyê radibe? Çima hûn wê yekê bi hemû dezgeh û rêxistinên kurdan re nakin?

HAK-PAR li welat bi rewşenbîr, siyasatmedar û dezgehên sîvîl civîn pêk anîn. Ew raport ne tenê ya HAK-PARê ye, raporteke hevbeş e. Ew şandeya ku tê, ne tenê endamên HAK-PARê ne, endamên rêxistinên sîvîl jî tê de hebin.

Me jî wek Komeleya Piştgiyaya HAK-PAR banga hemû dezgeh û rêxistinên kurdan kir, ku piştî bidin wê çalakiyê. Çend rêxistinên bersiv da û ewê piştgiyaya meşa Brûkselê jî bikin. Ên mayî jî, em li bendî bersivên wan in.

Çima hûn jî Amedê ber bi Brûkselê ve diçin, naçin Enqereyê?

Pîrsa Kurd ne pîrseke welatekî tenê ye, anga ne tenê pîrsa Enqereyê ye, pîrseke navnetewî ye. Ji aliyê din, Tirkîyê dixwaze bibe endama YE. Yekîtiya Ewropayê prensîpên xwe, normên xwe hene û li gorî normên xwe pîrsan çareser dîke. Wê pîrsên mîna yên Çekoslovakya, Yugoslavyaya kevin çareser kirin. Divê YE pîrsa kurdî jî çareser bike. Ango YE dikare zorê li hevpeymanîya xwe bike, ku berê wê pîrsê çareser bike, piştî bibe endama YE.

Heta pîrsa kurdî çareser nebe, Tirkîyê dê bi problemên xwe biçe nav YE û ev pîrs dê di pêşarojê de ji bo YE astengan derxîne.

Hevpeyvîn: F. Özçelik, S. Kurij

Jinekolog, mêrekolog, dînekolog Prof. Doc. Dr.

Fatê Were Civatê

Şêxbat

Hevala Fatê, ez 55 salî me, li Bursayê, nêzîkî Îmrîaliyê di qulîkek fireh de me. Bila sax bin, dost û heval min tenê nahêlin û baş li min mêze dikine. Lê hinek xayîn û xêrnexwaz hene dev ji min bernadine. Tenekan bi min ve dikine, nankorî dikine. Hinek hene dev ji eşîrê berdana, qehpîtî dikine, kerxanetî dikine, eşîrê perçe dikine. Ji xwe yek heye nankoriya mezintir ewî kiriye, kezêba xwe jêkiriye, bi kezêba fransî guhertiye û ji bo kezêbê em firotime. Ma ev Kurdayetî ye? Bi guhertina kezêbê îş naqede, ê min, min mejî û xwîna xwe guhertiye, birayetî eve ye, demokrasî eve ye, Kurdayetî eve ye!

Çend gotinan ji wan re bêje, bila min aciz nekin!

Beytullah Întikamci / Mudanya / Bûrsa

Gelî hevalê 55 salî. Derbasbûyî be, bila dost û heval saxbine, baş li te mêze dikine, serê xwe ê delal neêşîne. Guh nede tenekan û menekan, başe go zingil bi te venekirine. Xayîn û xêrnexwaz pir in û kerxanecî jî pir in, dev ji wan berde, ruhê şêrîn aciz neke ez benî! Ma bila rebena di berde jêkin?! Eşîr parçekirin naa! Eşîr guhertin erêêê!. Te go guhertina kezêbê?! Nauzubillah! Ev sêcê giran nayê hilgirtin! Niha em bêjin, kezêba emerîkî ba de haydê, a îngilîzî ba xem nedikir, a almanî ba hê çêtir bû, lê kezêba fransî!? Estexfurullahîezîm! Ya rebbî tu me bibexşîne! Ma ji kezêba fransî pê ve kezêb nemabûn hey malneket!? Tu çûba qesabxanê bi sedan kezêbên paqij hebûn. Ma kezêba fransî jî kezêb e?. Ne tê kelandin ne tê qelandin. Niha meriv mejî û xwîna xwe biguhere erê, ma bi kezêba fransî Kurdayetî dibe looo!.. Heval, xwe aciz neke, dev ji van xêşim-meşîman berde, bi a dost û hevalên xwe bike û jî qulîka xwe dernekeve! Gûlê, gûlê!

*** **

Hevala Fatê, gozim! Ez xortekî nûhatî me. Li kêfa xwe mêze dikim. Dixwim, vedixwim, lédixim, kêş im, serxweş im, rûşê û rûşê im, ne tu tişt im. Carna jî di ber re Kurdayetî û nivsiyaset dikim. Bavê min kevneperestekî Kurd e. Lê ê min, demokrat im, sosyalîst im, tir û vir im. Ma Kurdistanek serbixwe ji bo çi? Komarek Demokratîk ne çêtir e? Bi rastî, Komara Demokratîk çi bû yahoo, min jî bîr kir haaa!?

Hasan Huseyîn Kemaloxlû / DêrsimTuncelî

Birêz Kemalîstoxlî, ez te baş fêm dikim, lê bavê te qet fêm nakim. Ma meriv di dema Kemaloxlûbûnê de Kurdayetiyê, kevneperestiyê dike yahoo!? Kurd çi, Kurdistan çi? Em hemû misilman in, brayên hev in, Tirk in, Erebin! Îcar Kurdayetî haa! Eman eman tiliya xwe nexê qula Kurdayetiyê, allawekîl ewê wek marekî reş bi te vede haa!. Tu berdewamî karê xwe bike, bixwe, vexwe, lêxe, rûşê be û ne tu tişt be. Haa, min jî bîr kir, Komara demokratîk çi ye, tu zanî? Wek te serxweş e, kêş e, rûşê e û ne tu tişt e! Gûlê, gûlê!..

*** **

Fatê Xatûn selamunaleykum! Ez ji gundekî Ruhayê me. Şivan û gavanê gund im. Siyaset-miyaset nizanîm, lê bi serê te karîm çend gotinan li hev siwarkim. Ez fikirîm, serok di nav me Kurdan de nemanê. Em bê serok in, bê şivan û gavan in. Meydan vala maye, ma bê serokatî çêdibe? Naa! Min nêta xwe xirakiriye, ku bibim serok û şivanê vî milletî, başçe çare ji me re nemaye. Îjdanê min dev ji min bernade, gelo raya te çiyê? Ez şivanekî baş im haa!..

Naletullah Çoban/ Ruha

Lao Naletto, kûçîk layê kûçîk! Ezê çavên te derêxim haa! Ma min bilasebeb ev quncîk vekiriye hey ehmeq!? Ma ez vê xwêdanê jî bo çi dirjînim? Ji bo serokatiyê! Min qelem û kaxez bi xwe ve nehiştin, ji bo çi? Ji bo serokatiyê! Rojê sê pakêta cixarê dikşînim, pênc çaydan çayê vedixwim û kezêba xwe reş dikim, ji bo çi? Ji bo serokatiyê! Aqil û şîretan li we dikim, ji bo çi? Serokatî! Herroj kebabe dixwim ji bo çi? Serokatî! Ma ez hevqasî kerîm piştî vê kezêbreşiyê serokatiyê bidim yekî Ruhayî? Em jî yekî xilasnebûne îcar ma dora te! Tirrrr li bin qûna te! Serokek di qula kûr de ye, yekî devjêberda, yek tenê maye, ew jî Xaltîka te Fatê ye. Gelek kes di dora serokatiyê de ne, lê min serê hefsêr girtiye û zû bi zû bernadim. Yan xwe dikujim yan hinekan dikujim, allawekîl!

Bersivên xaçerêza hejmera 2

Çeperast

1)- Rojane / bin 2)-Oli / ozbek / ai 3)-Jeng / darbest 4)-Debar / arya 5)- Avani / baldar 6)- Şaristan 7)- Mt / radêb 8)- Oto / al / werin 9)-Roman / paq / ze 10)- Ef / berekat 11)- Ekran / sarinc 12)-Kriter / kursî

Serejêr

1)-Rojbaş / ordek 2)-Ole / varto / kr 3)-Jindar / omerî 4)-Genim / afat 5)-No / bîstan / ne 6)-Ezda 7)-Barbar / pes 8)-Ber / anawarak 9)-Îkbal / deqerû 10)-Erdzêr 7 kir 11)-Asya 7 bîzans 12)-Gitare / netcî

Remildank

Beran (21.03-20.04)

Wê pêşniyazên baş ji we re bèn û dibe ku hûn têkevin heyecanê. Hûn bi tevger û livbaziyan xwe yê sêmpatîk bala der û dorê dikşînin ser xwe. Bi dost û malbata xwe re rojên xweş derbas bikin.

Ga (21.04-20.05)

Fersendên ku dikevin destên we baş bi-karbin. Hûnê bixwazin rewşa xwe ya civakî bilind bikin. Têkiliyên xwe bi dostên xwe yê durr qut nekin û li hev bipirsin

Cewî (21.05-21.06)

Hin nûçeyên ku hûn iro bigrin wê kêfa we bine çî. Hûn Karin bi xebatên çandî û civakî dakevin û bi wan moralê xwe bilind bikin. Têkevin nav civat û sazîyên ku morale we bilind bikin.

Kevjal (22.06-22.07)

Dibe ku hûn iro nûçeyên nexêr bibihîzin û serê we tevlihev bibe. Fikir û ramana xwe zelatir bikin û xwe aciz nekin. Bêyî ku hûn rastiyê zanibin biryarên xelet nedin.

Şêr (23.07-22.08)

Wê têkiliyên we û hevalên we têtûztir bibin. Pirsîrêkên navbera xwe û hezkiriya/yê xwe kûr nekin û hewl bidin ku wan çareser bikin. Dîtin û ramanên xwe eşkere û vekirî bîjin.

Simbil (23.08-22.09)

Li his û vîna (irada) xwe xwedî derkevin, dudilî nebin. Hewl bidin ku bi xweşî û ahengî nêzîkî hezkirî û dostên xwe bibin. Ne-hesidîn û rasteqîn bin.

Mêzên (23.09-22.10)

Hûnê têkevin nava ramanên nûjenî û bê aram hûnê bixwazin wan têxin jiyane. Lez nekin, proje û ramanên xwe bi serekî zelal têxin jiyane.

Dûpişk (23.10-21.11)

Dibe ku hinek nûçe we têxin nav derd û mitalan, lê di bin bandore wan de nemînin. Hûn karin beşdarî hin şahî û ahengan bin ku hûn xwe ji bîr bikin û jî bin bandora wan mitalan derkevin.

Kevan (22.11-21.12)

Vê hefte xwe ji alkol û xwarinên bi tewaş bi durr bixin. Bi hesudî û dudilî nêzîkî bûyêran nebin. Hûnê bixwazin ji derûdorê bi durr kevin, lê lez nekin û bêhnfireh bin.

Kovî (22.12-19.01)

Hûn bifikirin di mala xwe de hin guhertinan çêkin lê lez nekin, berê lêbikolin. Berî hûn biryarekê bidin baş bîponîjin û gava xwe li gor wê bavêjin.

Satîl (20.01-18.02)

Hûn karin his û xwestekên dilê xwe ji hezkiriya/yê xwe re bêjin û hevjiyana xwe bigihin konaxek bilindtir. Hûn karin bi hev re bernameyên pêşerojê çêkin û babetên heyî bi hev re parvekin.

Masî (19.02-20.03)

Hûn di dema afirmandiyê de ne û hûnê bixwazin iro tiştên cûrbecûr biafirînin. Lê bi aram bin û zêde lez nekin. Navbera xwe û hezkiriya/yê xwe xirab nekin. Xwe di nava kul û mitalan de nehêlin.

Xaçerêz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

ÇEPERAST

- 1.Welatê Kurdan / di notayê de nişana seknê.
- 2.Çiyayek, agirî / bivirê piçûk, pê êzing tèn birin.
- 3.Ciyê balafiran kifş dîke / serleşger, pêşewa.
- 4.Şûna kêr yan fişekê / mil, jora bend'ê.
- 5.Navê televizyonekê / endamên partiyê,pêşmerge.
- 6.şerê du kesan.
- 7.Yarmetî, pêrabûn.
- 8.Kûçîk, seg / mekîna ne manuel, robot.
- 9.Beşê qumaş û dirûtinê / biyaninavek jinan (paşûpê).
- 10.Maddeyek teqandî / navekî jinan, sext (paşûpê).
- 11.Gelek, pir, zêde / nişankirina tiştêkî.
- 12.Erdzeminek / ne erzan, giran, qîmet.

SEREJÊR

- 1.Xwediyê kar, karmend / du tip.
- 2.Kevneşîrek Kurd / xwedayekî Hindîstanê (paşûpê).
- 3.Hêvikirin, navekî mîran (paşûpê) / wekhev (paşûpê).
- 4.Pê xwarinê cûtin / biyaninavek mîran (paşûpê).
- 5.Navê televizyonekê (paşûpê) / berî, ciyê fireh û vekirî / notayek.
- 6.Du tip / navekî biyanî / hejmarek.
- 7.Sebzeyek bi dendîk / eşkere negotin,pêhlîsandin / ben, nex.
- 8.Xwedênenas,kafir / rica, hêvî, daxwaz / notayek.
- 9.Nehîşkî, elastîkî / pêşeroj (paşûpê) / du tip.
- 10.Du tip / navekî jinan.
- 11.Tevlihev, ne zelal (paşûpê) / kesên ji Heseke ne (paşûpê).
- 12.Rengek / xwarinek / libergerin, hêvî, rica.

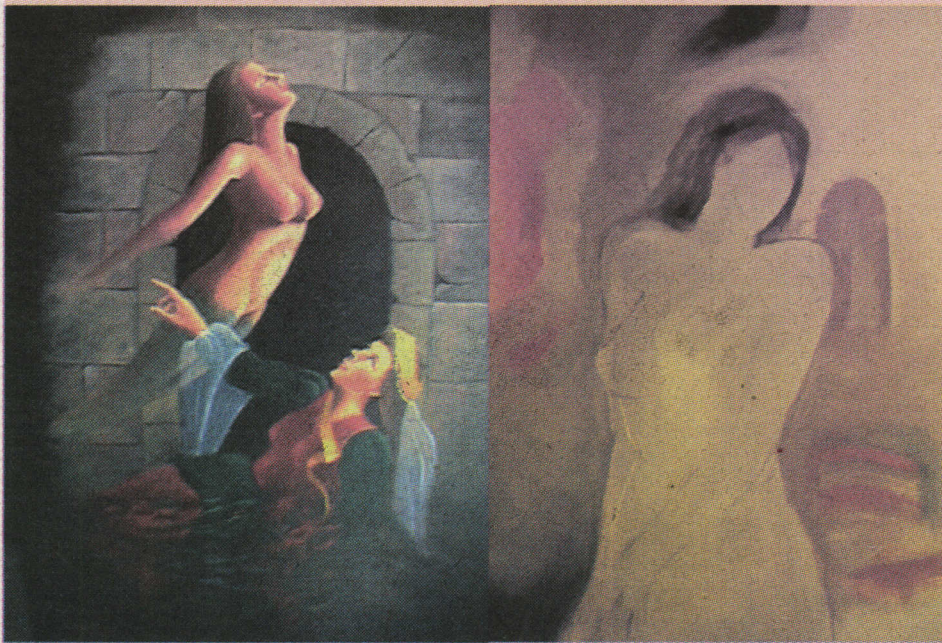
Hejar Temo "Maçekê" dixwaze

Hejar Temo

Li başûrê-rojavayî Kurdistanê, yekemîn berhema muzîkvanê kurd ê ciwan Hejar Temo derket. Berhema wî ya bi navê "Maçekê" ji 8 stranan pêk tê. Çend ji wan ji klasîkên kurdan in, lê bi muzîkeke nûjen a kurdî-rojavayî têne pêşkêşkirin. Temo di 1977ê de li Qamişloyê ji dayik bûye û ji 1996ê ve li Elmanyayê dijî.

Ji hunera kurdî du tablo

Tabloyeke hunermendê kurd Alan Miro Ji tabloyên hunermend Reşîd Hiso

Kofeîn, şeker, rûn û zarokên me

Vexwarinên bi kola, çûreyên çikolatan û xwarinên hazir (fast food) dibin sedema mezinbûn û gihiştina nifşekî qelew.

Zarokên ku xwarin û vexwarinên bi kofeîn bi kar tînin, nikarin zû bi zû razên. Kofeîn dibe sedema zêde mîzkirinê. Vexwarinên bi kofeîn (wek kola) nahêlin ku zarok vexwarinên bi şîr û calsiyûm bi kar binin û rê li ber wan digire.

Şeker

Li gorî encama lêkolînan, zarokekî pênc salî dive rojê zêdeyî 5-6 kevçî şeker nexwe. Qutiyeke vexwarina kola 330 cc, ango sê kevçî şeker hiltîne. Şeker diranan xira û kurmî dike. Şekerê zêde qelewbûnê ji çêdike. Ji bo zarok û kemlanan kaniya şeker vexwarinên fêkî, kola û yên din, biskûwîten şêrîn, kek, şekirok û şêraniyên din in. Fêkî bi xwe ji kaniyek ji yên şeker in. Lê fêkî li gel şeker kaniya vîtamînen giring in ji.

Rûn (tewaş)

Rûn û şeker perçeyê mezin ên kaloriyan tînin holê. Zarok û kemlan di dema îroyîn de bi zêdeyî xwarinên hazir (fast food) dixwin û bez digirin. Li gel vê xwarina fêkiyan her ku dice di nav beşê zarok û kemlanan de kêmîr dibe. Xwarinên bi tewaş dibin sedema xirabûna reh û demaran; ew baş naxebitin. Encama vê jî destpêkirina nexweşiyên damar û dil e.

Pêşniyazi

- Divê dê û bav nehêlin zarok zêde vexwarinên kolayî vexwin. Di şûna wê de vexwarinên fêkiyên taze, şîr û dew bi fêdetir in.

- Xwarinên fast foodê ne hertim lê mehê carekê, wek guhertinekê bîn xwarin.

- Divê pêşî dê û bav adetên xwe yên xwarinê di ber çav re derbas bikin. Zarok li dê û bavê xwe dinerin û di bin bandora adetên wan de dimînin

Bi çêbûna zarokê re bila jiyana we ya zayendê bi dawî neyê

Guhertinên hormonî yên dema avîbûnê hem ji bo mêr û hem ji bo jinê dibin sedema pîrsgirêkên zayendê (cînsî).

Pêvajoya avîbûnê û çêbûna zarokê ji bo gelek jin û mêran heyamek taybet û bi heyecan e. Her çiqasî ev heyama han heyecan û bextewariyekê dide ji, lê ji aliyê din dibe sedema berpîrsiyarî,

pîrsgirêk û sergêjiyek mezin ji. Berpîrsiyariya zarokê, guhertinên hormonî û bedenî cihana jin û mêrî serûbinê hev dike. Di encama wê de ji pîrsgirêkên nexweş derdikevin holê: pîrsgirêkên zayendê.

Guhertinên piştî zabûnê bi piranî bandora xwe li jinê dikin. Pîrsgirêkên wek sarbûna zewqa zayendê, zûhabûna vajîna hinek ji wan in. Di vê babetê de her çiqasî ne wek jinan be ji, lê bandora wê li mêran jî dibe. Ew jî dikevin bin berpîrsiyariyê mezin û bi wan re jî pîrsgirêka nexwestinê û sarbûna zayendê dest pê dike.

Şevên bê xew, mijandina zarokê, girî û qijewîja zarokê, nexweşketin û wekî din sedemên sarbûna xwestina zayendê ne. Ji aliyê din, hezkirin û şabûna zarokê, germbûna berê ya di nav jin û mêrî de kêmîr dike û ev jî sedemek jê ye, ku germbûnê û zewqa zayendê di navbera jin û mêrî de kêmîr dibe. Di vê rewşê de, divê jin û mêr moralê xwe xira nekin û serî li doktorekî xînin.

EURENTA

ŞEWIRMENDIYA SERWET A EWROPI

Financial Check

Arindas û dixwazên we ji bo me girîng in

Em endametiya sigortayê heya ku naverokê hê guhertin, maqûlane dikin.

Em destketinên şexsî û bazirganî yên zikatê berbiçav diqirin.

Em dibin alîkarê avêtina himên xaniyên we.

Em di mercên herî maqûl de, kredita avahiyê bi dest dixin

Em sigortayên jiyana û teqawîte pêşkêş dikin.
(Peymanên hetanî serê salê ne tewî zikatê ne.)

- ▶ Sigorta qeze û brîndariyê
- ▶ Sigorta trîmbêlan
- ▶ Sigorta avahiyê û tîştên din
- ▶ Sigorta berpîrsiyariyên şexsî û bazirganî
- ▶ Sigorta dadmendiyê

Hûn dikarin van hewcedariyên xwe bi awayekî maqûl ji me bi dest bixin.

Ji bo agahdariyên derbarê van babetan, bi me re bikevin têkiliyê.

Seliha Koç
Landesdirektorin

EuRenta Landesdirektion Köln • Venloerstr 25, 50672 Köln

Tel.: 0221 569590 - 0 • Fax: 0221 569590 - 10

Heyama Nû

Derfetên zimên û vegotina wêjeyî

Ibrahîm Seydo Aydoğan

Bikaranîna derengmayî û bi dû re jî kêmbikaranîna pexşanê di pêşketina kurmanciyê de şikestineke çilo pêk anîbe jî, niha giringtirîn astenga li ber zimanê me ew e, ku me hê jî ev pirsgrêka ku çareserîya wê dê ji bo zimanê

me bibe şoreşek baş, fahm nekiribe û rê li ber vê seqetiyê negirtibe. Berpirsiyariya vê kêmaniyê elbet li ser milê nivîskar û weşangeran e.

Beyî ku em di vê nivîsê de behsa tîkîliya hiş û zimên bikin, divê mirov bibêje ku hişê nivîskariyê çiqasî bipêşketî be, ew ê di bikaranîna derfetên zimên de jî ewqasî zîrek be. Lewra xurtbûna nivîskêr xwe di zimanî wî re dide der. Ev hişmendîya pexşanê ku di berhema Marcel Proustî de bi hevokên kompleks xwe nişan dide, dikare di berhemeke din de jî bi awayekî din derkeve holê. Li gorî Proustî, zîrekiya nivîskarekî di hevokên wî de ye, û pisporekî wî li ser pirsgrêka hevokên wî yê dirêj dibêjin, ku ji ber wê ye ku Proust hewil daye ku gelek agahiyan di nava hevokê de û bi carekê bide. Li gel gelek nûbûnên din ku bi pexşanê re hatine zimên, di vegotina romanesk de bikaranîna hevokên kompleks ku weke haveynê zimanê kemilî tê pejirandin, ji bo niha radeya herî bilind e ku ziman dikare xwe bigihîne.

Di roja îroj de, ji nava derfetên pexşanê, ya ku ji zimanê me kêmaniyê jî ew e ku ev taybetmendîya pexşanê baş nehate fahmkirin. Elbet ev yek ji bandora zimanê devkî tê. Lê belê hevokên kompleks, beyî ku bibe armanc, dikarin rêyê li ber qutbûyîna vegotinê wêjeyî ku em di gelek berhemen kurdî de dibînin, bigirin. Erê, mebest zimanê nivîskî ye, lê ev awa dikare zimanê devkî jî biguherîne. Ji bo tîgîhiştinê, çêtir e ku mirov mînakê bide.

"Hecî Zorav dixwest, xwe ji Zibeyr xilas bikira. Wî ev kar û bar jî dabû Hesenê Meysê. Roj tune bû ku Hesen

bela xwe li Zibeyr neda. Lê Zibeyr nediket dafikên Hacı Zorav. Haya Zibeyrê Ehmê jî bayê dinê hebû."

Vegotineke/ wêjeyî ya pêşketî ku derfetên zimên baş bi kar tîne, dê tucarî van hevokên jorê venehewîne. Mînakên weha di berhemen kurdî de mixabin gelek in.

Ka em agahiyên ku nivîskar bi van hevokan vedibêje, deynin ber xwe.

1- Hecî Zorav dixwest xwe ji Zibêr xilas bike.

2- Ji bo vî karî, peywirê dide Hesenê Meysê.

3- Hesenê Meysê bela xwe tim di Zibêr de dide.

4- Lê Zibêr nakeve dafikên wan.

5- Hayê Zibêr jî bayê dinyayê heye.

Di vê mînakê de, pênc agahî hene ku nivîskêr, beyî ku ji derfetên ziman û nivîsandinê destkewtî bibe, heryek bi hevokê rave kiriye. Ger em bixwazin ji bo heman agahiyan awayekî vegotinê yê din bi kar binin, nivîskariyê dê bi temamî biguhere:

"Hecî Zoravê ku dixwest xwe ji Zibêr xilas bikiraya, ji bo vî karî Hesenê Meysê peywirdar kiribû. Digel ku roj tune bû ku Hesenê Meysê bela xwe di Zibêr de nedida jî, Zibêrê ku hayê wî jî bayê dinyayê hebû, tucarî nediket dafikên wan."

Mirov dikare bi gihaneka „û“yê vê mînakê bi hevokê jî vebêje. Bi guhertina me hemû agahiyên ku tîkildarî hev in, beyî ku ji hevdu qut bibin, ji bo ku hêrka zimên û ya vegotinê xera nebe, li dû hev in.

Ma gelo divê mirov vê kêmaniyê bixwe stuyê kurmanciyê an nivîskariyê?

ibrahimseydo@hotmail.com

Ma gelo hê jî pêdivî pê heye ku mirov diyar bike ku rewşa gelê kurd ne rewşeke asayî bû ku ev bikaranîna pexşanî û pêşketina zimanê edebî pêk bihataya?

Mahmut Baksî- Gundîkê Dono- Stockholm: Orfeus, 1988- 107 r.- (r. 27)

Li îstegên qehbeşevokê

Serhan Isa

Dema şev...
mîna qehbeşevokê dibar e,
û dergehên xwe,
li bendî te,
li tanê piştê,
dihêle vekirî,
û tu nayê?
Wê çaxê li ber awazên,
mirinê diwarên odeya xwe dilorinim.

Dema şev...
mîna kehnî û rûbaran,
di çavên te de dibeze?
Û çemê ezelê,
ji bejna te ber bi jêr dibe?

wê çaxê,
di terkên xaka evîstanê de
ez dilê xwe bingor dikir.

Li biyanistanê,
dema şev silav dike
te, wê, wan, gund, û bajaran,
fereh û dirêj, bê destûr,
derbasî hundirê oda min dike,
û ez wê hemiyane,
mîna qurteke mey,
bi zehir xwe dadikim,
wê çaxê bi tenê ez tîme hişê xwe.

Sê pirtûkên kurdî yên nû

"Diroka Partî li Suriyê" pirtûkeke nû ye ya nivîskar Mihemedê Mele Ehmed, ku li Elmanyayê derket. Nivîskar behsa qonaxa yekê ya Partiya Demokrat a Kurdistanê (Partî) ji salên 1957 ta 1965ê dîke, ku yekemîn partiya kurdî li Suriyayê bû. Ev pirtûk berî niha li Suriyayê bi zimanê erebî hatibû weşandin. Pirtûk jî 144 rûpelan pêk tê

û ji aliyê weşanxaneyê Evra ve hatiye çapkirin.

Li aliyekî din, du pirtûkên nivîskar Keça Kurd derketin. Pirtûka yekem bi navê "Paşpirtûka Zayenda Mê û Nêr" e û ji 87 rûpelan pêk tê. Ya duyem jî bi navê "Êsê û Bilodo" ye, ku ji du çirokên folklorî pêk tê.

Her sê pirtûk bi zimanê kurdî ne.

Bîrhatinek di gel Şivan Perwer

Seidê Dêreşî

Sal 1976 bû. Agirê şoreşa herî mezin di diroka kurdan da vemiryabû; her kesî tivenga xwe ji milê xwe danabû, bi dilekî pir kovan û serekî şor çekê xwe dida destê dijminê. Bêdengî ketibû serûbinên Kurdistanê. Westyan û bêhîvûbûn li ser û çavên her kesî xuya dibûn. Tev jivan û armanc û serketin heriftibûn. Kesî ne dizanî pêşerojê de çi jê ra pêşkêş kit. Karwanîya baregehên xwe hêlabûn. Şivan û bêrivananji mexelan bar kirbû, rûbar çik bûbûn, awazên çûçik û teyr û tewalan vemiryabûn. Ev warê hinde mezin, bê deng, bê pêjin. Ne kenî, ne girî, ne zêmar, ne qêrîn. Tu da bêji giyan di van çiyana da nîne. Tenê carna esmanî rondik dibarandin, erdî jî ew rondik diqudçandin. Di wî destûdarî da, çavên her kesekî jêhel dinêrîn. dinêrîn kumtên çiya.. da bêji ev kese beramber Xudê rawestayne û nivêja dikin. Nivêjen wan ber bi çiyayên bilind bûn, herwek wan hizir dikir, ku mizgîniyek di wan kumtan da, heye.. heta dibin lêvave jî kesê bo hevalê xwe nedigot, ne ku eve xiyal bit, derkevit direw..

Ma kê dîtiye hîvî û mizgînî ji serên çiya bizên? Min jî nedizanî wan çi hizir dikir. Dûr nîne wan ew hizir kirbit, ku ew kesên berî bîst salan û heta niho di van çiyana da di xew çûyn, giyanên wan xwe di darberûyan da veşartibit.. Herdema ev rewşe peyda dibit, darberû vedibin û ev giyanê dîsan dikevin di laşên xwe da û mizgîniyan tînin. Rojên gelek xemgîn û pir kovan diborîn.. Spêdehyekê, mirîşkan li ser gwifankan, kiçan li ser kaniyan, pezkûviyan li ser çelixtan, pis pis bo hevdu dikir, dihat gotin ku ne tenê mizgînî ji darberûya derketine.

Dibêjin: kevîyên befrê jî milyaket û perî jê çêbûne.. Hemî şevan, li hindava gund û bajêran difirin, çerxa didin,

hîviya dibarînin û dijminan ditirsînin.. Dibêjin: ewan dengê di gel xwe aniye, ew deng her tişteki radikit ser piya.. ew deng çeperan digirit.. gunehbaran şermizar dikit, şorişan hildidit, awazên azadiyê belav dikit.. Ew deng kî ye?!

Dibêjin, ev dengê „Şivan Perwer“ e.. Êdî di vê rawestgeha zemanî da, du deng gihan hev: dengê tivenga Pêşmergeyê û dengê gazyên Şivan.

Şivan bû tevger.. bû azadî.. Ewên guhdariya dengê wî û peyvên wî kirî, bo yê din vedigêra, ka çawa ew mînanî şeran dinirî, çawan çiyana radikit govendê, çawan pêlên rûbaran li hev dixit. Min jî mîna gelean ev denge ne bihîstibû!!

Ev denge bûbû keser di dilê nin da.. Kengî ew roj dê hêt û bibihîsim û kela xwe pê darêjim û bêjime dijminî: eve ez jî heme!!

Li ser darê dinyayê tenê min radyo ek û dengirek hebûn. Min guhdariya radyoyê dikir, belkî rojekê izgeyek xelet bibit navê kurdan bînit. Her straneka nû jî hatiba gotin, min bi dengira xwe guhdarî dikir, belkî ew stran rêzekê ji kovanên min bixûnit. Rojekê jî nişka ve, ez di wê dolêda bûm a dikeve di navbera çiyayên „Gare“ û „Metîna“da.. Li ser rexê rûbarê „Sipne“y, mîna dîna, car min govend dikir, car dikir hawar û car rondik dibarandin.. Min dengê dengira xwe bilind kirbû.. Dol û newal teji awaz bûbûn.. Masyên rûbarî rabi-bûne listikan û hespên reviyana dişehîn û Şivan Perwer distirî.. Bo cara yekê bû ez, Sipne, dol û newal û darûbarê vê deverê vî dengî bibihîsim.. Xewnên nivîstî hişyar bûn. Piştî wê rojê „Şivan“ bo kerekê nanî di berwîka her kesî da bo gulleyek di lîwîya tivenga her pêşmergeyekî da, bo seydayek û şagirt hîni axivtinê kirin, hîni pîyva kurdî kirin.

Dereshi@gmx.de

Behmen Qobadî û êşa ji dayik kirina sînemaya kurdî

„Divê mirov alîkariya sînemaya kurdî bike, da ku bizê“

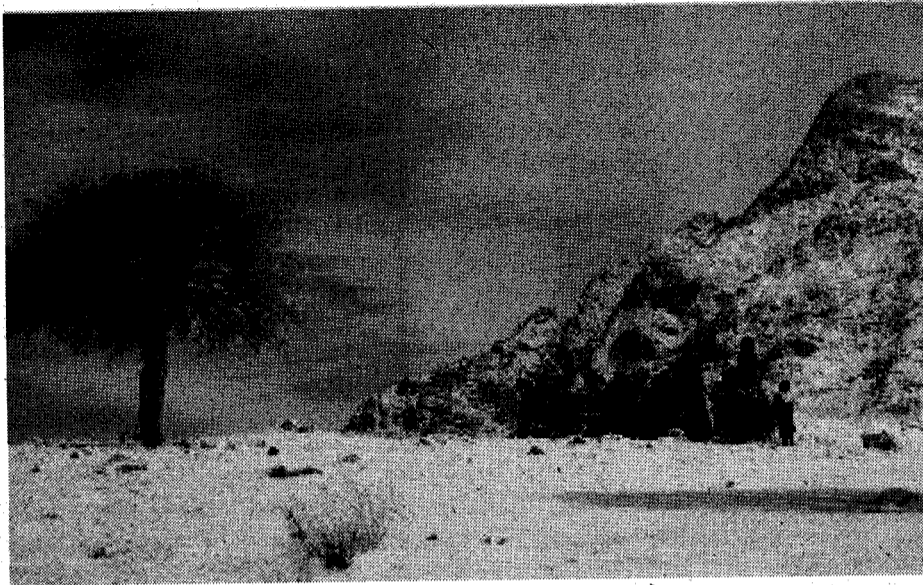
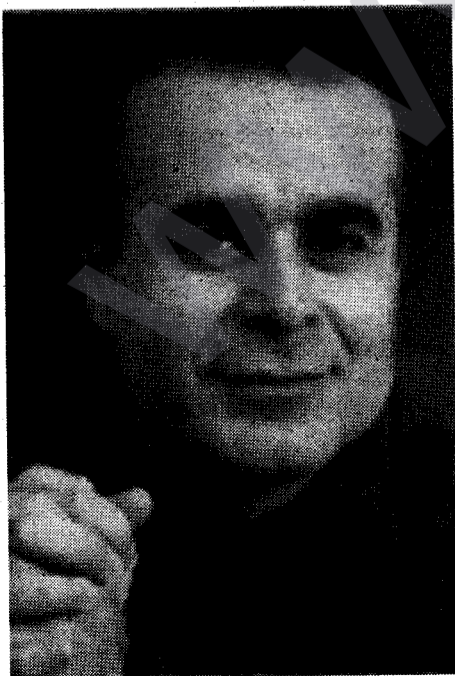
Chris Kutschera

Li gel ku ew hertim dikene, Behmen Qobadî ne mîrê bextewer e. Sedema nebexteweriya wî ew e, ku di welatekî de, ku devê bazarvaniya wê hîn li hev dikeve, ew wekî derhênerê filman divê berpîsiyariya tevaya prosêsa çêkirina filmî hilgire ser milên xwe. Divê ew diravê peyda bike û leystikvanan bineqîne û di heman demê de wekî derhêner bixebite. Lê berî ku ew gavekê ji bavêje, divê ew pirtûka filmî binivîsîne û erêkirina dezgehên Îranê bo pêkanîna filmî peyda bike. Ew rêberiya leystikvanan dike, ku piraniya wan ne yên pîspor in, û herweha belavkirina di filmî de amade dike û bi rê ve dibe. Di guftûgoyekê de li Festivala Filmên Kurdî li Douarnenez li rojavayî Fransayê, Behmen Qobadî gazinan dike û dibêje: „Ev tişt hemû 95% ji dema min dixwin. Ev serêşeke mezin e. Tenê 5% bo afirandinê ji min re dimînin.“ Nêvî bi henekan, ew dibêje: „Her cara ku ez dest bi filmekî nû dikim, ewqas problêman min çêdibin, ku piştî qedandina beşê yekem, ez daxwaz- û qewitnameya xwe ya dawî careke din dinivîsinim“.

Her weha sedemeke din nahêle ku Behmen Qobadî bextewer be: ew kurd e. Ew dibêje: „Demê bexteweriyê li cem kurdan peyda nabe; grêkek di qirka wan de heye. Ew dixwazin biqirin, lê nikarin. Dîroka wan dîrokeke koçberiyê ye; dîrokeke miletekî ye, ku tim di livandinê de ye. Di vê yekê de, tişteki wan û sînemayê, ku hunera livandinê ye, dişibin hev“.

Behmen Qobadî di 1968ê de li Baneh, bajarekî piçûk li Kurdistana Îranê, ji dayik bû. Bavê wî yê polis mînaka wî tiştî bû, ku di wan rojan de „control freak“ jê re dihate gotin. Wî tim ji kurê xwe dixwest, ku livên wî şirove bike û her weha dixwest ku bizanibe, bê ew diçû kû û çî dikir.

Baneh çend caran di şerê Iraq-Îranê (1980-1988) de hate bombekirin. Ji

ber vê yekê, malbatê di 1983ê de koçberî Sanandaja paytexta herêmê bû. Bi piştgiriya bavê wî, yê ku hevî dikir ku ew dê nehêle ku ew mîna gelek ji ciwanên Sanandaj bibe bikarhênerê dermanên bencê (muxedîrat), Behmenê 15 salî bû qehremanekî werzişa pevçûnê. Di wê demê de, dostaniyê wî bi wênekêşekî re çêbû, ku xwedî studyoyeke nêzîkî salona werzişa pevçûnê bû. „Her cara ku ez diçûm salona werzişa pevçûnê, ez niv seetekê zûtir ji malê derdiketim, da ku biçim cem hevalê xwe yê wênekêş. Rojekê me biryar da, ku em bi hev re biçin wêneyê siruştê bikşînin. Dema wêneyên me hatin amadekirin, wî ji min re got, ku wî bawer dikir, ku min tişteki ecêb kiribû. Bi vê serketinê di piştî min de, min dest pê kir ku xwe mijûlî pirtûkên wêneyan bikim. Wilo min dest pê kir; bingeha sînemayê ji yan wênekêşî yan ji nigarkêşî ye“.

Behmenê ciwan dest pê kiribû, ku li filman temaşe bike; wî gelek cara filmên vîdyo kirê dikir û bi alîkariya dilovane ya diya xwe, ya ku çend caran ji mîrê xwe re digot, ku kurê wan xew kiribû, lê di rastiyê de wî li filman temaşe dikir, li wan dinerî. Bavekî zordar, diyek û xuşkine dilovane, ev çîroka xortaniya Behmenî ye; çîrokeke ku ew dixwaze di filmê xwe yê bê de bêje, filmek ku tim ji ber bûyerine bileztir di jiyana wî ya xebatê de dihate bipaşxistin.

Piştî beşdarbûna di yaneyê hezkerên sînemayê de, Behmen Qobadî biryar stand, ku sînemayê bixwîne û berê xwe da Tehranê û li wê derê 8 salên zor di fakulteya sînemayê de derbas kirin.

Serketina wî ya mezin a pêşî pêk hat, dema ku wî karibû derhênerê navdar Ebas Kiarostamî qayil bike, ku bi wî re bixebite. Ew agahdar bû, ku Kiarostamî dixwest filmekî li ser gundekî ecêb çêke û li ciyekî bikêrhatî digeriya. Behmen Qobadî bi Ebas Kiarostamî re axivî û jê re got, ku ew dikare alîkariya wî bike. Ew bi hev re çûn Kurdistana Îranê û Behmen Qobadî bû alîkerê Kiarostamî bo filmê wî „Ba“. Ji bo

Bahmanî ew tecrubeya jiyana wî bû. Wî dest pê kir, ku li ser destê durust ê pîsporekî çêkirina filman fêr bibe, bê çawa mirov derhêneriya filmekî dike.

Piştî, ew rastî Musin Mexmelbav, bavê hevala xwe û stêrka serketî ya sînemaya îranî Samîra Mexmelbavî, hat. Behmen wekî şewerdarê teknîkî yê Samîrayê hate hilbijartin û piştî bû yek ji du leystikvanên sereke - yek ji mamosteyan - di filmê Samîra Mexmelbavî „Textên Reş“ de.

Behmen Qobadî ji xwe razî bû. Ew bi ser ket, ku wî du derhênerên îranî yên navdar birin Kurdistana: „Kurdistana bû welatê derhênerên filmên hunerî. Em kurd amade ne, ku tenê mesrûfa zêde bin“, Behmen Qobadî dikene û dibêje.

Filmê wî yê destpêkê „Demek Bo Hespên Serxweş“ wekî xebata hosteyekî tê ditin. Vi filmî xelata kamîreya zêrin a Festivala Cannes di sala 2000î de wergirt. Ew çîroka ciwanekî kurd dibêje, ku di navbera sinorê Îran û Iraqê de jiyaneke qaçaxçiyên dijî, ku jiyana xwe dixin xeterê. Di dawîya filmî de, qaçaxçiyên ku di bahozeke berfeke cemidî de xwe bo derbaskirina çiyayan amade dikin, wîskî dixin nav ava ku hespên wan vedixwin; wêneyeke ne normal bo filmekî li Îranê. Behmen Qobadî dibêje, dema ew çû cem berpîrsê îranî bo erêkirina çêkirin û belavkirina filman, wî ew bo pêşkêşkirina hespên serxweş şermazar kir. „Min bi henekî jê re got, ku hesp serxweş in, ne mîr; rabû erêkirin da min“.

Filmê wî yê duyem „Stranên Welatê Diya Min“ jî bi şeweyekî erênî ji aliyê rexnevanan ve hate pêşwazîkirin. Ew çîroka stranbêjekî kal û du kurên wî di lêgerîna jina kalî ya pêşî de dibêje; lêgerînek ku wan di Kurdistana Iraqê re dibe, ku ji aliyê şer û koçberiyê ve hatiye xerakirin. Behmen Qobadî şirove dike û dibêje: „Ev ne çîrokeke xwedî xêzeke bitenê ye mîna filmê pêşî. Ev filmek gerê ye di welatekî de, ku serxweşî, kêf, şer, kujer,... lê peyda dibin. Min dixwest eşkere bikim, ku kurdek jî di ciyê xwe de namîne;

kurd tim di livandinê de ne“. Her sê leystikvanên bingehîn ên vî filmî ne leystikvanên pîspor in, lê muzîkvanên pîspor in. Di vî filmî de, muzîk û stran gelekî giring in, û temaşevanê ku kurdî fêhm nake, eşkere beşekî giring ji filmî wînda dike.

Dîsa, mîna di „Demek Bo Hespên Serxweş“ de, karakter sinoran derbas dikin - di filmên Behmen Qobadî de mijareke tim amade. „Ionesco nivîsandibû, ku dem dijminê mirovî yê herî pîs e. Bo min, dijminên mirovî yên herî pîs sinor in. Ew ji aliyê Hêzên Bilind ve li ser kurdan hatin ferzkirin. Ez nefretê li sinoran dikim. Li Kurdistana rojek derbas nabe, bêyî ku bombeke mînkirî (di bin erdê de veşartî) bi kesekî ve biteqê, dema ew hewil dide, ku sinorekî derbas bike.

Hin rexnevan dibêjin, ku di „Stranên Welatê Diya Min“ de Behmen Qobadî dihêle ku leystikvanên wî yên bingehîn bi şeweyekî zêdî ku pêwîst be mîna leystikvanên Kusturîca bilîzin. Lê piraniya temaşevanên li Douarnenez ji filmî hez kir.

Behmen Qobadî şirove dike, ku ew rastî problêmanê teknîkî yên mezin hat. „Min dixwest filmî di rewşeke hewayê ya taybetî de çêkim: min di heman demê de berf û mij dixwest. Me berf bi dest xist, lê ne ewqas gelek wek di salên berê de, û ew zû dihiliya berî ku em dawiyê li xebata xwe binin. Em bi tevaya tişt û karkerên xwe, ku dora 600 kes bûn, di 30 otobûsan de çûn ciyekî din. Li wê derê, me berf bi dest xist, lê ewir tune bûn. Dawî me filmê xwe di du seetan de li herêma Hawraman bi dawî anî“.

Ji ber ku ew li Îranê dijî, lê naxwaze ku li wir bimîne, Behmen Qobadî rastî problêmanê din tê. Ew ji siyasêvanan hez nake. Xewna wî ya ku ew diyar dike, ew e, ku „sînemayê kurdî ya rast“ biafirîne.

„Sînemaya kurdî mîna jineke avis e“, ew encam dide, „divê mirov alîkariya wê bike ku bizê... Mirov nikare bihêle ku bimire. Tu nikarî binî ber çavên xwe bê ez xwe çawa hest dikim. Ji bo deh milyon kesan li Kurdistana Îranê tenê çar an pênc sînema peyda dibin. Û ez dixwazim bi baştirînên cihanê re li ser heman rêzê bim.“

Wergera ji îngilîzî: Sirwan Hecî Berko
sirwan@amude.com

Ev nivîsar di „The Middle East Magazine“ de, çîriya paşîn 2003, hatiye weşandin.

Derheqa YE de çend çekuyî

Munzur Çem

Se ke jima wendoxî ki zanênê, Sewro Yewiya Ewropa (YE) ser o zaf êno qesey kerdene. Derheqa YE de ê herkesî fikrêde xo esto. Herkes wayîrê cîya-cîya waştî, û hêvîyan o. No sebeb ra ki merdim şikîno vazo ke, qanûn û prensîban de çiqas ke yew bo ki pratik de dilê herkesî de YE yê esto.

Bêguman YE projeyêda zaf gird û muhim a. Na game serranê cengê serdinî de amê esetene. Destpêkerdî, de çarçewa xo, welatê Ewropa yê kapîtalîstî bî û, ertê ke ê ardî têlewe ki, ertê ekonomîkî bî. Xora gama virêne de nameyê xo „Bazaro muştêrek“ bî. Çi esto ke peyê cu, çarçewa xo biye hîraye, vurriye û peyniye de biye projeyêda politîke û name ki bî YE.

Rijîyayîşê „Welatanê Sosyalîstan“ ra pey, pers û perspektîfê neweyî kewtî vereniya YE û Yewiye ki qet dudiliye nêkerde hududê xo kerd hîra. Ewro zêdeyê welatanê rojhelatê Ewropa endamê ê, ayê ke mendê ki dore der ê, xo kenê hazir ke bibêne endam.

Heto bîn ra YE sîndorê xo tenya çarçewa Ewropa de nêgêno. Vajîme ke Qîbris biyo endam labelê parçeyêda Asya yo. Têpiya eger Tirkîya bibone endam, no êno o mane ke YE nuçatayêda bîne de sîndorê Ewropa derbaz keno.

Şik çin o ke yewiyêda sey YE bê prensîpan nêbena a ki nîya. Dewletê ke wazenê bibêne endam, ganî tayê şertanê ekonomîk, kulturî û sosyalan biyarêna ca. No ki êno o mane ke welato ke biwazo, bibone endam, ganî cuyo/heyato komelkî goreyê krîteranê YE bivurno, newe ra nîzam bidone ci.

Meseleyê YE de çiyê ke ma kurdan vêşêrî elaqadar keno, caardişê şertanê politîk o; bi vatenêda bine heqê merdimiye û demokrasiye yo.

Ez bi xo YE seba demê ameyoxî gamêda zaf bi çiyêmetê vînen. Çi ke cihanê ma de persê komelkî roje bi roje benê girdî. Seba halkerdişî nê persan ki hewce yo merdim hîra bifikiro, wayîrê îddiyanê realîstan bo, dest bidone yewbîn, piya bixebetiyone. Bi vatenêda bine persê globalî, bi gamanê globalan ênê halkerdene, sobîna ki çare çin o.

Ma kurdî ganî YE ne qijkek bivênîme, ne ki ey çimê xo de bikerîme gird. YE, wayîrê sir û kiramete niyo, welato ke bî endam, problemanê ey otomatîk hal nêkeno. Esas kar vilê

miletê ê welatî der o. O millet ganî ba, rêz bone, bigureyone û karê xo berone ser.

Naye ra ki wet (dot), peymeyê YE yê ke ci ra „Kriterê Kopenhagî“ vajîne, ê, seba halkerdi,ê problemê kurdan bes niyê. Ma vajîme ke Tirkîye ke nê peymeyan/kriteran pêroyîne biyaro hurendî, ancîya ki pîrsa kurdan bine ra hal nêbena.

Heto bîn ra çitûr ke ma heyato rojane de rew-rew vînenîme, YE bi xo her tim prensîbanê xo rê wayîr nêvejîno; seba tayê hedefan, nê peymeyan ra tayîne bi rehetîya dano ra yan. Ma vajîme, derheqa Tirkîya de politîka YEWî wina (nîya) ya. Çi ke YE, Tirkîya xo rê dosta stratejîke vînenê û o sebeb ra ki zaf çiyê ke welatanê bînan ra ênê wastene, Tirkîya ra nêwazono.

Ma no mesele de, yanî endamiya Tirkîya de kurdî ganî se bikerê? Kurdî her çî ra avê persî ser o ganî zaf cid-dî vindêne. Welat, yanê Kurdîstan bi xo esto, kurdê ke amê metropolanê Tirkîya estê, kurdê ke Ewropa de ciwiyîne estê. Ma, seba nê hîrê qîsman demo nêzdî de çî wazeme, demo derg de çî wazeme? Ramitîşê nê karî de taktîk û stratejîyê ma çik ê? Nê meseleyî pêro ganî bêrê safîkerdene. Ma ke wina(henî) nêkerd, no êno o mane ke ma halkerdi,ê persanê xo hewalê dewleta tirkî keme, bi vatênda bine varekî(vorekî) „emanetê“ vergî keme.

Nameyê xo komîsyon beno, konsej beno, komîte bena, çî beno bibo; organê lazîm o ke YE de ma temsîl bikerone. Peydakerdî,ê organêde wînasî (nîyanênî) ki rojê ra avê ganî bikuyone rojeva ma û bêro tesbîtkerdene.

Tirkîya biwazo mewazo, tawo ke biye namzed endame, hemberê milletê kurdî de politîkaya xuya 81 serriye nêşkina aynen birramone. Aye ra ki vêşêrî, zaf çiyî estê ke dewlete huquqo nuşteki de mevurno ki, ma bi kar û gureyê xo pratik de şikîmê bikerîme pûç û bê têsîr.

Ma hetê ra ganî seba heqanê xu yê rojki xover bidîme, heto bîn ra ki xo vîrî ra mekerîme ke ma milletê me. Welatê ma esto, ala ma esta, zîwan û kulturê ma esto, tarix û nasnameyê ma estê. Ma ganî hisanê millîyan, nasnameyê xo her tim candê bigêrîme. Heqê ke YE seba milletê ma nas keno, înan qij mevênîme labelê problemê kurdan ancax bi heqa çarenustî, î êno halkerdene. Naye ki kes xo vîrî ra mekerone.

Platforma Kurdên li Ewropa ra semedî YE Rapor

Platforma Kurdên li Ewropa semedî Yewbiyayê Ewropa de cagirotiş Tirkîya yew rapor kerd hedre. YE aşmê Octobre de Tirkîya ser yew rapor kena hedre û aşmê Gaxan de zi qerar gena ke semedî muzakere kerdişê waxt bidû Tirkîya nûn niyê. Kurd zi wazenî midahale no proses bikirî. No rid ra Platform Kurdanî Ewropa Tirkîya de hal Kurdan ey sosyal, aborî, û kulturî ser; waştê û problemanî Kurdan ser yew rapor kerd hedre û nê rapor dûna dezgeyanî YE. Platformî Kurdanî Ewropa -Platform YE ra wazenû ke semedî bi adîlane çarekerdiş Pîrsa Kurdîstan zîwar Tirkîya serin û heta persa Kurdîstan re riye çarekerdiş anêbi myan YE de ca mediyû Tirkîya. Platformî Kurdanî Ewropa(PKE)- Platform prensîpanî û armancanî xo bi Kilmkî ina anû zîwan:

Miletê Kurd yew mileta kahan û gird ey Rojhilata binatîn a. Sey heme miletan heq Kurdan zi est ke qederî xo bi destî xo bi azadî tayin bikir, erd xo ser serbest û azad biciwû û idara xo bi destê xo riye ra berû.

- Gereka Komara Tirkîya(KT) semedî çarekerdiş persa Kurd û Kurdîstan riye akirû, çare zi ho qebulkerdiş heq milletê Kurd ey milî û demokratîk da o.

- Gereka devletî Yewbiyayê Ewropa çarekerdiş persa Kurd û Kurdîstan ser vindirî û paşt bidî hêzanî Kurdan ke yew çare o daîmî ke per Kurdan re zi yeqû qebulkerdiş, biyerû werte. Na pers tena însafî devletanî işqalcîyanî Kurdîstana nivêrdiyena.

PKE- Platform gazi Miletanî Yewbiyayê(MY), YE, Rexistina Emnîyet û Piyaxebitiyayîş Ewropa(REPP) û rexinanî enternasyonel kenû ke rojevî xo de ca bidî persê Kurdîstan û semedî çarekerdişê bixebitî.

PKE-Platform na bawerîya da wo ke muzakere ke prosesî verendametîye KT û dayîş û girotiş KT bi YE re hal û ameyê Kurdan ser zi wahar tesîr o muhîm û zafperî o. O rid ra Kurd

gereka no proses de, persa Kurd û tesbîtkerdiş statu Kurdîstan de wahar qal û hukum bî.

Platforma Kurdên li Ewropayê (PKE - PLATFORM), nûneranî hîrye bewanî cemaat Kurd ra yenû medûn

1. Platforma Neteweyî ya Kurdîstana Bakur - PNK-Bakur,

2. Însiyatîfê Kurdên li Ewropayê - IKE - ÎNSİYATİF,

3. Koordinasyona Demokratîk ya Kurdên li Ewropayê - DEM-KURD

PNK - Bakur : Partiya Azadî Demokrasi ya Kurdîstanê - PADEK, Partiya Îslamî ya Kurdîstanê - PİK, Partiya Sosyalist ya Kurdîstanê - PSK, Rexistina Sosyalist û Demokratîk ya Kurdîstanê - RSDK, Partiya Rizgarîya Kurdîstan - PRK-Rizgarî

İKE - ÎNSİYATİF : şnsiyatîfa Kurdên Almanya-IKA, şnsiyatîfa Kurdên Danimarka-IKD, şnsiyatîfa Kurdên Fransa-İKF, şnsiyatîfa Kurdên li Swêdê-İKS, şnsiyatîfa Gelê Kurdistanê li Swisre-İGKS.

DEM-KURD: Civata Kurd (Gieşen), Civata Kurd li Elmanya (Koln), Dengê Kurdan li Duisburgê, Hevkar-Elmanya, İVK (Mainz) Komela Navnetewî ya ji bo Mafên Mirov li Kurdîstan (Elmanya), Yekitiya Komelên Kurdîstan-KOMKAR (Elmanya) FKKS Federasyona Komeleyên Kurdîstanê li Swêdê, Kitêbxaneya Kurdî li Stockholmê, Komela Kurdîstan li Belçika, Komela Çanda Karkerên Kurdîstan-KOÇ-KAK, Komela Karkerên Kurdîstan -Avusturya, Komela Karkerên Kurdîstan- Danimarka, Komela Karkerên Kurdîstan Swisra, Komela Karkerên Kurdîstan-Fransa, Kurdish Advice Centre (Britanya Mezin), XOYBÜN-Berlin, XOYBÜN-Danimerqa, Yekitiya Karkerên Kurdîstan li Holland,) Mala Kurd li Biremen, Mala Kurd li Lubek, Mala Kurd li Paris(SK)

Hozan Rêzan ma re telefon kerd û vechayîşê „Peyama Kurd“ pîroz kerd.

Dewê Amed Çaytepe de talukey zivîlo kîmyevî

Muhtarî dewê Amed Çaytepe Ramazan Aladaş İddia keno ke Firmayê Fransî N.V.T.Perenco İta de petrol vecena û na Firma her ruej 100 henzar Varil zivîl kîmyevî p. qide , biye pakkerdiş kena rue. Dewê Çaytepe de nê serî peyin niweşiyê Kanser biya zaf N.T.V.Perenco 30-40 serri yo ke dar û dûmarey dewê Çaytepe de petrol vecena. Gerrê Ramazan Aladaş ser Muduriye sihat ey bajarî Amed dew de cigêrayîş virast. Goreyî

vateyî Muhtar her serr dewijan ra 10 tenî kanser ra mirênî. Heta nika mestanî Firma qet yew tedbir nighota.

Muhtar dewê Çaytepe sare da komelê heq insanî (İHD) liqê Amed re û komel ra waşt ke riye huquqî ra na mesele çarekirû. Serkaranî İHD liqê Amed eşkîra kerd ke İnan sare dawo muduriyê Peroyî ey hizmetî dewan û Walîtiya Amed re , la heta nika qet cewab neman. (anka,SK)

Osman Öcalan: Semedî Abdullah ÖCALAN`a welatxeskerdoxî têna yew hacet bî.

Sereki PWD Osman Öcalan bi editor pêlkîyî(Homeseite) Kerkuk Kurdistan`ê Arif Zerevan a yew roportaj viraşt. Osman Öcalan no roportaj xo de derheq PKK û Abdullah Öcalan de vîna ye anû zîwan. Osman Öcalan; Abdullah Öcalan çray zi Kurdistan ra hesnikerd, ey welatheskerdoxê sey yew hacet semedî iktidar xo ya kar ard. Ey xo heme çî ser tepîşt, her çî bi xo ya girêda, semedî ey ya yew qîmêt şar. Kurdistan çîniye bi vanû û PKK ser vîna ye xo îna anû zîwan : „ Abdullah Öcalan wazenû PKK ser kontrol xo birûmnû, no semedî ra binatê xo û Oligarşîya Tirkîya weş tepîşenû û kemlîzm mudafa kenû. O bawerkenû

ke îna eşkenû serektîyê xo birûmnû û pay bimûnû. Abdullah Öcalan de yew meselay min a şexsî çîna.

- Abdullah Öcalan Demokrat niyû
- welat ra hesnikenû û no derheq de wazîfe xo ca nianû
- wazenû sistema kahan birûmnû
- Verba Devleta Federe a Kurdistan yenû
Mi çim xo bi Mala Mustafa Barzanî kerd a, ez biya welatheskerdox.”

Osman Öcalan derheq şerî di zi, ez eşkena vacî ke zimnî yew piyaameyîş binatê Abdullah Öcalan û Ordî Tirk de estû, ordî şer wazenû o zi sey înan kenû, vanû.

ŞIMA SEMEDÎ APARDMANA KOXE KERG?

Selim Çürükçaya

Waxt ke kitabî mi (Ayeti APO) vécîyabi mi daykey xo ri telefon kerd, dayke mi mi ra va: Selim vîzer, ez şîya key Hecî Keki, çîni ey Hecî Besila heps ra veradiyeybi.
- „Hecî Besila se vatîyem?”
- „Hecî Besila vatîyem ke Hepixane de yew keyna mi ra va „Selim semedî apardmana yers biyo şîyo”
- „Sini Daye?”
- „Vanî ke to Hepixane ra verra-diye şî cey. Abdulahtî Urfayîj, to Avd ra vawû yew apardman bîd mi! Avd zi to ra vawû „Selim ambaz to hey ser kerana kuwenî ra, nan çîni bûri, kinc çîni piragîri, la eyb niyû ti mi ra apardman wazenî?”

O vanû no semed ra to yers biy remay şî. No qeyde taway est?

- „Ey apardman esta”
- „Hu, qey to semedî apardmana îna kerd?”

- „To şue Hecî Besila ra vac ke Kird piyer amey piyaser xo ri yew apardman

viraşt. Avd Urfayîj nika piyerê Kirdan eya apardman ra eşt teber, Kird xo ri hey

keran ser de kuwenî ra, kinc înan, çî înan çîni, hey tebera recîfîyen!

- „Hu, Selim îmig to hey vanî, piyer rast?”

- „La, piyer ras!”

- „Hu, qey Allaya, o qey lacî kutik îna kenû? Ey Kurmançan feqîran erzenû teber?”

„Vac Selim û Avd no semedî piyerdayîş kerd”

YADO, YAD MEHMUD EBAS; YADÎN PAŞA

Kesî ronîştê: Yado û Husî Begûn

erdey, fedakarey zaf muhîma. Yew şexis eşkenû milyonan wirîznû pay û xo bidû milyonan sinasnayîş.

Yadîn Mehmud Ebas esil xo hetî Ziktê ra o. Ziktê dara Henî ra nizdî yew mintîqaya. Yadîn o ca di amewo dinya, dadî û babî xo ra yew tena o. Wayî û birayî ey çîni. Wi Ziktê de bû pil û Dara Henî de medresa de wendû. Xuertê Yad Mehmud Ebas o ca di vyerta û cuwa pey bû tehsildar. O semedî tehsildarê kerdişê amebi Çebaxçûr. O hama nizewiciyab, ezebîb, zaf zi rindîb, xoser yew xuert bi. Çolig de endam ey, kibarey ey, delalîyê ey vate bî. O him zi zûnaye yew xuert bi.

Dormalê çêher perî çolig de qalê Yad bîn.

O semedî tehsildarêya şîni dewan. Ey dewan ra quncil aryedayin û no quncil bêrdîyen dayin Mîran û Began. O waxt mîrê û begî girêdayî Osmanlî bî. No quncil qey mîran û Began amenî aryedayîş. Mîre û began heq xo myan ra gurêtîyen, ziyadûne teslîmî Osmanlî kerdîyen.

Yad Mehmud Ebas tehsildarê xo de zaf adil bî. Ey heq çoy niwêrdîyen. No semedî ra ey û Mîre û Began piyênîkêrdîyen. Binatê înan de zaf problemlî vécîyay.

Vercîye mîre û began şar ri zaf zulm kerdîyen. Înan pê çuwe quncil aryedayin. Yad esla sey înan nikêrdîyen. Yad M.Ebas yew roj xo bo xo fikiryen, vanû ; « ez tènaya, ço de mi çîni, him zi ez ezeba. Mîre û began merdimî xo zafê, çekî înan zi estî, ez bîye paşt, mi ri paşt lazîma. » O qerar danû ke bizewicû.

Rindey Yadî, pakê Yadî, camîyerdey ey Çolig, Darahenî û Çebaxçûr de vate

bî. Na mintîqa de her kes Yad sinasnayn. Kêneyî na mintîqa zi semedî yada bînî gej. Feqet Yad zi her kênâ qail nibînî. Smedî ey ya rindê kênâ zaf muhîm niyebî. O gerayn ke yew zewaco mantiqî bîkrû. Çînkî ci ri paşt lazîm bî. Qeder zi bi Yad şî dusya kênay Xalit faris a.

Birayî Xalit Faris Axay Çebaxçûr bî. Key Farisan him doletî bî, him zi Çebaxçûr ra bî. Key Farisan rewna Çolig de niştîyen rue. No keye semedî Yada tam yew paşt bî.

Yado şîni kênay Xalit faris wazenû, dehwa niyena rue, o qalin xo dîni, vevê xo virazenû û zewiciyenû. Bade zi ci ri yew Laj benû. Namey Lajî xo Filît nûnû pa. Name çîni ey zi Rabi a bî. Yado pey nê zewaj myûn Çebaxçûr de ca dîni xo, hedî, hedî yenû xo ser. O kuwenû myan cemaat, qîmet diyenû vate ey. Rid zûnaye, qereker û camîyerdey xo ra myan cemaat de amênî heskerdiş.

Tehsildar gereka adil bî. Her merdim nêşkenû pê heqûnî edalet vîla kirû. Edalet vîla kerdîş zaf cetin yew gurewo, zaf zehmet wazenû. Yado îna yew gurewo çetin guretîb xo dest û pê zerweşê gurê xo kerdîyen.

Mîre û Begî Yad ra weş niyêb, tim û tim binatê înan û Yado de munaqaşa bî. Şar zi nê munaqaşayan ra agahdar bî.

Tepîya unciyayîş eskeranî Rusana pey myan şar de hedî hdi meselay Kurdistan ser sohbet viraziyenî Herb dinya ey yewin de eskerî Rus heta eşek meduni amebi. Waxt ke 1917 de Rusya de şoreş bî, partiya Bolşevik amê hukumer, Lenin herb ra vécîya û eskerî xo Kurdistan ra tepîya ûntî.

Axa û giragîran Çebaxçûrî meselay Kurdistan ser binatê xo de mişevre kerdîyen. Yado zi kotîyen myan nê mişevireyan. Vîna ye Yado weşî cemaat şîni û nê vîna ye Yado zaf lez myan şar de bînî vîla. Yado myan şar de amenî sinayîş û şar ci ri hurmet kerdîyen.

No hal weşî Mîr û Began niştîni. No semedî ra ey tehsildarê Yado dest ra genî.

1923`de Cumhuriyet niyenû rue, name Kurd û Kurdistan yenû înkâr kerdîş. Cumhuriyet qet yew heq Kur-

dan ri riayet nikenû. No semed Şex Seid Axa û Giragîran Çebaxçûr re xerber şawenû, vûnû; „ Ez wazena biyer Çolig, ma semedî meselay Kurdistan a şar de qîşebikîrî, mişevirye virazî, de şar ma no derheq de se vûnû.” şar Çolig no teklîf Şex Seid qowil kenû.

Şex Seid yenû Çolig de benû misafir key Farisan. Key Arif Faris de şar Çolig yenû piyaser û xelasiye Kurdistan ser mişevirye virazenî. Temsilkar her keyî xo dîni şex Seid sinasnayîş.

Şex Seid cemaat re sebeb ameyîş xo eşkira kenû.

O vanû: Ez ameya şima piyerin ra oz bigir û soz bidî şima ke ma heta merg yew binan re sađiq bimani.

Qîşekerdîş Şex Seid a pey Yado dest tur wazenû û dest ci qîşekerdîş kenû. Yado xo dîni sinasnayîş û vûnû:

Ez babî xo ra yew tènaya, Kesî mi çîni, ez tènaya eşkena vera xo qîşebikîrî. Ez eşkena semdî welata canî xo feda kirî. Kefîl mi soz mino. Ez zana ke soz dayîş û soz guretîş gurê camîyerdûno. Şex Seid pey qîşekerdîş Yadi zaf benû şa.

O Yado ra vûnû: Înşalah to zi heta penî heyat xo sey camîyerdan manenî. Tu soz da mi, mi zi sozî to girot. Cehd kerdîş zaf hol yew çîyo. Înşalah penî de şar ma serfiraz benû. Ez vîna ke şar Çebaxçûr egîrî û. No dere ra hama zaf camîyerdî vécîyeni.

Nê Kombîyayîş Çolig ra , no soz dayîş û girotiş ra yew tarîx nusyenû.

Tarîx nuştîş pê cehd benû.

Amîyerdê Yado

Adaletî şex Seid

Soz dayîş şarî Çolig

Şer kerdîş xelasiyê welat

Yad Mehmud Ebas ra Yado vet.

Yad Mehmud Ebas bi Yado, cuwa pey bi Yadîn Paşa.

Yado roja ewlîn ra namzetî Egîte bî.

Têna pê şer kerdîş ço nibenû Egît.

Semdî Egîte, zanaye, qereker, metîne, cehd û bawerîye lazîma.

Yado semedî dehwayî welat Kurdistan bi Yadîn Paşa û bî şer û pilingî Kurdistan.

Mahmut Arif Ayçiçek

Eg ço nê nameyan yew duerim de ebiwinû, her name yew mehnay ey esta. Esil name ey Yad Mehmud Ebas o.

Şarî Çebaxçûr nameyî ey kerdib kilm, vatîyen: Yado, Yadîn paşa.

Qey ez namey ey ser hend vindena. Sebebî nê no ke miyan şar de ti ra vanî; Yad Begûn.

No vatîş xelet o. Yado key Begûn ra niyû. Ez wazena na xeletî binatê ra wedarî. Ez wazena îna ye vacî ke myan her millet de egît vécîyeni û her millet wahar egîtanî xo vécîyena. Her millet egîtanî xo ser cigerayîş virazena, egîtanî xo ser hikayetan, roman, şîran, destanan nusena, egîtan xo dîna sinasnayîş, dîna wendiş. Bi şexsiyet her egît de tarîxî a millet yenû nuştîş. Tarîx insanê de egîtey, camîy-

کار ۲.۲۱ تا ۴.۲۰

پنشنهاتی باش بۆتان دیارده بن. به چالاکیه کانتان سهرنجی دوروبه ری خۆتان راده کیشن.

گا ۴.۲۱ تا ۵.۲۰

مو دهره تانهی که به دهستان ده کون به باشی به کاری بینن. ههول بدن باری کومه لایه تی خۆتان باش بکن. په پهره ندی خۆتان له گه ل هه فالانی دور مهربن و له یه کتر بپرسن.

دوانه (جنگ) ۵.۲۱ تا ۶.۲۱

هه ندی دهنگوباس که نه سرو و مرده کرن. ده مینه جیگی خۆش حالیتان، ده توان به خه باتی روشنبیری و کومه لایه تی وره ی خۆتان بهرز بکنه وه.

قهرال ۶.۲۲ تا ۷.۲۲

پنده چیت نه سرو دهنگوباسی ناخۆش بیستن و چهنه لتان بکات، بیرو هزرتان با روون بیت و خۆتان تۆره مکن. بی نه وهی که راستی بزائن ههچ بپاریک مدهن.

شیر ۷.۲۳ تا ۸.۲۲

هیه ندی تو و هاوریکانت باشتر ده بیت. گرفت خۆت و خۆشه و یسته کت که وره تر مکه و هه ولی چاره سه ز کردنی بده. بیرو ری خۆت به راشکاوی بلی.

فرهیک ۸.۲۳ تا ۹.۲۲

خاوه نی خه ز و ویشتی خۆته و دوو دل مبه، ههول بده به خۆشی و شادی نزیک دۆستانی خۆت بی، راستگو به و ئیره بی به ههچ کس مبه.

تزازو ۹.۲۳ تا ۱۰.۲۲

ده که ونه ناو رهوشیکی تازه. په له مکن، پروژه کانتان به شیوه یه کی باشتر بخنه ناو ژبانی خۆتان.

دوو پشک ۱۰.۲۳ تا ۱۱.۲۱

پنده چیت هه ندی دهنگوباس بینه جیگی نا نارامیتان، به لام له ژیر کارتیکردنی نهوان مینن، ده توان به شداری هه ندی شانی و نا ههنگ بکن بۆ نه وهی له ژیر کارتیکردنیان ده چن.

کوان ۱۱.۲۲ تا ۱۲.۲۱

تهم ههفته یه خۆتان له ماده ی بیهوشکه به دوروبگرن، به ژله وای و دوو دل کار مکن. خه ز ده کون له واقعی خۆتان دوروبکون، به لام په له مکن و دان به خۆدا بگرن.

گیسک ۱۲.۲۲ تا ۱.۱۹

بیر له وه بکنه وه که گۆرانکاری له مالتان دروست بکن، به لام په له مکن، سه ره تا لی بکولنه وه پیش نه وهی بپاری بدن و ههنگاو بینن.

سهل ۱.۲۰ تا ۲.۱۸

ده توان خه ز و خواسته کانی دلی خۆتان به خۆشه و یسته کانتان بلین و ژبانی خۆتان بگه یه ننه قوناغیکی بهرزتر، ده توان پیکه وه بهرنامه کانی باشه روژ دیاری بکن.

نهنگ ۲.۱۹ تا ۳.۲۰

خه ز ده کون شتی جۆره جۆر دروست بکن، به لام نارام بن و زۆر په له مکن. نیوانی خۆت و خۆشه و یسته کت تیکمه ده و خۆت له ناو ناخۆشی دا مه یته.

له بهشه کانی تری عیراق دابرابوو، و بهو پییهش لهو بواره دا زۆر شت له کوردستان جیاواز بوو، به لام له گه ل نه وه شدا عیراق کاریکه ری خۆی هر له سر کوردستان هه بوو. بۆ نمونه: کتیب هه ر ده چوو بۆ کوردستان، ته نانه ت کتیبه کوردیه کان و له ناو کتیبه کوردیه کاندایا که له عیراقه وه بۆ کوردستان ده چوو وینه و وتاره کانی سه دامی تیا بوو چونکه له بهندا چاپده کران، بهو پییهش مندالی کورد هه ر تاشنا بوو بهو شتانه، به لام له وه دوو به تابه ت بهم دوایه هه ر هه سووی گۆردراو نه وه بوو هه سوو بابه ت کانی خۆیندن گۆردران و به شیوه یه کی تر داپژوان، به لام به رهو چی ده چیت نه وه هیشتا نازانریت، چونکه کۆمیه یه کی بالا دروست بوو بۆ بپارادان له سر گۆرین و سه ره له نو ی دانانه وهی سیسته می نو ی بۆ بواری په ره وه له عیراق و له کوردستاندا، له ناو نهو کۆمیه یه کی کورد رۆل ده بیته ت هه لته گۆرینی بابه ت کانی خۆیندن وه کو میژوو و تاین و جوغرافیا و زمانی عه ره بی و کوردی و په ره وه ی نیشتمانی ... هتد. ته مانه یه ک دوو سال ده کیشنه ت هه تا وه کوو ده گه نه یه ک تاکام و یه ک سیسته م و ده بیته له سه ری ریکه کون چونکه نا ته بابه یه کی زۆر له وه باره یه وه یه، وه ک له باره ی مه سه له ی میژوو له نیوان کورد و عه ره ب و له سه ر میژوو هه اوچه رخ، و هه ره وه نا ته بابه ی سونه و شیعه له سه ر روانینی میژوو ی تاینی بۆ زۆر له مه سه له کان، له به ر نه وه ته رکی نهو کۆمیه ت بالا یه نه وه یه کتیبه کان ناماده بکات به شیوه یه کی زانسته ی و ته کادیمی که دوو ره نیته له راستیه کان و له هه مانکادا دوو ره بیته له مه سه له کانی ره گه ز په رسته یه وه به هه سوو شیوه کانی وه، چونکه یه کی که له مرجه کان نه وه بوو که وا ههچ کتیبه کی نه به دور و نه به نزیک نامازه به ههچ شیوه یه کی له شیوه کانی ره گه ز په رسته ی له دژی ههچ میله تیک یان گه رپه یه یان بپریک یان تاینیک نه دات، هه لته ته وه ش کاریکی هه روا ناسان نه یه و ماوه یه کی زۆر ده بات تا ده گه نه ته نجام. هه ره وه ده براره ی وه مرگرتن و په سه ن کردنی خۆیند کار کورد له دانیشگا و کۆلیژه کانی وه کوو "نهوت" لیکۆلنه وه ته شه یه کان و فره و کوان و زۆر خۆیندنی تر که ریگه نه درا به کورد بیخۆینیت نه وه له راستیدا نه ما و گۆردرا و وانما وه، نیسه کورد به شیعه له ده سه لات له عیراقدا.

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

گۆرانکاریه کان بۆ داهاتوو، چۆن ده بیته ؟ و: هه لته له گه ل دروست بوونی حکومه تی عیراقی من کارم وه ک راویژکار له وه زاره تی په ره وه ده را وه ستا، له م دوایه دا له ناو ته نه جو مه نی ده سه لات له عیراق وه ک راویژکار ده ست به کار بووم. به لام نهو ساله ی که له وه ی بووم تا وه کو وه زاره تی کاتی دروست بوو هه سووی سه ره پرشتی وه زاره تی په ره وه ده ده کرد، که وه زیریش هات هه تا ما وه یه کی زۆر من یاری ده ی وه زیرم ده دا و له پنی کاره که سه وه وه ک راویژکار سه ره پرشتی وه زاره تی په ره وه ده بووم .. وه زاره تی په ره وه ده ی عیراق به گشتی باس ده کم نه وه ک به شی کوردستان، زۆر به رهو دو وه چوه، خۆیندن دو اکه وتوو، خۆیند کاران گرنگی به خۆیندنگا نادهن، چونکه هه ر له کاتی برۆمی به غدا وه خۆیند کاران وا بپریانده که ده وه ته گه ر بخۆین خه ز هه ر ده بن به سه ریاز، یان ته گه ر خۆیندنی بالاش ته واویکن ههچ ئیشیک نه یه بیکن، ئیتر خه لک بیزار بوو بوون له خۆیندنگا نه وه شی ده چوو به زۆره له م ده چوو، دو وه خۆیندنگا له سه ره ده ی به سه دا بوو بووه به ره ی جه نگ نه ک خۆیندنگا، هه ر له سه ره تابه یه بی سه ری سه ریاز یان له خۆیند کاردا دروسته کرد و هه سوو نه وه ی فیره کران له سه ر بنه ما ی بی سه ری سه ریاز فیره کران. ئیدی ده بوو نه وه هه ره سوو بگۆردری و یه کم شت ده سه ماندا یه نه وه بوو هه رچی کتیبی خۆیندنگا کان هه بوو نه وه ی په ره ندی به به سه س و بی سه ری به سه س و سه دام و میژوو به سه وه هه بوو هه ره سوومان لا دا و نه مان هیشته، پاشان هه ستاین به چاپکردنه وه ی ۶۰ ملیون کتیبی تر، ئیدی مانگی ۹ ی پار که سالی خۆیندنی تازه ده ستی پیکرد خۆیند کاران کتیبیان به بی وینه ی سه دام و به بی و ته کانی سه دام و بی سه ری به سه س فاشی وه مرگرت، نه وه له راستیدا کاریکی زۆر گرنگ بوو که جیبه چی کرا. مه سه له ی باری په ره وه له عیراقدا و لای کورد، هه لته کوردستان ما وه یه کی زۆر بوو نزیکه ی ۱۳ تا ۱۴ سال بوو

خۆی ورده ورده بگۆزیته وه بۆ ناو به غدا، ده نا عیراقیه کان ناین نه زمونی کورد بگۆزیته وه بۆ لای خۆیان ...

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

گۆرانکاریه کان بۆ داهاتوو، چۆن ده بیته ؟ و: هه لته له گه ل دروست بوونی حکومه تی عیراقی من کارم وه ک راویژکار له وه زاره تی په ره وه ده را وه ستا، له م دوایه دا له ناو ته نه جو مه نی ده سه لات له عیراق وه ک راویژکار ده ست به کار بووم. به لام نهو ساله ی که له وه ی بووم تا وه کو وه زاره تی کاتی دروست بوو هه سووی سه ره پرشتی وه زاره تی په ره وه ده ده کرد، که وه زیریش هات هه تا ما وه یه کی زۆر من یاری ده ی وه زیرم ده دا و له پنی کاره که سه وه وه ک راویژکار سه ره پرشتی وه زاره تی په ره وه ده بووم .. وه زاره تی په ره وه ده ی عیراق به گشتی باس ده کم نه وه ک به شی کوردستان، زۆر به رهو دو وه چوه، خۆیندن دو اکه وتوو، خۆیند کاران گرنگی به خۆیندنگا نادهن، چونکه هه ر له کاتی برۆمی به غدا وه خۆیند کاران گرنگی به خۆیندنگا نادهن، چونکه هه ر له کاتی برۆمی به غدا وه خۆیند کاران وا بپریانده که ده وه ته گه ر بخۆین خه ز هه ر ده بن به سه ریاز، یان ته گه ر خۆیندنی بالاش ته واویکن ههچ ئیشیک نه یه بیکن، ئیتر خه لک بیزار بوو بوون له خۆیندنگا نه وه شی ده چوو به زۆره له م ده چوو، دو وه خۆیندنگا له سه ره ده ی به سه دا بوو بووه به ره ی جه نگ نه ک خۆیندنگا، هه ر له سه ره تابه یه بی سه ری سه ریاز یان له خۆیند کاردا دروسته کرد و هه سوو نه وه ی فیره کران له سه ر بنه ما ی بی سه ری سه ریاز فیره کران. ئیدی ده بوو نه وه هه ره سوو بگۆردری و یه کم شت ده سه ماندا یه نه وه بوو هه رچی کتیبی خۆیندنگا کان هه بوو نه وه ی په ره ندی به به سه س و بی سه ری به سه س و سه دام و میژوو به سه وه هه بوو هه ره سوومان لا دا و نه مان هیشته، پاشان هه ستاین به چاپکردنه وه ی ۶۰ ملیون کتیبی تر، ئیدی مانگی ۹ ی پار که سالی خۆیندنی تازه ده ستی پیکرد خۆیند کاران کتیبیان به بی وینه ی سه دام و به بی و ته کانی سه دام و بی سه ری به سه س فاشی وه مرگرت، نه وه له راستیدا کاریکی زۆر گرنگ بوو که جیبه چی کرا. مه سه له ی باری په ره وه له عیراقدا و لای کورد، هه لته کوردستان ما وه یه کی زۆر بوو نزیکه ی ۱۳ تا ۱۴ سال بوو

ئیرایش به هه مان شیوه بیر ده کاته وه، چهنه بارو دۆخی کورد له عیراق بچته پشه وه نه وه منده کاریگه ری بۆ سه ر هه لو یستی دراوستی کانی عیراق جیاوازی و مه ترسی تیدا به دیده کریت، نه وه بوو ئیتران خۆش حال بوو بۆ نه مانی سه دام چونکه رۆلی کاریگه ری ئیتران له عیراق زیاده کرد، له کاته شدا بۆ مانه وه ی نهو کاریگه ری له ناو عیراقدا به ره ره کانییه ک له گه ل به ره وه ندی سیله تی عیراق به لایه ک و له گه ل هه سوونی ده سه لاتی ته مریکی له عیراق دروست ده بیته.

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

گۆرانکاریه کان بۆ داهاتوو، چۆن ده بیته ؟ و: هه لته له گه ل دروست بوونی حکومه تی عیراقی من کارم وه ک راویژکار له وه زاره تی په ره وه ده را وه ستا، له م دوایه دا له ناو ته نه جو مه نی ده سه لات له عیراق وه ک راویژکار ده ست به کار بووم. به لام نهو ساله ی که له وه ی بووم تا وه کو وه زاره تی کاتی دروست بوو هه سووی سه ره پرشتی وه زاره تی په ره وه ده ده کرد، که وه زیریش هات هه تا ما وه یه کی زۆر من یاری ده ی وه زیرم ده دا و له پنی کاره که سه وه وه ک راویژکار سه ره پرشتی وه زاره تی په ره وه ده بووم .. وه زاره تی په ره وه ده ی عیراق به گشتی باس ده کم نه وه ک به شی کوردستان، زۆر به رهو دو وه چوه، خۆیندن دو اکه وتوو، خۆیند کاران گرنگی به خۆیندنگا نادهن، چونکه هه ر له کاتی برۆمی به غدا وه خۆیند کاران گرنگی به خۆیندنگا نادهن، چونکه هه ر له کاتی برۆمی به غدا وه خۆیند کاران وا بپریانده که ده وه ته گه ر بخۆین خه ز هه ر ده بن به سه ریاز، یان ته گه ر خۆیندنی بالاش ته واویکن ههچ ئیشیک نه یه بیکن، ئیتر خه لک بیزار بوو بوون له خۆیندنگا نه وه شی ده چوو به زۆره له م ده چوو، دو وه خۆیندنگا له سه ره ده ی به سه دا بوو بووه به ره ی جه نگ نه ک خۆیندنگا، هه ر له سه ره تابه یه بی سه ری سه ریاز یان له خۆیند کاردا دروسته کرد و هه سوو نه وه ی فیره کران له سه ر بنه ما ی بی سه ری سه ریاز فیره کران. ئیدی ده بوو نه وه هه ره سوو بگۆردری و یه کم شت ده سه ماندا یه نه وه بوو هه رچی کتیبی خۆیندنگا کان هه بوو نه وه ی په ره ندی به به سه س و بی سه ری به سه س و سه دام و میژوو به سه وه هه بوو هه ره سوومان لا دا و نه مان هیشته، پاشان هه ستاین به چاپکردنه وه ی ۶۰ ملیون کتیبی تر، ئیدی مانگی ۹ ی پار که سالی خۆیندنی تازه ده ستی پیکرد خۆیند کاران کتیبیان به بی وینه ی سه دام و به بی و ته کانی سه دام و بی سه ری به سه س فاشی وه مرگرت، نه وه له راستیدا کاریکی زۆر گرنگ بوو که جیبه چی کرا. مه سه له ی باری په ره وه له عیراقدا و لای کورد، هه لته کوردستان ما وه یه کی زۆر بوو نزیکه ی ۱۳ تا ۱۴ سال بوو

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

په: ته ی براری په ره وه نه گه ری

Advertisement for 'Bonn' featuring contact information: Von Guericke Alle 21 53125 Bonn, Tel: 0226 / 29 83 07 Mobil: 0170.32 44 831, Mail: slamen@web.de

گوره خوښووسی کورد میرزا محمدهد رها کهلهور

بهي په کم

نم هونرمهغه کوره له سالی ۱۲۴۵ هق له دایک بووه، کورده و له هوزی کلهپوری کرماشان بووه، به پنی دابی خیلهکی فیزی سوارچاکی و تیرهاوپیژی کراوه... په کیچک بووه له دوو کورانی محمدهد رحیم بهگی سرداری کلهپو و وازانراوه که له دوی نهوه میلی خوښووسی کهوتوته سر بوته جیگای سمرزهنشیتی باوکی، که نم پیشهپیی کورهکی به هوزی شکستهسهری زانیره، به قسهی خوالیخوشبوو "عباس ئیقبال" میرزا پیاوکی به خولق و خق و توکمه و پیکهري به هیز بو. له سواروی نسیدا کلاوه و برینداربووه له نجامی نمش دا گویهکی کهر بووه. بهقسهی خوالیخوشبوو مستوفیش: میرزا شارهزایی له ناسینی نسیسی رسن و شمشیری جوههداردو سهگی پاو (تاژی) دا همبووه، نویش له باوکیوه بزی بهجیمابوو که به پنی دابی خیلهکیانان سگی راوی زور خوش ویستوه. له بارهی سهرتای ژانی لایوه، خوالیخوشبوو دکتور مهدی بیانی نووسیویتی: دوی گوزهرانی ژانی لای، نارهزوی خوښووسی کهوتوته کله و له تاران له لای میرزا محمدهد خوانساری قوتایی جنایی محمدهد مهدی تارانیدا فیزی خوښووسین بووه. دهیی نهوه روونکینهوه نم خوښووسه مهست میرزا محمدهد خوانساری، هرگیز کهسیکی گرنگ و ناسراو نهبووه له باوری خوښووسیدا و ماموستاکهشی جنایی محمدهد مهدی تارانی مروفتیکی هینده جیگای تمانه نهبووه و زیتیر به نووسینی سر بهرد و دیوارانهوه خریک بووه (بۆ نمونه نووسینهکانی مژگهوتی سولتانی تاران نهو نووسیویتی: میرزا محمدهد رهازی کلهپویش رنگه هر له بهر نم هزیه بووبی کاتی که ماموستاکهکی کوچی کرد کوه مشقکردن: لهبر نووسینهوهی کاره خوښووسیهکانی (میر عیباد) ناساییه که وهک هر خوښووسیکی به ناوانگی دیکه کله دوی سهفویهکان پیدا بووبی، میرزاش له بهر ختی (میر عیباد) هونرهکه له عیادادی. بۆ نم مهستش سهفویکی نیسههانی کرد تا له بهر نهخشه خوښووسیه بناویانگهکانی (میر عیباد) له تکیهی میر فنذیلی مشق بکا- هر وهما، سهفویکی قزوینیچی کرد تا له بهر کارهکانی سر "گرمایک" که هی (میر عیباد) بوو مشق بکا، دهلین که لهبر نهو دوو کاره خوښووسیهدا نمونهی ههگرتوتهوه و بهردوام مشقی لاسر کردوون و به هر حال، دوی مایهیک، که میرزا محمدهد ناویانگ دهدهکا، ناسرهدهین شا بانگی دهکانه لای خقی، به قسهی عباس ئیقبال تا (لای نم مشق بکا) و قبولی نهناسینی له دایرههی چاپهمنیدا بکا. بهلام له بهر نهوهی میرزا پیاوکی بههیمت و خوراکر و خولق نازادانه و بی مهست بووه جگه له کاری باش و باشتر، عاشقی شتیکی دیکه نهبووه بزی نه چوه ژیر باری داواکاری "ناسرهدهین شا". میرزا قبولی نهوهی نهکرد به بهردوامی خزی بهدمزگای ئیداریهوه بیستهتهوه و بهونده قناعتی هینا که ناوانوه راسپاردهکانی "محمدهد حسن خانی- صنع الدوله" و "السلطنة" قبول بکاو ژانی خزی پنی بگوزهرینی. "ئیعتیماوالسلطنة" له بارهی میرزاوه له "المآثر الآثار" دا بمجزرهی له گوژاری یادکاری ژماره ۷۷ دنووسی: هینشاه دیوانی "عالی راتبی داوانه کرده و کرینی و مژنگرتوه پینداوستی و بژیوی خزی له کارهکانیدا پیدا دهکا بهزمیری بازوو هونری پهتجرنگینهکانی

سهری کردوه، وا دهردهکوهی که زیاتر حزی له سردان بووه نک خزمهتکردن. له سهردهدا بریاربووه که روژنامهیک به هوزی چاپی بهردیهوه دهریکری، میرزا نهرکهکی گرتوته ناستو و نم روژنامهش که ناوی "توردوی همایون" بووه بلاوکراوتهوه و له هر منزلیکیدا هر هموو روژنامهکی به نووسینی نستعلیق" نووسیوه و ئینجا چاپکراوه. عباس ئیقبال روژنامهکه بمجزره وسفدهکا: (توردوی همایون) روژنامهیک بوو به قداریی یک کاهز و بههشت لاپره بلاوکراوتهوه ۱۲ ژمارهی ئی بلاوکراوتهوه. نم روژنامه به خوراییه دراویه هاوریکانی سهری توردوهکه و هندیک له خهگی تاران. نو کارانهی دیکه که میرزا بۆ "ناسرهدهین شا" نهنجامیدان، چهند روژ ژمیریکی ختی بهنرخ و رازاوه بوو که سهرتای نوروزی هموو سالیک دهینووسی و پتیکهشی دهکرد، روژانی خوشی و ناسوری و نهرکهکانی روژانهی تیدا دیاریکرابوو. نم روژ ژمیره، دوی نووسین و خشتهکیشان و ناوریزکردن دهراژنراوه و فومانی "ناسرهدهین شا" هی هیشه لهگهلبابوو. دوستیک که سالانیک پیشتیر له خزمتی جنایی نهم روژنامهیی بهرز ههلهسهنگاند. هر وهکو باسکرا میرزا له خزمهتکردنی دیوان و هاورپیتی گورمهپاوانی دام و دهزگای ناسرهدهین شا خزی دهدهزه، عیدولا مستوفی، که تاگاداری زانیاریان لهسهر ژانی میرزا رهازی کلهپوژ زیاتر له بهرگی پهکمی "سهربردهی ژانی من" نهوهوه وهرگرتوه دنووسی: رهخنی له کردهوه ناریکهکانی حکومت دهگرت. گورمهترین گوناھی "میرزا یوسف صدر الاعظم" به بۆچوونی میرزا، دهریش بازی بوو، بیتهندهزه زمی نهمین نهلسلولتان" ی دهکرد. و دمیگوت قوربانی ههموو خوه ناشیرینهکانی نم دویانهی "ناسرهدهین شا"، لهوشته خراپانهوه دی که نهو و باوکی فیزیان کردهوه! به تایهتی نم هموو پاره بیهرابهری "نهمین نهلسلولتان" بهم و بهو بهخشینهوهی، دهیگوت: "نم پیاوه خهگی وولاتهکی کردوته گهدا!" بمجزره میرزا بههژاری دهژیا، داهاتی تنیا کرینی نهو چهند قوتاییه بوو که مشقی دهدان- میرزا له ههلبژاردنی قوتاییشدا زور سهخت و دوو دل

بوو، جگه له داهاته نهر شتیکی لهو ئیش و کارانه چنگ بکوتیا که بۆ دایرههی چاپهمنی دهیکرد و کاتهکانی دیکه هر همووی بهکارو خوراهینان له سهر خوښووسی بهکار دههینا که له دوییدهدریژی دینه سهری. به قسهی مستوفی: "میرزا مروفتیک بووه زور دهریش و سازا و بهتنگ ناوودهنگ و پایهی خویهوهبوو خزی زور دهماراست که ناچاری کاری ناشایسته نهی. لهگهله نمشدا، که دهستی زور کورت بوو بهلام لهسایهی قناعتدا دهژیا ههرشتیکی هه بوو له گهله خهگه که نانخوردن بچیتدهر- مستوفی له شوینیکی دیکدا له مەر داهاتی میرزاوه دهلی: میرزا داهاتهکی لهو دهرسانهوه بووکه به قوتاییهکانی دهگوتوه کهمشقی خوښووسی بوو. مانگانه له هر قوتاییه یک "تمنی" وهردهگرت که دهگیشته ۵۰ "تمن" بۆ فیزکردن دهچوو دوو سی مال و ههشت نو "تمنی" دهستهکوت و له نووسینشدا سی چوار "تمنی" بۆ دههات. هر همووی بهسهریکهوه دهگیشته ۱۸۱۵ "تمن". کم و او بووه بگاته ۲۰ "تمن" و بهوش گوزهرانی دهکرد. پارچهی پاکتووسی میرزا زورکم. له بهردهستدایه من خوم نمونهیکم له چلیپا نووسیهکانی تهرتیره. به گشتی نهو کارانهی له نهو بهرچاو دهکوهی، رهشوووسی نهو مشقانهی که داواکاری تیدا نووسراوه و لاپرهکانی به ناریکی بهکردوتهوه. نم رهشوووسانه ههچان ئیمزای نهویان پتیهی، جگه له پارچهیک که به دهستی فرۆشباریکهوه دیتم- که ئیمزای تهوای پتیهبوو. پارچهکاریکی ژمارهداری نهو نهدیتراوه، رنگه نهمیان لهبر نفس بهرزی بیت که رازی نهبووه تاوی له ژیر کارهکیدا بنووسی، نکا له بهر چاوی رهخنگران هیشتا به پلهی کمال نهگیشتی. مستوفی دهلی: نهو کارانهی که دهینووسین نهر بیزانیا وشهیک یان پیتیکی ناریکی تیکهوتوه، به ههچ نرخیک نهیدهدا دهست کهسیکی دیکه، یان رهشی دهکرد یان خۆ دهیدراند. ختیکی زور له بهر دهستی عاشقانی کزنه خت و خوښووسیدا ههیه. له بهر نهوهی له ختی میرزا کلهپوری دهچی له سهر نهو حسیب کراوه و به دور نازانری مشقی قوتاییه باشهکانی میرزا بووبن. بهلام تاک و تهرایک لهم لای نهولادا کاری وام دیوه، دراوته پال میرزا ولهبر توکمه و شیرینی و بههیزی کارهکانی شایانی نهون، یان لهو ناستهدهان که هی نهوبن. پهکیک لهو کارانهی که جیگای دوو دلی نیه که هی نهوبن، کتیکی (فیز تلهدموع) که له کتیخانهی سلتهنهی دایه و له نمونه کم وینهکانی شینواری خوښووسی نهوه و ئیمزای میرزاوه له لاپرههی دوی نم کتیبهدا ههیه، که نووسراوه: درید عبد خالی جانی محمد رضا بن مرحوم رحیم بیگ کلهر" کوتایی نم کاره له مانگی رهجیبی سالی ۱۰۸۲. دا بووه. ههشت کاغزی دهستوووسی لاپرهکانی نم کتیبه (تنیا چاپ بهردیهکی له پیر دهستدایه گویا میرزا دوویاره نووسی) بهر له چوار سالان فرۆشران و پهرت بوون. دوو دانهی نم لاپرهانه من کریم. گومان دهکم نم دوو لاپره له شاکارهکانی میرزا خزی بی (نم دوو لاپره له لیکولینهوهی رهخنهپانهی کارهکانی میرزا- که دواتر دهیکهینی- پستی پندهبهستین). نهو کارانهی میرزا که بومان بهجیمان بهمجزرن: ایهشیک له روژنامهی

سه دسال باش کوچی دوی،

هیشتا چیکوف جیگهی دیاره!

له دوی تیبهپوونی سه دسال به سهر کوچی دوییدا چیکوف هیشتا جیگهی دیاره! به بۆچوون نهرکی نووسر نییه که گبروگرقتی پهیهوست. به کاروباری وهک یزدان و رهشینی چارهسهر بکات، بهلکو نهوهی که کهسیکی دیاریکراو دهیلنت یا خود بییری لیدهکاتهوه، سهبارت بهیزدان و رهشینی توماریکات. نهرکی نووسر نهوه نییه که دادوهریک بیت و حوکم به سهر قارمانهکانیدا دهریکات، بهلکو گواهیکی بیلایین بیت، نهرکی من نهویه که لیهاتووبم و بتوانم جیاوازی له نیوان گواهینامه گرنگ و بی بایهخهکاندا دیاری بکم. بهم وشه پرشنگداره

پرواتیانه، پیشهوای کورته چیرۆک ئینتوان چیکوف پشینی سه دهیک تیروانینی وردینانه و ژیرانهی خزی له بارهی نهرکی نووسرهوه خستروو، چیکوف توانی له بهرهمه جزراوجزرهکانیدا بناخی گبروگرقتی مرویبهکاندا بچیته خوارهوهو دیوی ناوهوهی مروف به هردوو رووه سبی و رهشهکی به جوانی بهرجستهبکات. له راستیشدا نهرکی نووسری پایه بهرزی روسیا دؤستوفسکی به کهشتیوانیکی شارهزای نیو دهریای ئیش و نازارهکانی مروف دابننن، نهو پتیهسته له سهرمان که چیکوف به چاوی نهو کهشتیوانه بهلای کههوه دابننن. نم نووسره مهزنه نهونده عهودال و هۆگری به دوادا چوون و بهرجستهکردنی گرفت و ئیش و نازارهکانی مروف بوو تا نهو. رادهپیی که له گهرمی نهو نهخشیه کوشندهی که دووچارهی بوو بوو، بریار ی نهویدسا سهردانی دوررگی سخالین بکات که له ئوقیانوسی ئارامو وهک سهنتریک بۆ سزادانی تاوانباران و سیاسیه دوررخراوهکان بهکار هینراوه تا له نزیکهوه تماشای چهوسانهوهو تازاری نهو جزره مروفانهبکات. جیبی تاماژه و سهرنجدانه که نم سهردانه بووه هوزی سهرکی مالتاواپی چیکوف له جیسان. بهر لهسانش چیکوف هر له سهرتای ژیانوهی ههول و رهنجی داوه تاوهکو بههموو توانایهکی یارمهی خیزانه ههژارهکی بدات له پال کوششی بیوچانی له خوندنا که سهرتهنجام بوو به پزیشک. ههلبهته چیکوف هر له پیناوی بوژانهوهی ژانی روژانهی دایک و خوشک و براکانی دهیان چیرۆکی کورتی. نووسی تنها به مهستی ودهستهپنانهی بری پارهی زیتیر بۆ خیزانهکی وله سالی ۱۸۸۳

نماده کردنی دونه و خرمه تگوزاری چیشخانهکان

• **باشترین کوالیته**
• **پاک و خاوین**
• **ههزران بو سهرانسهری نورویا**

Normannenstraße 17, 51149 Köln Germany Tel: 0049 2203 925960
Fax: 0049 2203 29 086 73, Mobil 0049 173 904 19 18
eMail: koceramin@hotmail.com

بروسكەي بهريژ مسعود بارزاني بۆ كەسوكاري شههيدە سەربەرزەگانی زاخۆ

بەناوی خرای مەزن و دلۆقان بۆ كەسوكاري شههيدە سەربەرزەگانی زاخۆ بەداخێكی زۆرمهوه ههوالی شههیدبوونی سێ لاوی دیکە شاری زاخۆی قارەمان و شههیدپەرور- مانینگەبێشت، کە بەدهستی تیرۆر یستان و تاریک پەرستان لە دوژمنانی برائیتی کوردو عەرەب و عێراقی فیدرال و دیموکراتی شههیدکران. پرسی و سەرەخۆشیم ئاراستەمی یەکە

یەکتان دێکەم و لە خۆای گهواره داواکارم سەربووری ههمولایهکتان بەدات و شههیدانی شجیان بەههشتی بەرین بیت. دلنایین لهوهی که تیرۆریستان هەرگیز ناتوانن کورد بترسینن و تاوانبارانیش له عدالت رزگاریان نابیت و دهگهته سزای عادیلانهی خۆیان. سەربەرزەمی بۆ شههیدان و سەرشۆریش بۆ تیرۆریستان و دلرەشان.

مسعود بارزانی 2004/9/20

پهوهندی كورد وهك سهرهتايهك بۆ بونیادیکی نهتهوهی

گەلی کورد وهك نتهوهیهکی بندهستی پەژمورده و داگیرکراو، سالانێکی زۆره ناچارى ههلاتن و بلاوهێکردن بووه و هەر ئەمەش وای کردووه (پهوهندی كورد) له سەرتاسەری جیھاندا وهك دیاردەیهکی گهواره و گرنگ بەرچاو بکەوێت و ناکرێت له هاوکێشه سیاسیهکان و بەرژموندیه گهشیهکاندا پشت گۆی بخرێت. کومان لهوه ناکرێت، دووخستنهوه و پەرش و بلاوکردنهوهی ئەو ههمولو پهوهندی کوردیه له سەر زهینی کوردستان، زیانیکی مهیدانی گهلیک مەزنی به تواناکی ناوهوه کەیاندووه و دهروونی سزۆفی کوردی له ژیانی سهختی تاراوکدا شێواندووه، ئیتر ئەگەر ئەم دوورخستنهوهیه به زۆرمهلی بووبیت، یا خود بۆ قوتارکردنی سەر و مانهوه بووبیت، هەر دهچیتهوه خانەیی ئەو لیکترازانه ترسناکە که بەزیانی بەرژموندیه بالاکی نتهوهی کورد دهشکێتوه. بەلام ناتوانین خۆمان لهو راستیه بەدوور بگرین، که شێوازهکانی خهباتی پرزگاریخوای گەلان و مافهکانی سزۆفی له سیستمی ئەمرۆیی جیھاندا گۆراوه و ئەو جیھانگیریهی ئەمرۆ هاتۆته تاراوه، به جۆریک پوچووته ناو پانتاییهکانی ژیانی کۆمهڵگای مرۆفایهتیوه. که دهکری بونیادیکی نوێ له خهباتی ههه چهشنه بۆ ههمان تامانج بهیترته تاراوه. ئەگەر شۆرشێ خۆیناوی و شەری چهکداری پێشمهراکایهتی له چیاکانی کوردستان، بۆ سەردەمانیک تهنه پێگهی بەرگریکردن و مانهوه بووبیت. ئەوا ئەمرۆ مهوایا بەرینهکانی میدیا و کۆره و خۆپێشاندان و مانگرتن، و به دهست هینانی پایه ندهبی و هونەری و زانستیهکان له پێناو به مەدەنی کردنی کۆمهڵگای کوردەواری، و ئازادیه زههیاپه که مرۆفی کوردی له ناو ترس و دلبرهوکدا خهفه کردووه. هەر بۆیه ئێستا خهباتی ئازادی و هیزهکانی مانهومان تهنه له ناو چیا سەخت و ئەشکەوتە تاریکهکاندا تەلەند نەکراوه. پێپستیمان بهوه نەماوه، ههوالی رادبۆیهکی جیھانی یان پوژنامه نووستیکی بیانی سەرگێشی بکات و ههوالیک یا خود وینه و دیمانهپهکمان سەرۆ خوار بۆ بلاوکهاتوه. پوژانیک کورد به دواي دۆستیکدا دهگهرا لهو دیو نیشتمانیه خهمی لی بخوات... داوامان له دۆسته سیاسیهکانمان و تەنانەت له سەرمايهداره دلنەرهکانیش دهکرد، تهنه کورسیهکی خۆپێندن بۆ سنالیک کورد داين بکات. فیزیهکی پەزینهوه به سەر شورا سهختهکانی سنووری نیشتماندا، خۆینی دهکردینه ناو. بەلام ئەمرۆ (پهوهندی كورد) له گەل ههمولو

عیراق و ئیسرائیل بهیهك دهگهکن

دواي ئەو بهیهك گهيشته کورتهی نێوان دکتۆر عهلاوی سەرۆک وهزیرانی عێراق و (سیلشان شالۆم) وهزیری دهرهوهی ئیسرائیل له کۆمهلهی گهشتی نتهوه پهکرتووهکان له نیویۆرک پوژی

2004/9/21.. به گهڕمی دهستی پهکتریان کرشی و چاودێرانیش به دوروی نازانن ریکوتننامهیهکی ناشتی و پهوهندی دۆستانهی ههردوو ولاتی لیکهوتیهوه.

ئهمریکا رهخنه له ئازادیه ئاینیهکانی سعودیه و ئێران دهکریت

ئهمریکا رهخنه له ئازادیه ئاینیهکانی سعودیه و ئێران دهکریت Cnn- بۆیه که ههولایه پهکرتووهکانی ئهمریکا راستهوخۆ رهخنه له سعودیهی گرت سەبارته به (پیشینکازی فراوانی ئازادیه ئاینیهکان) ئەمەش له راپۆرتی سالانیدا هاتوو دهبراره ئازادیه ئاینیهکان له جیھاندا که وهزارهتی دهرهوهی ئهمریکا ئامادهی دهکات. له ميانهی ئاشکراکردنی دهقی راپۆرتی 2004 دهبراره ئازادیه ئاینیهکان، کۆن پاول وهزیری دهرهوهی ئهمریکا گوتی سعودیهی هاوپهیمانی ئهمریکا نووسراوه له ناو لیستی (دهولهت ههره مەترسی رووژینهکان)، ئەمەش دەرگا والادهکات له بەردەم سەپاندنی سزای ئهمریکی له دژیدا له سەر ههردوو ئاستی ئابووری و دیپلوماتی. راپۆرتی ئەمسال تیایدا هاتوو که (هاوولتیانی شانشین 24 ملیۆن کس) سەربەستیان له ئەنجاندانی بیروباوهڕی ئاینیان نییه، ئەوانهیی که موسلمان نین

رووبهرووی مەترسی گرتن و بندکردن و جەلدکردن و دوورخستنهوه دەبنهوه و هەندیک جاریش ئەشکەنجەدان، چونکه بەشداریان لهو چالاکییه ئاینییاندا کردووه. که سەرنجی رای گهشتی بهلاي خۆیدا رادهکێشیت. پاول گوتی که ئهمریکا بهردوام دهبیت له گوشارخستنه سەر سعودیه و ههروهها دوو دهولتی دیکه که له لیستی (دهولهت ههره مەترسی رووژینهکان) نووسراون، ئیتنام و ئهئیریریا له بوارى ئازادیه ئاینیهکان. راپۆرتهکه پێنج دهولتهی دیکه له لیستی (دهولهت مەترسی رووژینهکان) دا تۆمار کرد که بریتین له: بۆرما، چین، کۆریای باکوور، سودان، ئێران جیهجیهکردنی راپۆرتی شهشمی ئازادیه ئاینیهکان له سەرتاسەری جیھان هاوئەنگه له گەل یاسای ئهمریکا بۆ ئازادیه ئاینیهکان 1998 دهرچوو که به پهکیک لهو ئامرازانه دادهزرین بۆ پێکهێنانی سیستمی دهرهوهی ئهمریکا.

لهروشنای تیرۆر کردنی سن لاوی کورد

کاتێک ئازادیهکان ههوالی ئاسوونی و دلنایین سەربەستی سێ لاوی شێلی کوردیان گۆشتووه و گەل له ههمولو ههولایه پهکرتووهکانی ئهمریکا راستهوخۆ رهخنه له سعودیهی گرت سەبارته به (پیشینکازی فراوانی ئازادیه ئاینیهکان) ئەمەش له راپۆرتی سالانیدا هاتوو دهبراره ئازادیه ئاینیهکان له جیھاندا که وهزارهتی دهرهوهی ئهمریکا ئامادهی دهکات. له ميانهی ئاشکراکردنی دهقی راپۆرتی 2004 دهبراره ئازادیه ئاینیهکان، کۆن پاول وهزیری دهرهوهی ئهمریکا گوتی سعودیهی هاوپهیمانی ئهمریکا نووسراوه له ناو لیستی (دهولهت ههره مەترسی رووژینهکان)، ئەمەش دەرگا والادهکات له بەردەم سەپاندنی سزای ئهمریکی له دژیدا له سەر ههردوو ئاستی ئابووری و دیپلوماتی. راپۆرتی ئەمسال تیایدا هاتوو که (هاوولتیانی شانشین 24 ملیۆن کس) سەربەستیان له ئەنجاندانی بیروباوهڕی ئاینیان نییه، ئەوانهیی که موسلمان نین

کاتێک ئازادیهکان ههوالی ئاسوونی و دلنایین سەربەستی سێ لاوی شێلی کوردیان گۆشتووه و گەل له ههمولو ههولایه پهکرتووهکانی ئهمریکا راستهوخۆ رهخنه له سعودیهی گرت سەبارته به (پیشینکازی فراوانی ئازادیه ئاینیهکان) ئەمەش له راپۆرتی سالانیدا هاتوو دهبراره ئازادیه ئاینیهکان له جیھاندا که وهزارهتی دهرهوهی ئهمریکا ئامادهی دهکات. له ميانهی ئاشکراکردنی دهقی راپۆرتی 2004 دهبراره ئازادیه ئاینیهکان، کۆن پاول وهزیری دهرهوهی ئهمریکا گوتی سعودیهی هاوپهیمانی ئهمریکا نووسراوه له ناو لیستی (دهولهت ههره مەترسی رووژینهکان)، ئەمەش دەرگا والادهکات له بەردەم سەپاندنی سزای ئهمریکی له دژیدا له سەر ههردوو ئاستی ئابووری و دیپلوماتی. راپۆرتی ئەمسال تیایدا هاتوو که (هاوولتیانی شانشین 24 ملیۆن کس) سەربەستیان له ئەنجاندانی بیروباوهڕی ئاینیان نییه، ئەوانهیی که موسلمان نین

بهکیتی ئهروپا و دهنگۆی ئەشکەنجەدان له تورکیا

BBC- کۆمپانی ئهروپا کورێکی بۆ تورکیا روانهکرد. بهههشتی لیکۆلێتۆره له ههوالایه که پهکیک له گروپهکانی سالی سزۆفی له بارهوه یلاوی کردهوه. گۆتۆرلێتۆرک کۆمپانی بهکیتی ئهروپا بۆ کاروباری فراوانبووه، پێش کهش له مانگیک له دهرچوونی راپۆرتیهکی سەبارته بهوهی که لایا ئەمەره پوهنه سیاسیه پێویستهکانی رچاواکردووه. بۆچوونه ناو بهکیتی ئهروپا، بریاره بارهوهی ئهروپا لیکۆلێتۆرک دهرکۆرێت. ئەم تۆمەش و کۆرلهکی ئهروپا بۆ تورکیا له چوارچێوهی کۆمپانی ئهروپا

ئهمریکا رهخنه له ئازادیه ئاینیهکانی سعودیه و ئێران دهکریت Cnn- بۆیه که ههولایه پهکرتووهکانی ئهمریکا راستهوخۆ رهخنه له سعودیهی گرت سەبارته به (پیشینکازی فراوانی ئازادیه ئاینیهکان) ئەمەش له راپۆرتی سالانیدا هاتوو دهبراره ئازادیه ئاینیهکان له جیھاندا که وهزارهتی دهرهوهی ئهمریکا ئامادهی دهکات. له ميانهی ئاشکراکردنی دهقی راپۆرتی 2004 دهبراره ئازادیه ئاینیهکان، کۆن پاول وهزیری دهرهوهی ئهمریکا گوتی سعودیهی هاوپهیمانی ئهمریکا نووسراوه له ناو لیستی (دهولهت ههره مەترسی رووژینهکان)، ئەمەش دەرگا والادهکات له بەردەم سەپاندنی سزای ئهمریکی له دژیدا له سەر ههردوو ئاستی ئابووری و دیپلوماتی. راپۆرتی ئەمسال تیایدا هاتوو که (هاوولتیانی شانشین 24 ملیۆن کس) سەربەستیان له ئەنجاندانی بیروباوهڕی ئاینیان نییه، ئەوانهیی که موسلمان نین

كۆرگۈزۈش پەيامى

ژمارە ۳ (سالى يەكەم)

رۆژنامە يەكەمى ھەفتەنى كىشىيە

۲۰۰۴ / ۹ / ۲۴

رەۋەندى كورد ۋەك سەرەتايەك بۇ بونىادىكى نەتەۋەيى

رەۋەندى كورد لە دەرهۋەي زەمىنى نىشتمان،
ئەو بەستەلەكى نامۆيىيە شكاند كە سنوورە
جوگرافىيەكانى داگىرەران باكورى لە
باشور و رۆژھەلاتى لە رۆژ ئاوا ترازاندوبو.

لاپەرى ۲

فرانسىس فوكۇياما دەربارەي جەنگى عىراق قسەدەكات

• پىۋىستە ھەرچى زووترە ئەم عىراقى
لانگەي تىرۆرە ۋە لائىرئىت و چارەبكرئىت.
• ئەمرىكا ئەم تاكە زلھىزەي ئەمپۇي دونيا
لاوازييەكى بەرچاۋى لەھەلسەنگاندندا
ھەيە.

بۇ لاپەرى ۶

سەدسال پاش كۆچى
دوايى، ھىشتا چىكۆف
جىگەي ديارە!

بۇ لاپەرى ۵

گەرە خۆشئووسى كورد مىرزا محەمەد رەزا كەلھور

بۇ لاپەرى ۵

دابرائىك لە چىرۆكى ئىستاي كوردى "ئەو كە ون بوو"

لاپەرى ۴

پراۋىژكارى پىشۋوى ۋەزارەتى پەرۋەردەي حكومەتى كاتى عىراق:

• زۆربەي زۆرى گادىرە بەسىيە كۆنەكان لە عىراقدا
ھەتا ئىستاش لە ۋەزارەتەكاندا ھەر دەست بەكارن.
• لە عىراق بەم نىزىكە سىستەمى دىموكراسى دروست
نابىت، بەلام پىرۆسەي دىموكراسى دەتوانىت دەست
پىيىكات.
• دەۋلەتەكانى دراوسى خۆشحال نىن بەو گۆرانكارىيەي
لە عىراقدا لە نارادايە.
• ئىستە كورد بەشىكە لە دەسەلات لە عىراقدا.

لاپەرى ۳

دكتور موزر ئەلفەزل

فیدرالیزم لە باشووری عیراقدا (۳)

لاپەرى ۳

دىموكرات مەسىھىيەكانى ھەر پلانئىك بۇ ھاتنەناۋەۋەي توركيا رەتدەكەنەۋە

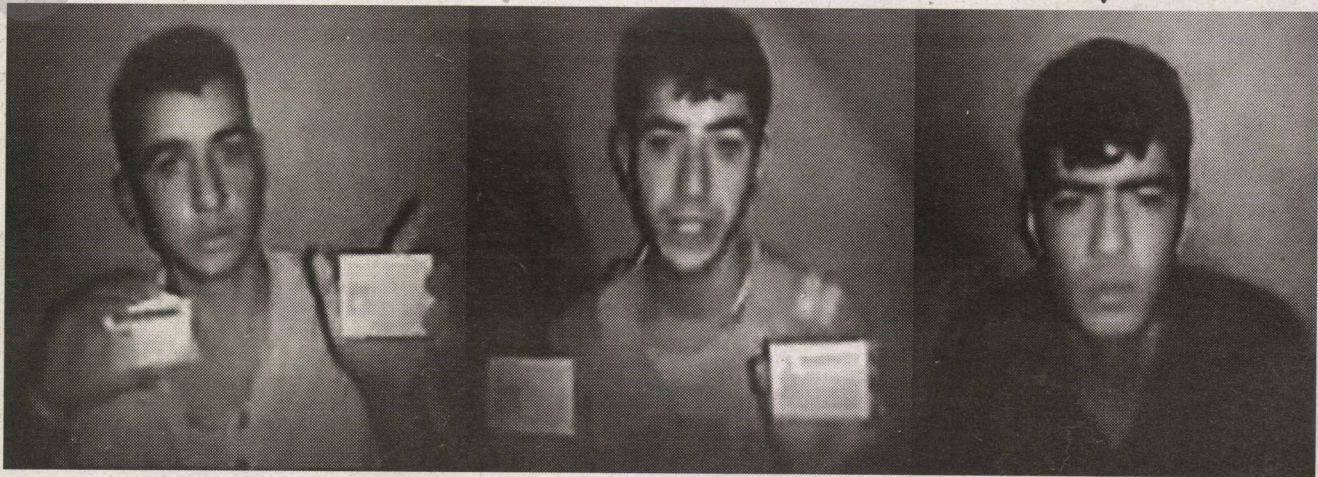
شۆدەر لە قسەۋباسەكانىدا لەگەن سەرەك ۋەزىرائى توركيا رايگەياندوبو كە يەكئىتتى ئەۋرۇپا
پىۋىستە گەتتى خۆي سەبارەت بە قەبولكردنى توركيا لە يەكئىتتى ئەۋرۇپادا جىبەجىيىكات

جاريكى دى دىموكرات مەسىھىيەكانى
ئەلمانىا ھەلۋىستى خۇيان داربارەي
ھاتنەناۋەۋەي توركيا دوۋيات كوردەۋە
، گرۇپى سەر بەم حىزبە لەپەرلەمانى
ئەۋرۇپا رايانگەياند كە ئەوان ھەر
پلانئىك بۇ ھاتنەناۋەۋەي توركيا
رەتدەكەنەۋە . ئەون زۆر توند قسەۋ
گەتتى ((شۆدەر)) يان لە دواھەمىن
سەفەرى خۇيدا بۇ توركيا رەخنەكرد.
شۆدەر لە قسەۋباسەكانىدا لەگەن
سەرەك ۋەزىرائى توركيا رايگەياندوبو
كە يەكئىتتى ئەۋرۇپا پىۋىستە گەتتى
خۆي سەبارەت بە قەبولكردنى توركيا
لە يەكئىتتى ئەۋرۇپادا جىبەجىيىكات.
بەلام گرۇپى دىموكرات مەسىھى
رايانۋايە كە ھىچ جۆرە ۋەرگرتىنكى
ئۆتۈماتىكى بۇ توركيا لەگۆرى نىن،
ھەتاكو گەر ئەنكەرە ھەموو مەرجە
ناسراۋو زانراۋەكانى يەكئىتتى
ئەۋرۇپاشيان لە خۇياندا تەۋاۋكردىت.
ۋاتە گەر توركيا مەرجەكانى لەمەر
دىموكراسى، دەۋلەتى قانۇن، مافى
كەمايەتتەكانىش بەسەلمىنىت، ھىشتا
نابىت گەتتى ھاتنە ناۋەۋە بەتوركيا
بدرىت. بەراي گرۇپى دىموكرات مەسىھ
كىشەكە ھەر ئەۋە نىيە تايا توركيا
بۇ يەگىتتى ئەۋرۇپا ئامادەيە، بەلكو
دەبىت يەكئىتتى ئەۋرۇپاش ئامادەبىت
ئەم ۋلاتە بگرىتە خۆي، كە بەراي

ئەوان لەمپۇي دۆخى ئەم يەكئىتتەدا
چەشئە ئامادەيى ۋەھا نابىنرئىت.
دىموكرات مەسىھىيەكان شۆدەريان
بەۋە گوناھباركرد، كە لە پشت ئەو
قسانەۋە نىيازىتتى دەنگى توركە ئەلمان
نىشەنەكان بۇ ھەلبۇاردن بگرئىت و
لەۋيۋە گەتتى بۇش و بەتال بەتوركيا
دەفرۇشئىت، بۇيە لەگەشئەكەي خۇيدا
توركياي ۋەك پردى نىۋان ئەۋرۇپاۋ
جىپەئى نىسلام ناساندو ئۆرۈگانىش
ئەۋەي بىر شۆدەر ھىنايەۋە
كەزىاد لە 650 ھەزار تورك
رەگەزنامەي ئەلمانىان ھەيۋە دەشئىت

سەرپرئىنى سى لاۋى سقىلى كورد

رۆژى ۲۰۰۴/۹/۱۷ لە سەر پرئىگاي
(بەغداد - بەلەد) سى گەنجى كورد بە ناۋى
ھەئال عبدولرحمان يوسف، ھەجر جندى
ئىبراھىم مامىزدىنى ۋە ھەزار مەحمود فندى
سلىفانەي) لە كاتى گەرەنەۋەياندا لە لاين
دەستەيەكى تىرۆرستانەۋە فرىندران و پاشان
بە شىۋەيەكى دىرندەئى دوور لە ھەموو ياسا و
نەرتىكى ئايىنى و مەۋىي سەريان برىن. ئەم

سى گەنجە كە خەلكى شارى زاخۇ بوون و
يەكئىكىان قوتابى بوو، لە سەر پرئىگاي زاخۇ -
بەغداد كارىان دەكرد و رۆژى ۱۷ى ئەم
مانگە لە سەر كاسىتى (CD) تىرۆرستان
فىلمى ئەو تاوانە دىرندەئىيان دەرهەق بەم لاۋانە
بە پرئىگاي دەزگاكانى راگەياندن بلاۋكردەۋە.
لە سەر ئەم رۆدواۋە دلئەزئىنە، خاۋەنى شىنى
يەك لە ۋ شەھىدانە ۋا تاشكرا دەكات كە

گومان لەۋەدا ھەيە، ھەندى لە چەكدارانى
ناوخۇيى بىنكەكانى پۆلىسى لە گەلدابىت.
ھەرۋەك و تاشكراشە ماۋەيەكە كردارى
تىرۆرستى بە ھەموو جۆرىك لە بەرانبەر كورد
ئەنجام دەدرئىت و كوشئىيان لە لاين ھەندىك
دەستەي تىرۆرستى و پرئىرانىان ھەلال كراۋە.

زاخۇ / گومدار ئىسمائىل